

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్ న పట్టణము 1926 వ నం॥ నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది సోమవారము } No 139
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంద్రాధ్యక్షులవారి శుద్ధ కృపి. } (సంచిక ౧౩౯)

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెంటుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఆంధ్రయింజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ.

ప్రాసయిటరు:—

చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారు. బి. ఏ. మిల్లు ఓనరు

సోల్ యేజంట్లు:—

కెయిలీ యింపీరియల్ కోల్డుసారింగుఆయిలు ఇంజనులు.

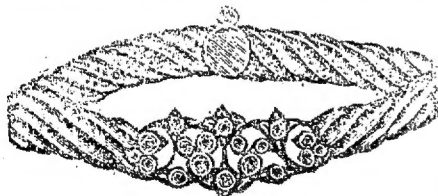
చాల ప్రశస్తతమైనవి. సంతుష్టికరముగ పనిచేయును. బెజవాడ, తెనాలి, బళ్లారి, మద్రాసు మొదలైన ప్రదేశములలో చాలకాలము నుండి
చక్కగ పనిజేయుచున్నవి.

గార్లెట్టిఫోర్టబుల్ స్టీము యింజనులు

3001

బాలుబేరింగులు, యింజను బర్గులైపు హల్లులు, జెల్లింగులు మావద్ద నరనమైన ధరలకు దొరుకును. యింజనులను గురించిన అనేక నంగ
తులు మావద్ద తెలిసికొన గలుగుదురు. వలయువారికి ధరలు తెలుపబడును.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యనమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

ఆకాభంగము } చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద స్థాకులొనున్నది!! { తృప్తికరముగా
గలుగదు! } నుండును !!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపుల పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, నంకీలు, బిడ్యా
ణములకు కావలసిన మోపులు పలురకముల చేతిగొజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకులు, నాగరాలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజా

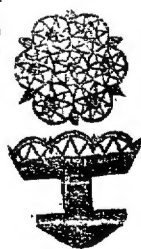
పువ్వులు పెండ్లెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. సీమనెండికి, సవరంబంగాయకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నీచ్చెదము. నగల
వివరములలో ఏసహాయము కావలసినను చెప్పెదము. తంజినిలాసము "ఉమ్మిడియాక్"

1842

తృప్తికరముగాలేనిచో క్రికము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమ్మకమును చూడగోరెదము.

(5)

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వనావధిశబ్దాద్ధనివృత్తము

యావత్ కలయుక్క 85000 పంపులతోబిడ్డములకు తెలుగు అక్షములకలవు. క్యాలికోరెండు వెల 8-4-0 లు.

భస్మప్రదీపిక

ఇండు సమస్తభుజిములు కుడిచేతి భస్మములు చేయు యూనాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.

ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములకూడ గలవు. క్యాలికోరెండు వెల రు. 2-0-0

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

అత్యద్భుతగుణము

వసంతకుసుమాకరం

మహా ఔషధరాజము

రెండు సం॥లనుంచి కాస్త్రోక్తముగా తెలుగుదేశమున జేయబడినది. 4, 5 సం॥లనుంచి గల ఆతియూత్రవ్యాధిని 10 రోజు
లలో నిర్మూలము జేసినది. శుకనష్టములకు వింతిమేహములకు అమృతముగా పనిచేయుచున్నది. 2880

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108

Apply to:—

Imperial Telegraph College, Delhi

మదనకామేశ్వరిలేహము

8857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ తుక్కునష్టము, అతిమా
త్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, గలిగించుట
వరప్రసాదము. 20 తు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0
శ్రీ. పి. ఆంధ్రు కో, ఆయుర్వేదపహుజం, పెరిడేపి. (నెల్లూరు.

శ్రీనివాసయ్యంగారు - కాంగ్రెస్

ఇరువదిగజముల పీస్ ధరలు

నూ:లు

శోహములు

సియోరల్ పీటర్లు నల:—

వేరుసెనగ పప్పులు

వేరు సెనగనూనె

"గ్రాసుక" య 117. "పె5" య 118.

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 90.

పదును చేసినతోలు రతి 1 పీఠి

	మొదలు	వరకు
పద్మతోలు (8 $\frac{1}{2}$ మొదలు 9 వరకు)	రు 0 12 6	రు 0 18 3
" (7 $\frac{1}{2}$, 8)	రు 0 13 3	రు 0 18 10
3) (తేలిక)	రు 0 15 9	రు 1 1 0
" బెంగురూరు (8 $\frac{1}{2}$ మొదలు 9 $\frac{1}{2}$)	రు 0 12 7	రు 0 18 0
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 1 0	రు 1 2 0
5) (విజయనగరం 7 $\frac{1}{2}$ 8)	రు 0 18 6	రు 0 14 0
" (మీసారు 7, 7 $\frac{1}{2}$)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గోదతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 3
గోదమాడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 9
అప్పుమాగోతోలు	రు 1 12 6	రు 1 14 0
మేకతోలు	రు 2 9 0	రు 2 18 6
గొట్టతోలు	రు 3 0 0	రు 3 3 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

శింశూరుగు మేకతోలు	100-కి	రూ 170 0 0	రూ 180 0 0
చెన్నావ మేకతోలు	"	రూ 160 0 0	రూ 165 0 0
శింశూరుగు కైతోలు	"	రూ 180 0 0	రూ 170 0 0
చెన్నావగు కైతోలు	"	రూ 120 0 0	రూ 170 0 0
తూరముట్ట బాదం 1-కి		రూ 26 0 0	రూ 28 0 0
శొన్నంట్ట	"	రూ 20 0 0	రూ 22 0 0
రక్కాయలు	"	రూ 30 0 0	రూ 45 0 0

మియొక్క మఱుకురెనములను నీదలకు వసతిగృహములు
కట్టించుటలోను, నుచిత ప్రైమువీడ్వ గరపుటలోను; నుచిత
వైద్యసహాయము చేయుటలోను కనబరచి నీదలకు నేన
చేయుదు.

దేశసేవ మతములో నొక భాగము దేశసేవ జీవితాదర్శములలోనే నిమిషియూన్నది.

మనదేశములోని ప్రతియ ఛార్థవాది "నాదేశమును నేను ప్రేమించును. నాస్వాతంత్ర్యేచ్ఛను నేను ప్రేమించును. నాకటుల హక్కున్నది. నాస్వాపారములను నేనే జూదుకొనుట నాజనప్రహక్కు" అనువాక్యములను తిప్పుక జెప్పి తీరవలెను.

నిరంకుశ ప్రభుత్వవ్యవస్థని నిర్మూలముచేయు యుద్ధము నకు సమర్థుల కమ్ము. విశాఖియజీవితమును రక్షింపుము. విశాఖపట్టిని నొక చోటకు జేర్చుము. నిర్మాణ కార్యక్రమమును సాగింపుము. మ్యూనిసిపాలిటీలు, లోకల్ బోర్డులు, రాష్ట్ర శాసనసభలు, సామ్రాజ్యశాసనసభలు అను కోటబుద్ధ ములలోనికి చొరబడి పోరునలుపుము.

మన జాతీయ శివలాంశముయొక్క ప్రతిభాగమన
మనలను పరిపాలించుచున్న ప్రభుత్వముయొక్క పశ్చిమైయున్న
ది. క్రియకు మనమెదడులోనికి గూడ అంగీకారము వాగరికత
ప్రవేశించినది. వాటినుంచి మనము తప్పించుకొనలేము. దానికి
సరియైన మంచి మనదానిని సరిగ్గా తిప్పి దానిపై యాధము
చేయుటయే. తప్పక కాసన సభలలోనికి బ్రవేశించి సంస్కరణ
లను ద్వంసముచేయవలెను.

విద్యార్థికులు, ధనికులు, దేశము యొక్క ధర్మ కర్తలే
యున్నారు.

నేను ఈ గవర్న మెంటునుకు సూచించే దేదన ఉల్లంఘన
ముచేయు నీరాజనానియందు ఎంతమాత్రము దూరాలోచన లే
దనియు, ప్రస్తుత క్షణికమున కది నుపయోగకారిగ నున్నను
కది త్వక్ క ఓజ్జిహ్నుని గట్టిగ చెప్పగలను.

నిర్మాణ కార్యక్రమముయొక్క ప్రతి అంశమునీ
శ్రద్ధావంతముగా చేయు ఘోరాలపే ఆయుయుండును.

హైందవ జాతీయత ఏమానవ సౌజన్యమునైన ఎంత
మాత్రము చెరువుజేయునదిగాదు.

మన దేశమాయొక్క భూభూతి విహీనమైపోయినది.
మన దేశచరిత్రలోని ప్రతి అంశము మన ధర్మ గ్రంథములలో
వొక్క భాగమే యున్నది.

దాసులు స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను కోరజాలరు. వారికోరికలు
 పూర్తిమైన సౌకర్యములు మరికొన్ని జీతపురాళ్లు కావలెననియే
 యిందును.

సత్యాగ్రహము అనునది మతసంబంధమైన ప్రేరేపణ. అది
పని తత్తకు, దీక్షకు నొకవిధమున సాధన.

స్వదేశాభిమానము, స్వదేశ ప్రేమ అనునవి నిరంతరాయ
మానముగ నీయందు నిమిషమున్నవి. అతే నా కొక పరమానం
దము. అందువల్లనే నేను నా వ్యాయవాదవృత్తిని విస్మరించితిని.
ని జమై న త్యాగము ఎల్లప్పుడు ను నొక
విధముగ పరమానందమును కల్గించును. నాకేజీవితము ప్రేమ
ఆజీవితమును కుట్రగా నందుకొంటిని. అప్రేమానందమేనాది.

స్వరాజ్యములేని జీవితము జీవితముకాదు. నామనశ్శక్తులను యింకను వేనేచి కల్పింయ్యుంటిని అదిఅంతయును స్వరాజ్య సమస్యకై వర్తింపితిని. అందువల్లనే నేను దేశమువదుట స్వరాజ్యవాదుల కార్యక్రమమును పెట్టితిని.

మాంటేగు చలమ్మపగు సన్స-రణలు నొక కొయ్యవం
 త్రివి. మనయొక్క-ధర్మమేమన, యాకొయ్యను చీల్చవలయును.

నా దేశము స్వతంత్రమును కొల్పోయి బానిసదేశమై
యొడువంతరకు సేనిర్బంధితుడైన నేమి, కావచ్చు నేమి, జీ
వించిన ఫలమేమి?

స్వరాజ్య సంపాదనకు నా జీవనప్రయాస, నా జీవన కష్టములనే గాక నా శరీరములో నుండు ప్రతిరక్త బిందువును ఆపసర మైయున్న యెడల యిచ్చుటకు నేను పనికిదలలే నుంటిని. శాసనపథా ఆయుధములను చేపట్టుకొని మన దేశచరిత్ర లో యీ సంస్కరణములకు దృఢసము చేసితిమని నిరూపణ జేయుదు.

దేశసేవయే జాతీయ సేవ. జాతీయ సేవయే మానవసేవ.
మానవ సేవయే భగవదారాధన.

శనివారపు సుబ్బారావు

(జన్మభూమి)

శ్రీయోగి యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు ఎన్నుకొబడులయందు పట్టి ఆశ్చర్యములేదు. అనుకొన్నట్లే జరిగినది. చట్టములు చట్టవిరూపము మున్నగు విషయములందు కాంగ్రెసు ఎన్నుకొన శ్రద్ధవున్నకొను ఈ పనులుమున శ్రీనివాసయ్యంగారినింటి సుప్రసిద్ధులగు న్యాయవాదులు అధ్యక్షత వహించుట ఉచితమే శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు ఇతరవిషయములకూడ అర్హులని చెప్పవచ్చును. అప్పటికి టెనరలు పదవి, సి. ఐ. ఇ. టెనరము, కాసనసభ్యత్వములను వీరు రాజీనామా నిచ్చి గొప్పతాగమును ప్రకటించిరి. రాజకీయ రంగమున ప్రవేశించినది మొదలు వీరు సరియైనవిధముననే ప్రవర్తించుచుండిరి. కొన్ని పనులుములందు తాత్కాలికావసరములను పట్టి తనకు నచ్చని పనులను కూడ చేయవలసినవైనను, మనస్సునందున్న ఆభీప్రాయములను గట్టిగ ప్రకటించుట స్వభావముగలవారగుటచే కొన్ని ఇబ్బందులు వీరి కేర్పడినవి. వారి న్యాయవాదిప్రతిభ ప్రతిబింబయముయొక్క యోగ్యత యోగ్యతలను పరీక్షింపచేయును. ఈ పద్ధతివల్లకూడ వారికి గొప్ప ఇబ్బందు లేర్పడినవి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వాగు వీరికి తమసంగుతినివ్వలేదు. అసహాయాధ్యయము తీవ్రముగ న్యాయించిన దినములందు గొప్ప నేప జేసినవారే. ఇంకను ఆంగ్లములను ఆకర్షించుచున్నారు. ఆకాలమున వెనుక తగ్గియున్నవారు ఆంగ్లము విశ్వాసమునకు పాత్రులగుటలేదు. కాని శ్రీనివాసయ్యంగారు గౌరవతీలో మిత్రబృందమునందే యుండగలరు. చట్టములకును, కాసనసభ్యత్వము గల పరస్పర సంబంధమును పట్టి ఈ సంవత్సరము శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడుల మిగుల తగ్గియున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రతి భావారగు వీరు నూతనకార్యక్రమమును నూచించెద రని నమ్ముచున్నారు.

దొంగ 60 ఏండ్ల ముదునలిని

హత్యగావించుట

పొరుగువారిచే దొంగ పట్టువడుట

నాకపుగము, పెద్దెంబరు 10:—నిన్న రాత్రి మూడు గంటలకు శిక్షితుడైన బేజుమారలు, బామనాల్లగారియింట దొంగతనముచేయ ప్రవేశించెను. ఒక ముసలమ్మ కేకులువేయగా ఆమెను చంపెను. ఆకేకులపైని పొరుగింటివారు వచ్చిరి. ముసలమ్మను బ్రతికింపలేకబోయిరి. హత్యచేసినవారిని పట్టుకొనిరి. చాల గాయములు తినిరి. దొంగనుండి రు 300 లబలువగల దొంగసాక్షును తీసికొనగలిగిరి. (అ. ప్రె.)

జాడ్యూరము, సెప్టెంబరు 10:—ఒకాశ్రీ తిర్వారలవ
దుమను జానేళ్ళాడ్యూరనదుమను గంతు ఫడుటలన ప్రయాణ
సదుపాయములు చేసెదను. 13-వ తేదీకి మరమత్తుకాగలవు. అం
తనరకు ఎరువకుపోవు 8-వ రైలును దిగువకుపోవు 4 వ రైలు
ను ఆపివేయబడును. ఎరువకు బోవు 9, దిగువకు బోవు 10
రైళ్ళు యథాప్రకారము కొంతసరకే నడుచును. గండ్లకు వెనుక
మళ్ళి నేనుచులనరకు నడుచును. (అ. ప్రె.)

దొంగలను చంపుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 10:— రంగూను గజెట్టులో
నూనెగలవారల్లలో ఆ మొదలకు డ్రైడొకరు కనీవారమురా
త్రి వారములు దొంగతనము చేయ యత్నించుచున్న ముగ్గు
రలో ఇరువురను కుహాకతో కాల్చిచంపిరన తెలియుచున్నది.
పొలీసువారు విచారింపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బీజ్ 20-0-0 :-- సీతబాయిపేట కేంద్రమును గట్టిపరచుటకు లోకకల్యాణి ద్వారా 1000 పువ్వులను పంపిస్తామని మూలముతో గాని వీర్యము స్థితికముననున్న పొదల బీజాం నిలిపేయును. ముసలికనమును, నపుంసకత్వమును శోలించి యానవమునం గును. ఎంతలుహీనుని కంఠమును రెండుగంటలలో నరములు బలము నెచ్చి సంగారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి పంతాన పంతులుగ జేయును. ఈ త్రురములు రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మూతలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్మి వేరు.

ఆర్థిక విద్యాశ్రమం.

159-1027 13, బెరాగిమతం వీధి, మదరాసు.

పాలు పెరుగు అవునప్పుడు

మేమి

జరుగును?

పాలు పెరుగుగ తోడుకొనునప్పుడు పాలలోని పుష్టిచేయు పదార్థములన్నియు, పాలలోనున్న నీటి భాగమునుండి వేరై కలిసికొని చిక్కపడును.

పాలు పెరుగుగా చేయబడు విధముగనే, పాలలోని నీటిభాగము హరించి పుష్టిచేయు పదార్థముల న్నియు చిక్కనగువరకు మరగపెట్టబడిన సారవంతమైన అచ్చాప్రపాలే మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు). కాని పెరుగువలె యీ మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) పులియవు. అప్పటి కప్పుడు ఆవుదగ్గరనుంచి పిరికిన పాలవలె పరిశుభ్రముగాను, మాధుర్యము గాను వుండును. మాధుర్యము నిలుచుటకును, పరిశుభ్రముగా వుండుటకును యీ పాలలో చెఱకు పంచదార కలప బడినది. ఈ పంచదార విడకొట్టబడని డబ్బాలోని మిల్కు మెయిడు పాల (గొల్లభామ పాలు) ను అనేక మాస ములవరకు చెడిపోనివ్వక పరిశుభ్రముగా వుంచును. డబ్బా విడగొట్టిపిమ్మటకూడా పాలు చాలారోజులవరకు మాధు రముగాను, పరిశుభ్రముగాను వుండును.

మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) కొనడమనగా:— అచ్చాప్రపాలలోని మంచిదైనటువంటిన్ని, బలము నిచ్చునటువంటిన్ని పదార్థమును కొనుటయే! ఆవుపాలలో సహజ ముగా వుండు నీటికిగాని, పాలమ్మువాడు లాభముకొఱకు పాలలో కలుపు నీటికిగాని సోమ్ముయిచ్చుటలేదు. పిల్లలకు ఆహారముగా యిచ్చుటకును, టీ, కాఫీ తయారుచేయుటకు, వంటకు, మిఠాయివగైరాలు చేయుటకు మిల్కు మెయిడు కన్డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్డెన్సుడు పాలు) ఉపయోగించునప్పుడు, అవసరమునుబట్టి కొద్ది గాగాని, హెచ్చుగాగాని నీరు కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చుకొనినయెడల, ఈ రుచిగల పాలతో పుచ్చుకొన్న ఆహారముయొక్క పుష్టి గ్రామములో దొరకే ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనుటవలన కలిగెడు బలముకు మూడు రెట్లు అధికముగనుండును.

మీ పేరు, మీ చిరునామాతో మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపినయెడల ఒక మాదిరి పాలడబ్బా మీకు పంపబడును. దానివలన మీ పిల్లలు మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెట్లు యిష్ట పడెదరో, మీ యింట్లో వుపయోగపరచుకొనుటకు యెంత అద్భుతమైన పాలో మీకే తెలియగలదు. ఈ దిగువ చిరునామాకు మాదిరిడబ్బా నిమిత్తము యీ రోజుననే వ్రాయుడు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మాడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియింపండి.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
--	---	---

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో

తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

అఖిలభారత ఖద్దరుసంఘము

(ఆంధ్ర శాఖ)

ఆంధ్రదేశములో యీ సంవత్సరము జనవరిమొదలు జూన్ అఖరువరకు 6 నెలలకు హాకర్లు (సంచారవిక్రేతలు) ద్వారా అమ్మిన ఖద్దరు మొత్తము 29268-9-11. అందులో పట్టణములలో అమ్మిన మొత్తము 7798-0-9. గ్రామములలో అమ్మిన మొత్తము 21475-9-2. నియమ (1925) జరిగినప్పటికీ పోల్చి చూచిన ఈపని సంతృప్తికరముగా నున్నది. అప్పుడు నెల 1 కి రు 8560/- చొప్పున అమ్మిరి. ఇప్పటి నెలదామాషా మొత్తము 4878/- అభివృద్ధి నూటికి 85 వంతున కనుపడుచున్నది. 6 నెలలలో జరిగినపనికి ఈ క్రిందిజాబితా నిర్మించుచున్నాను.

మాసము	గ్రామములలో	పట్టణములలో	నెలసరి	మరా
	మొత్తము	మొత్తము		
జనవరి	3616 12 4	1219 5 5	4836	1 9
ఫిబ్రవరి	8925 7 5	978 4 9	4898	12 2
మార్చి	8481 0 7	1952 15 6	5434	0 1
ఏప్రిల్	8276 7 4	1685 7 1	4961	14 5
మే	8971 15 6	1022 6 2	4994	5 8
జూన్	8208 14 0	989 9 10	4142	7 10
మొత్తము	21,475 9 2	7,798 0 9	29,268	9 11

అనగా నెలసరి దామాషా 4878-0-0 అగుచున్నది. అన్ని నెలలకంటె మే నెలలో అమ్మకం హెచ్చు. తర్వాత మార్చి నెలలో. ఈ రెండు నెలలలో శుభకార్యములు జరుగుచున్నందున విక్రయములు పెరిగినవి. జూన్ నెలలో తగ్గదలకూడ సహజమే. మాన్యమానము వ్యవసాయతరుణము.

ఇక జిల్లాలవారీగా అంకెలు యిచ్చుచున్నాను.

సెం జిల్లా పేరు	విక్రయము మొత్తం	విక్రయము మొత్తం	మొత్తం మరా
పట్టణములలో	గ్రామములలో	స్థానము	
1	2	3	4
1 గంటూరు	2150 15 9	5321 14 8	7472 14 0
2 విశాఖపట్నం	2849 6 2	1752 1 4	4601 7 6
3 చిత్తూరు	445 12 5	2812 4 5	3258 0 10
4 పశ్చిమగోదావరి	86 11 8	4528 8 11	4565 4 2
5 " కృష్ణా		2474 9 6	2474 9 6
6 గంటాం	832 6 8	2463 15 10	3325 6 1
7 నెల్లూరు	258 8 8	1575 5 2	1833 8 5
8 నాగలాపురం, 1189	9 8		1189 9 8
(కర్నూలు)			
9 తూర్పుగోదావరి		546 13 9	546 13 9
మొత్తము	7798 0 9	21,475 9 2	29,268 9 11

ఈ సంచార విక్రేతలలో కొందరు గ్రామములలోను పట్టణములలో సహా తిరిగి విక్రయించుదురు. ఇట్టివారిలో విశాఖపట్టణము జిల్లా శ్రీ పేరేపు వెంకటకూర్మప్రకాశరావు గారు యీ ఆరు నెలలలో రు 2028 లకు విక్రయించిరి. అందరిలో పి రగ్రస్థానము వహించియున్నారు. వీరి తరువాత శ్రీ భువిశిషాటి ద్వారకారామడిక్షితులుగారిని చెప్పవలెను. వీరు రు 1590 లకు విక్రయించిరి. కాని చివరమూడు నెలలలోనే వీరి మొత్తమునకు విక్రయించగలిగిరి. ఆరు నెలలచేసిన వీరు తక్కినవారిని వెనుకకు పెట్టుదురు. అచ్చగా గ్రామములలో అమ్మిన హాకర్లను యోచించిన, అగ్రస్థానము గంటూరుజిల్లా శ్రీ రావు వెంకట్రాయగంగారికి యివ్వవలెను. వారు 1866 అమ్మిరి. తర్వాత గంటాంజిల్లా శ్రీ గరిష్ఠేష్ కుమారస్వామిగారు 1295 లకు విక్రయించి రెండవ స్థానమున నిలబడిరి. మూడవవారు గంటూరుజిల్లా శ్రీ గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు. వారి మొత్తము రు 1163. అటవీతర్వాత శ్రీ తల్లాప్రగడ నాగరాజుగారు పశ్చిమగోదావరిచామలూరు. వీరు 1102 లకు విక్రయముచేసిరి. అచ్చపట్టణముల విక్రయములనే పరిశీలించినచో, నాగలాపురం వెంకటరెడ్డిగారిని శీర్షానవలెను. వారి మొత్తము రు 1189. తరువాత గంటూరుజిల్లా శివయ్యగారు రు 1150 లకు విక్రయించిరి. కొంచెము మొత్తము తగ్గినను నెల్లూరుజిల్లా శ్రీ గంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారి విక్రయములుగూడ బాగున్నవి. వారు రు 1020 విక్రయించిరి. సంచారవిక్రయపద్ధతి అభివృద్ధికావలెను. చిత్తూరుజిల్లా శ్రీ యంత రంగం శ్రీ గారు యీ పద్ధతిలో కను కృషిచేయుచున్నారు.

సంచారవిక్రయదార్లందరూ అభినందించుచున్నాను. మొదటిస్థానమును సంపాదించుటకు ప్రతివారును కృషిచేయవలెను. వీరు చేయు సేవ ప్రశంసాపాత్రము.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,

11-8-26

కార్యదర్శి.

నూలువడుకుట

నూలువడుకుచున్నవారి అభిప్రాయములు

అహమదాబాదు నగరమునందే నివసించుచు నూలువడుకుటవలన ధనావృద్ధి మొనరించుచున్న కొందరి అభిప్రాయములను స్వయముగా తెలుసుకొని శ్రీయుత లక్ష్మీదాసు పురుషోత్తమ గారిటుల వ్రాసిరి.

వీరిలో చాలుంది చదువురాని అహయిక శ్రీలే.

1. అహమదాబాదులో నోకపేటయన దారియాపూరు లో నివసించుచున్న 55 ఏండ్ల వయసుగల యొక మహమ్మదీయ శ్రీ యిటులనుడివెను.

"మాకుటుంబమున మే మెదుగురున్నాము. నాకొడుకు కాయగూరలను విక్రయించును. ఇంటిపనులను చూచుకొనును. నేను రోజుకు 30 తులముల నూలు వడిచెదను. నెలకు మూడురూపాయలు దానివలన ఆదాయమువచ్చును. తీరికవేళలో పనిచేసేందువలన కలుగు నీ ఆదాయమువలన మాకు చాల ఉపకారము కలుగుచున్నది".

2. 35 ఏండ్ల మహమ్మదీయ శ్రీ

"నాకిద్దరు కొడుకులు. పెద్దకొడుకు విడిపోయినాడు. మాకేమియును సహాయముచేయడు. నేను చిన్న కొడుకునవ్వ నున్నాను. నూలు వడుకుటవలన నెలకు నాలుగురూపాయలు ఆర్జించుచున్నాను".

3. 65 ఏండ్ల అవ్వ

"నా కెవ్వరును లేరు. అపుడపుడు నామాతరు తన యింటనుండి అన్నమును నాకు పంపుచుండును. నేను దానిమీద నాధారపడుటలేదు. నూలు వడుకుటవలననే నాకు కావలసిన ధనము లభించుచున్నది."

తంతుకారకురాలి భర్త

"నాభార్య నూలు వడుకును. నేను స్రుష్టివాడను. నాభార్యయే కష్టపడి పనిచేసి నాకొడుకుల కిద్దరిని పెండ్లిచేసివది. వారిద్దరు నిపుడు విడిపోయివేరింటి కాపురములు చేయుచున్నారు. నాభార్య నూలు వడుకుటవలన నెలకు రు 4-8-0 వచ్చును. దానివలననే మేమిద్దరమును బ్రతుకుచున్నాము. ఆమె యిపుడింటలేదు."

నడియాడు తంతుకారకులు

5. 75 ఏండ్ల హిందూ శ్రీ.

"నేను నెలకు 7 పానుల నూలు వడిచెదను. రెండు రూపాయలు వచ్చును. అదియే. నాకు పదిశేబు. రెండు నెలలకుండి నేను యీపనిని చేయుచున్నాను. నాకు రాట్టయిచ్చిన ధర్మాత్ముడు వెయ్యేళ్లు వర్ధిల్లుగాక"

6. 65 ఏండ్ల పటిదారు శ్రీ.

"రెండేండ్లకుండి నేను నూలు వడుచున్నాను. నెలకు 2 రూపాయలువచ్చును. దానిలో నేకాంతువనాండకిచ్చుచుండును"

7. 60 ఏండ్ల శ్రీ

"నేను నూలువడుకుటవలన వచ్చెడు ఆదాయముతో నామాతరుకు కావలసిన బట్టలన్నిటిని కొనగలుగుచున్నాను."

8. 65 ఏండ్ల శ్రీ

"నేను రెండేండ్లకుండి నూలువడుకుచున్నాను. దాని వలనవచ్చెడు ప్రవ్యయనంతన ధర్మకార్యములకొరకే ప్రివియోగించెదను"

9. 55 ఏండ్ల వైశ్యశ్రీ

"నేను రెండేండ్లకుండి ప్రతిదినమును నూలువడుకుచున్నాను. నెలకు 1000 గజములు భారత ంతుకారకసంఘము నకు పంపెదను. పైగా నెలకునాకు రు 2-8-0 ఆదాయముండువలన వచ్చును. దానిని తీర్చి యాత్రలకు వినియోగించెదను."

పెట్లండు తంతుకారకులు

10. 70 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకు రాట్టపే డిక్కు. మరే యాధారమును లేదు. నా కొడుకు నన్ను బోషించుచుండెను. వాడు చనిపోయెను. నేను ముసలిదాననకుటచే మరేపనిని చేయజాలను. నేను నూలువడుకుటవలన నెలకు రు 2-8-0 వచ్చును. దానితో నే బ్రతుకుచున్నాను. ఈ పనిలేనిచో మాడి చావలసినదే" అని ఆమె దుఃఖాకులయై నుడివెను.

11-40 ఏండ్ల శ్రీ

"నా కొడుకు తమలపాకుల దుకాణము పెట్టెను. నేను నూలు వడుకుటవలన నెలకు రు 1-8-0 వచ్చును. నాకిద్దరు

కుమార్తెలున్నాడు. వారికి దానిలో కొంత యిచ్చెదను. తక్కినదానితో కాయగూరలు నూనె మున్నగు వానిని కొందును."

12-60 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకొడుకు ఉపాధ్యాయుడు. కుటుంబము పెద్దది. వానితీతము చాలాను. నేను నూలు వడుకుటవలన నెలకు 1-8-0 వచ్చును. దానితో ఉప్పు, కిరసనాయిలు, మున్నగువానిని కొందును. మాకులాచారము ననుసరించి కొన్ని రోజులలో నూలు వడికగూడదు. అపుడు నాకు ప్రార్థు బోదు. నూలువడుకుట అలవాటైనచో ఆపని చేయుచుండనిచో ఏమియును తోచదు"

13-55 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకుమార్తె లిద్దరును నేనును మేము ముగ్గురమును బ్రతుకవలెను. మాకు నెలకు 8 రూపాయలు వ్యయమును నేను నూలు వడిచెదను. నాకుమార్తెలు బొత్తములను (కాటనుబట్టు). చేయుదురు. అందువలననే సంపాదము జరుగుచున్నది. మొలవచ్చినపుడు మేము నూలువడుకగూడదు. అపుడు చాల కష్టముగా నుండును. మేము విధిలోనికి వెళ్లజాలము. ఇంటనే పనిచేయవలెను. మాకు రాట్టయిచ్చిన వారు ధన్యాత్ములు."

14-60 ఏండ్ల శ్రీ

"నేనును, నామాతరునుమార్తెమేయున్నాము. నాకున్న చిన్నభూమిని విక్రయించి నాకుమార్తెకు పెండ్లి చేసితిని. దాని భర్త వెంటనే చనిపోయెను. నాకొక మరేయధారమును లేదు. మేము నూలువడుకుటవలన రోజుకు 5-6 అణాలువచ్చును. ఇది ఎరకు మేము గుమ్ములు దాటినవారము గాము. ఇప్పుడు ఏకుల కొరకు వెళ్లవలసివచ్చుచున్నది. ఒక సంవత్సరమునకు మునుపు రాట్టములు లేవు. అపుడు తెల్లవారినచో ఏమి గతిరా! అని ప్రతిరోజునను రాత్రి లెంగయే. ఇప్పుడు మాపాలిటి మహాల్క్ష్మీ వలె రాట్టము మాయింటికి వచ్చినది. మాకష్టముల గడచి గట్టెక్కితిమి."

15-100 ఏండ్ల శ్రీ

"నాకు జ్వరము వచ్చుచున్నది. ఏమిచేతును నాయనా! వడుకుట చాల కష్టముగ నున్నది. వడుకక పోయిన దారితేదు! అందువలన 15 తులములు వడికి తెచ్చితిని.

ప్ర. అయ్యో! పాపము! జ్వరముతో ఏల వచ్చితివమ్మా. శ్రీ. అయ్యో! నాయన! నేను రాకపోతే, మరెవరు న్నారు. దేవుడు తప్ప మరెవ్వరును నాకు డిక్కులేదు. నేను లేకపోతే దేవుడు తెస్తాడా?

ప్ర. వెరదానా! మావాళ్లు మీపిదికి నూలుకొరకు రారలమ్మా! అప్పుడు వారి కియగూడదా?

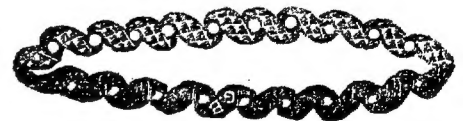
శ్రీ. వారు వచ్చిందా? పూరుకుంటే యీలోగా నేను మాడి చావలసినదే. మీ వారు వారమున కొకసారి వస్తారు. మాకు అసహన మెనపుడు వారు వస్తారా యేమి?

ప్ర. రాట్టములు లేనపు డేలను బ్రతికేదావవు?

శ్రీ. అయ్యో! ఆ సంగతి ఏమడుగుతావు? ఆ రోజులు యను రోజులే. ఇప్పుడు నారాయణగూర్చి మాపాలిట నుండ బట్టి రాట్టల మహాల్క్ష్మీ మా యింట వెలసి మమ్ములను బోషించుచున్నది" అని ఆమె నుడిచి కూలిడబ్బులను తీసుకొని చుక్కర్రల సహాయమున కుటుంబమును నింటికి పోయెను.

(ఎంక ఇండియా 2-9-26)

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మహారీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైముండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారుకు గారంటి, యెప్పుడయినను సరే మీ కవసరములేనియెడల నవరనుల ధర ప్రకారం సాము వాపను యివ్వబడును. కొరవారికి కేటాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోలుబేంగిల్లు మేరుపాక్చరింగ్ కోడ్ 18, జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిసిది, సాపుకారుపేట మద్రాసు.

96 పేజీలు చంద్రకళ. పోస్టేజితోరు, 1.

అసమానముగ 5 అంకముల నూతన సాంఘిక నాటకము. వారాంగనాప్రభావము- హాస్యము, నీతి, మొదలగునవి చక్క గ కులభక్తలని వ్రాయబడినవి. అపరాధపరిశోధకము. చదివి తీరవలెను. by V. S. Padmanabharaju B. A.

ది ఆల్బర్ట్ పవర్ ప్రింటింగువర్క్సు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రము వోటరులకు మోచ్చరిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయింప నున్నది. పరాధీన దేశమందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప వేరొండుకీకీ తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేజాచి మీతోడ్పాటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించు కొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమాన భక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:— శ్రీయుత వరహగిరి వెంకటేశ జోగయ్యగారు.
తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:— ... ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు.
దత్తమండలములు; చిత్తూరు:— ... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.
గుంటూరు; నెల్లూరు:— ... బత్తెని. పెరుమాళునాయుడుగారు.
మదరాసు:— (మహమ్మదీయస్థానము) ... ఉమాఅలీషాకవి. సయ్యదు ముర్తజాసాహెబు
చెన్న నగరము (మహమ్మదీయేతరస్థానము)... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు [గార్డు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:— శ్రీయుత వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు;
... శశిభూషణరథో మహాశయో;
... ఉన్నవ రామలింగం గారలు.
విశాఖపట్టణం (నగరం):— ... వసంతవాడ బుచ్చి సుందరరావుగారు,
(జిల్లా):— ... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహరాజుగారు
... పూనపాటి కుమారవెంకటపతిరాజుగారు
గోదావరి (నగరం):— ... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.
(జిల్లా):— ... బిక్కిని వెంకటరత్నంచౌదరిగారు.
... కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారు
పశ్చిమగోదావరి:— ... దండు నారాయణరాజుగారు,
... మోతే నారాయణరావుగారు.
కృష్ణ:— ... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు
... కొల్లిపర సూరయ్యభాదరిగారు.
గుంటూరు:— ... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు
... కోట జయరామ రెడ్డిగారు.
నెల్లూరు:— ... ఆమంచర్ల సుబ్బ కృష్ణరావుగారు.
... పోణకా గోవింద రెడ్డిగారు
చిత్తూరు:— ... కొండూరు వెంకటశివరాజుగారు
కడప:— ... కె. కోటిరెడ్డిగారు
... ఎ. పరశురామారావుగారు.
అనంతపురం:— ... చీమలవాగుపల్లి నారాయణ రెడ్డిగారు.
... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.
కర్నూలు:— ... యస్. శంకర రెడ్డిగారు
... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు
బళ్లారి:— ... పి. శివరావుగారు.
చెన్నపురి:— ... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు
... వి. మాశిలామణి పిళ్ళెగారు
... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు
... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.
... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖాను
సర్కారులు (మహమ్మదీయస్థానము):— ... నజీరు అహమదుగారు [గారు
నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు:— ... మహమ్మద్ ఖాజా మొహదీన్ సాహెబుగారు
దత్తమండలములు:— ... సయ్యదు మొహదీన్ ఖదీగారు
చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— ... యస్. సత్యమూర్తి గారు
దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము:— ... సి. గోపాలమినాక్షగారు
మధ్యజిల్లాలు (భారతకై) ప్రవసంఘము:— ... డి. కొశంబై గారు

భారతజాతీయ సంఘము

ప్రాథమికసమావేశము

ఉపసంఘనిర్ణయము

ధిల్లీ, నెప్టెంబరు 10:—ఈమధ్య మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు,పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారలు నూచించిన భారతజాతీయసంఘ ప్రాథమికసమావేశము శేడుమధ్యాహ్నము డాక్టరు ఆన్సారీగారియింట జరిగెను. దాదాపు 20 మంది వచ్చిరి. ఇందు సరోజినీనాయుడు, పండితమోతీలాలు, మాలా నాఅబ్దుల్ కలాంఅజదు, ఆపపు ఆలీ, పండితసంతానం, బి. దాసు, పీల్ లాల్ శర్మ (మిరట్) చౌధరీ రఘునారాయణ సింగు, లాలాశంకర్ లాల్, తీర్థారం (యూట్టా) గారలు గలరు.

సభకు రాజాలసంగుకు విచారమునుదెల్పుచు, సభ జయ ప్రథముగ జరుగవలెనని కోరుచు భోపాలులోనున్న డాక్ట ఆన్సారీగారును, రాజపూరులోనున్న హకీం అబ్దుబఖ్తాను గారును, సర్ లేజిబహదూరు సుప్రసాదగారును, కే. టి. పాలు గారును సందేశములబంపిరి. సభకువచ్చినవారిసంఖ్య చాలతక్కువగ నుండుటచేత ముందుకొన్ని నూత్రము లగూర్చి యిష్ట గోష్ఠి చర్చ జరుపవలెనని పండిత మోతీలాలు నూచించెను. ఈచర్చయందు, యీఉద్యమమును అన్నిజాతులవారును ౧౮ ఒక ఉపసంఘముచే బాగుగ నడిపింపవలయుననియు, ఆసంఘమునందలి సభ్యులు స్వయత పక్షపాతిములులేమండ మతకలహములను విభేదములను బోగొట్టి బ్రాతృత్వమును స్థాపించువారుగ నుండవలెననియు స్పష్టముజేయబడెను. అందుచేత మరీయొక సంస్థలోనుండి పనిజేయువారు యిందు జేరుటవలన భారతజాతీయతకు ఆటంకముగల్గి అభివృద్ధి మందగించు ననుకారణముచేత అట్లవాసంఘమునందు సభ్యులుగ నుండరాదని అంగీకరింపబడెను. ఈసంఘముయొక్క ఉపసంఘముకటి అష్టాదశ్య డిట్టి సంఘములపేర్లను ప్రకటించుచుండును. ప్రత్యేక మత సంస్థలక్రింద, అఖిలభారత హిందూమహాసభయు, అఖిలభారత మస్లింలీగుసు, కిలీఖతు సంఘమును, తక్కి, బాంజీం సంఘము, శుద్ధి, సంఘ టన సభలును, సిక్కుపమితియు, జమితులు ఉలేమాయు శేడు పేర్కొనబడెను.

కారణోద్దేశ్యవివరములు

ఈ భారతజాతీయసంఘమునందు సభ్యుడుగా నుండుటకు సంవత్సరమునకు ఒక రూపాయి చందా నీయవలెను. ప్రతి సభ్యుడూను స్వయతముకన్న దేశము దేశభక్తి యెక్కువనియు, సర్వజాతులకును సమన్వయము గుదిర్చి నిజమైన జాతీయత నభివృద్ధిజేయుటకు తోడ్పడెదననియు ప్రతివగైకొని అందు సంతకము జేయవలెను. ఈసంఘముయొక్క ఆదర్శోద్దేశ్యములు మత విభేదముల బోగొట్టి, నిజమైన జాతీయతను ప్రవర్ధముజేసి, హక్కులు పరస్పరసౌకర్యముల నాధారముజేసికొని మతసంబంధముల సవరింపుటయై యున్నవి. ఈ సంఘము యెవరిమతాభిప్రాయములకు ఆచారములకు సర్వస్వాతంత్ర్యమొసంగి యితరుల ఆచారభావముల నెడల సహనమును బోధించును. ఈవిషయము లన్నియు యేడ్పురుసభ్యులుగల ఉపసంఘము బాగుగ చర్చించి యీ సంఘనిర్మాణమును, నిబంధనలను నూత్రములను నిర్ణయించును. వాని నన్నిటిని దేశములలో పంపవలసినవారందరకు నుబంపి ఉద్యమమునకు బుముగలుగునటులజేయును. ఈఉపసంఘమునందు మాలానా అబ్దుల్ కలాంఅజదు, సరోజినీనాయుడు, బి. దాసు, లాలాశంకర్ లాల్, పండిత సంతానం, గిరిధరలాల్, అసఫ్ ఆలీ గారలు గలరు. ఈసంఘము మరల మూడు వారములలో సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె)

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

ఆంధ్రమానుగారు సరోజినీదేవితో సంప్రతింపగోరుట
ధిల్లీ, నెప్టెం 11:—ఆంధ్రమానుగారు ఆదివారమునాడు ధిల్లీకి వచ్చిదక్షిణాఫ్రికాసమస్యనుగూర్చి ఆమెతో సమాలోచన జేయువటుల సరోజినీదేవికి సిగ్గునుండి తొలివార్త వచ్చెను. (ఆ. ప్రె)

రెస్పాన్సివు- ఇండిపెండెంటు పక్షముల ఐక్యము

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష నిర్మాణము

స్వరాజ్యపక్షముతో సమాధానము కుదురకుండుట

నూతనపక్ష ఆశయములు

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 11:-రెస్పాన్సివు సహకారవారును, ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షమువారును గలసి బిర్లా వాచ మున యీసాయంత్రము సభకేసి మూడు గంటలు చర్చనశీలిరి. ఈసభకు పండిత మాళవ్యా, లాలాజపత్రాయ, బి. చక్రవర్తి, డి. పి. ఖైతాను, రంగలాల్ జాజోధీ, యస్. సి. భట్టాచార్య (బెంగాలు) రాఘవేంద్రరావు, డాక్టరు మాంజీ, డాక్టరు భోల్లూరు, ఆన్ (మ-రా) రాజా పర్ రాంపాటుసింగు, పండిత హరిదయనాథకుంజ్రా (పం. రా) బి. దాసు (బెరిస్సా)గారలు వచ్చియుండిరి. రెస్పాన్సివు సహకారపక్ష నాయకులగు జయక రుగారు రేపునయము వచ్చెదరు పండిత మోతీలాలునెర్రా యీ సభకురాకేదుగాని, గిరిధరలాలు ఆసఫ్ ఆలీగారలద్వారా తమ కు స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖులు సంయుక్త కాంగ్రెసు పక్షమును గూర్చి పండిత మాళవ్యా బెట్టిన వరతులకు పంపిన ప్రత్యుత్తర ములను బంపిరి. ఈప్రత్యుత్తరములలో నేమిగలదో అంతయు రహస్యముగ నుంచబడెను. కాని ఒకవిధమున చెల్లినంతవరకు పండిత మోతీలాలుపక్షము రెస్పాన్సివు, ఇండిపెండెంటు పక్షమువారి సుభయులను కాంగ్రెసు ప్రతిపై సంతకముజేసి యెన్ని కలను సంయుక్త పక్షము పేరనడిపి, కాసనసభలో ననుసరింపవలసిన కార్యవిధానములను డిసెంబరులో జరుగనున్న ఆసాం కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు వనలివేయవలెనని కోరినటుల నున్నది. పండిత మోతీలాలు బంపిన యీప్రత్యుత్తరము అన్ని పక్షములును యేకమగుటకు మార్గముగ గాన్పించలేని సభవారు దలంచిరి.

అంతట సభవారు రెస్పాన్సివు ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షము లేక మన విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. చాలామారు చర్చ జరిగినపిదప ఉభయపక్షముల సభ్యులగు కేంద్రసంఘమును స్థాపించి సమానమున విధానమును నిర్ణయించి ఆసెంటీ కిని, రాష్ట్రీయ కాసనసభలకును యెన్నికల కభ్యర్థుల నిర్ణయంప వలెనని తీర్మానింపబడెను. అంతట బెంగాలు సంయుక్త రాష్ట్ర ములకును మరిఒకటిరెండు రాష్ట్రములకును నిర్ణయంపబడిన అభ్యర్థులపేర్లు పరిశీలించబడి కొన్ని మార్పులు జేయబడెను. పక్ష విధానమును గూర్చి యు, అభ్యర్థులనిర్ణయముగూర్చియు రేపు జయకరుగారువచ్చిన పిదప చివర చర్చ జరుగెను. బి. చక్రవర్తి, బి. దాసు రంగలాలు జాజోధీగారలు యీరాత్రి బయలుదేరి కలకత్తాకు బోవుచు న్నారు.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష నిర్మాణము

రెస్పాన్సివుపక్ష సంపూర్ణ సహకారము

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-రెస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారి కిని స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమువారికిని జరిగిన సమావేశము నేడు సాయంత్రము పూర్తియయ్యెను. మరియేడుగంటలనేపు చర్చనశీలిరి. అప్పుడు జయకరుగారును, జోసెపు బాప్టిస్టాగారు నుండిరి. కాంగ్రెసులోనే ప్రత్యేక సంఘ స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమును నిర్మించుటకు తీర్మానింపబడెను. రెస్పాన్సివు సహకార పక్షము మధ్యరాష్ట్రములలోను, బొంబాయిలోను, బెంగాలులోను ఉన్నచోట్ల నట్లే స్వతంత్రముగ నుండి కాసన సభలకు వచ్చేయెన్నికలందు యీ త్రొత్త పక్షముతో సంపూర్ణముగ సహకారము జేయవలయును. లాలా లజపత్రాయ అధ్యక్షుడుగను పండిత మాళవ్యా జెనరలు సెక్రటరీగను, రాం ప్రసాద్ గారు ను (లాహోరు) రాఘవేంద్ర గారును (బిలాసపూరు) జాయింటు సెక్రటరీలుగ నెన్నుకొనబ డుదురని తెలియుచున్నది. కార్య నిర్వాహకసంఘము కొద్దిలోనే

నిర్మింపబడును. అందు జయకరు, చక్రవర్తి, మాంజీ, ఆన్ గార లును యితరులు నుందురని తెలియుచున్నది. కాసనసభలందు లో పము తెన్నియున్నను వానిని పనిజేయుటకును, మంత్రులకు కా నలసిన అధికార బాధ్యత లొసంగునెడల ఉద్యోగముల స్వీకరించి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు పనిజేయుటకును యీపార్టీ తీర్మానించెను. మంత్రుల కా అధికార బాధ్యతలవిష యమును కాసనసభలం దధికసంఖ్యాకపక్షము నిర్ణయింప వలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారి సంపూర్ణ ప్రతిష్టంభమాగ్గ వప జయము గాంచెననియు, అందుచే వారు నివృత్తయోజక మార్గ ముల ననుసరించిననియు, కాన్పూరు కాంగ్రెసు నాటినుండియు ఉద్యోగ ము లంగీకరింపవలెనని దేశములో రాజకీయాభి ప్రాయము మారెననియు యీపార్టీ తమయభిప్రాయమును వెల్ల డించెను.

కేంద్ర గారి రెస్పాన్సివు పక్షాభి మానము

పూనా, సెప్టెంబరు 10:-ఆసాసియేటెడు ప్రెసు ప్ర తినిధిలో మాట్లాడుచు యక. సి. కేంద్ర గారిటల జెప్పిరి: “లాలాజపత్రాయ పండితమాళవ్యాగారలు గావించిన నూచలకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూయున్న అవతల పక్ష మును పూర్తిగ ఒప్పుకొనెనో లేదో తెలియనవును పూర్తిగ వి వరములు చెలియకుండ అన్యవధిగ యిదమిదముని మేము నిర్ణయ ము గావించుకొనవలెనని నన్ను నా పక్షమును తొందర పె ట్టుచున్నటుల నేను భావించెదను. నా పక్షము, యెన్నికలందు దిగ్విజయము గాంచుననుట నిశ్చయము. మహారాష్ట్ర దేశము లోనైనను తప్పుడు పార్టీలనుబట్టుకొని ఎన్నికలందు పోటీజేయు ప్రయత్నములు చాలామారులు నడచినవి. ఇప్పుడిందు అడ్డుపడు టకు విజయము. నామట్టుకునేను యిప్పుడున్న పక్షమును అం తరింప జేయుటగాని, పేరెంత బాగున్నను మరొకసంఘలో జే ర్చి యింకొక పేరుతో యెన్నికలకు నిలుచుటగాని నాకేమాత్ర ము నిష్ఠములేదు. అట్లుజేయవలసినవచ్చిన విషయవచ్చి యెన్నిక లలో పాల్గొనుండ వేరయ్యెదను. లాలాజపత్రాయ, పండిత మాళవ్యాగారల కిష్టమైనయెడల ఇండిపెండెంటు పక్షమును ని ర్మించుకొనవచ్చును. నా ఆటంక మేమియులేదు. కాని రెస్పాన్సి వు సహకార పక్ష ము ను న ది యి ప్ప డు లే కుం డ జే సి మరియొకపక్షములో గలుపుటనాకేమాత్ర మిష్టములేదు. చివ రకునేను సభ్యులొకడెంబడికకు బదుడనైయుండును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ మిప్పటికైనను దానినంగీకరించి నిలవబెట్టునెడ ల నేనందులకు మొదట బదుడనై యుండెదను.

(అ. ప్రె. సెప్టెంబరు)

స్వరాజ్యపక్ష మేలనేకీభవింపలేదు?

పండిత నెహ్రూ ప్రత్యుత్తరము

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ నేడు ధిల్లీనుండి యెన్నికలపరారమునకు బోవుటకు ముందు యీక్రింది లేఖను పండిత మదనమోహన మాళవ్యాకు జంపుచు, వారు గావించిన ప్రతిపత్తి నూచలను తానును తనపక్షమును యెందు కంగీకరింపజాలకబోయికో యిటుల చెల్లిరి:

నేను కాంగ్రెసుప్రముఖులకు బంపిన తంతివార్తయు దానిపై వారికడనుండి వచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును లాలా గిరిధర లాలుగారు నిన్న సాయంత్రము జూపిరి. నేను మీరు సిద్ధాలో గా వించిన నూ చ న లం గీ క రిం ప లే ద ని మీకు చెలియును. మనము యే యే మ ర తు ల మీ ద ను ద్యోగ ము లంగీకరింపవచ్చునో వ్రాతపూర్వక ముగ బాగా ప్రమరింపవలెనని నేను గోరినటులగూడ మీకు చెలి యును. నేనును మీరును ఒప్పుకొన్నను సమాధానపు వరతులను యీధిలో అట్టే అంగీకరింపుట సాధ్యముగాదని గూడ జెప్పి తిని. నాఅభిప్రాయమును చెబువకుండ అందరు వారి వారి అభి

ప్రాయముల చెబువగోరితిని. ప్రత్యుత్తరము లిప్పుడు వచ్చినవి. వానినిబట్టిగూడ మీకు నూచించిన వరతులు అంగీకారార్హ ములుగ గాన్పింపవు. ఆవరతులను తొలగివరకు సవరింపవలసి యుండును. ఇప్పుడిటుల సంప్రతింపులు జేయుచు యెన్నికలసమ యమున కాలవారణముజేయుట మీకును మాకునుగూడ మంచిది గాదు. కాబట్టి యీ రాయబారములను యెన్నిక లగువరకును ఆ పి యుం చు ట మంచిది. ఆ ప్ప డే దో కర్త వ్య ము నకు తగిన ప్రతిపత్తి గుగుర్చుకో వచ్చును. ఈలోపల త్రిశంకుస్వర్ణముననుంచి పనుల నావుట కాంగ్రెసుకు గాని మీ పక్షమునకుగాని మంచిదిగాదు. మీపక్ష ప్రముఖులు చాలమంది అప్పుడే ఢిల్లీకివచ్చినట్లయినను యింకను నితరులు రేపు వచ్చునట్లును తెలిసినది. నేను మీతో సిద్ధాలో సెసిలుహోట లులో జెప్పిన వరతులను వారంగీకరింప సాధ్యముగునెడల నాకు ఆవిషయము వెంటనే చెల్పినెడల నేనీవిషయమై మరల నాలో చిరిచి యెన్నికలందు పక్షవిభేదములు లేకుండ జేయుటకు నా చేతనైన పనిజేసెదను.

(అ. ప్రె.)

రెస్పాన్సివు సహకార కాంగ్రెసువాదుల సభ

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షాశయములు

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:-పండితమాళవ్యా స్వరాజ్యపక్షము తో సమాధానమునుగుర్చుటకు జేసినప్రయత్నములు విఫలమగుట వలన పంజాబు, సంరాష్ట్రములు, మధ్యరాష్ట్రములు, బెంగా లుకాంగ్రెసు ప్రముఖులును, బెంగాలు, మహారాష్ట్ర, బొంబాయి, మధ్యరాష్ట్రములు, బీరారుల రెస్పాన్సివు సహకారపక్ష ప్రముఖులును భిక్షామందిరమున సమావేశమై బాసగా చర్చించి యీక్రింది తీర్మానముల గావించిరి:-

కాన్పూరు లో కాంగ్రెసు జరిగిన నాటినుండి యుద్దేశము నందు రాజకీయ విషయములలో సభిప్రాయములందు మార్పుగల్గెను. దేశమునం దంతటను కాసనసభలో సంతకప్రతిష్టంభ విధానమునకు ప్రాతి మూల్యము గాన్పించుచున్నది. ఈవిధానమువలన అనుకొన్న ఫలి తము గలుగక స్వరాజ్యపక్షము నివృత్తయోజకమార్గముల బోవు ముండెను. కాసనసభా నిర్ణయనమార్గ ముపజయము గాంచెను. ఇంతేగాక భారతదేశీయ మహాసభ ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకులు దేశము నాందోళపరచుచున్న విషయము లనేకముల నంగీకరిం చుటకు కాంగ్రెసు అవసరసభను జీయ పీలులేదనిరి. పండిత మాళవ్యాగారు కాంగ్రెసులో సభయపక్షములకును సమరసమై త్రిభావములు గుర్తుజేయబూనిన ప్రయత్నములన్నియు నప జయముగాంచెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధాన ములలో నేకీభవింపని వారలు ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసులోనే ఒకపక్షముగ నేర్పడి, రానున్న కాసనసభల యెన్నికలను నడు పుటకు దేశముయొక్క అనుమతిని బొందుటయు, గౌరవ తీ కాం గ్రెసులో కాంగ్రెసు అనుజ్ఞను బొందుటయు నుద్దేశింపబడి నవి.

తీర్మానములు

1 ఈపక్షము స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్ష మని పిలువ తీర్మానింపబడినది. ఇందు కాసనసభలందు జేయవలసిన పనిని గూర్చి కాంగ్రెసు అప్పడప్పుడు విధించు కార్యవిధానముతో నంగీకరింపని కాంగ్రెసుసభ్యులు చేరెదరు. 2. కాసనసభల నిర్వా ణమునందు లోపములున్నను వానిని పిల్లె నంతవరకు పనిజేసి సం పూర్ణబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకును, ఈలో పల ప్రజలలాభములను రక్షించి, అన్యాయమును దుష్పరిపాలన మును నిరోధించుటకును పనిజేయ ఈపార్టీ విధానమై యున్నది. 3. మంత్రులు తమ విధుల నిర్వర్తించుట కవసరముగ బాధ్యతను అధికారము నిచ్చునెడల యీపార్టీ ఉద్యోగముల నంగీకరింప వచ్చును. ఈ అధికారబాధ్యతల పరిపూర్ణతను కాసనసభయందు నాపార్టీలో అధికసంఖ్యాకులు నిర్ణయింపవలెను. 4 ఈపక్షము రెస్పాన్సివు సహకార పక్షముతో నెప్పుడును సహకారము జే యుచు ఆపార్టీ యొక్కడనున్న నచట స్వతంత్రముగ పనిజేయ నిచ్చును. 5. కాసనసభయందేమైన విభేదములు గలుగెడల యీ పార్టీ సభ్యులు ఆవిభేదముల గల్గినవారికి రాజీనామార్ప ప్రయ త్నింపవచ్చును. అది కుదురనియెడల పార్టీ సభ్యులు కాసనసభ లందు తమకు యుక్తమని తోచినరీతిని వోటు జేయవచ్చును.

ఈ చర్చసమయమున హాజరైన రెస్పాన్సివు సహకార పక్షసభ్యులు ప్రముఖులైనవారు యీపార్టీతో సహకారము చేయుటకు యిష్టపూర్తిని చెల్లిరి. తచ్చిహ్నుముగ వారిందు స భ్యులుగ చేరెదరు. ఇందులకు ముందు వారిపక్షము కార్యనిర్వా హకసంఘ మావిధముగ తీర్మానము గావించవలయును.

(అ. ప్రె.)

పండిత మాలవ్యా-నెహ్రూ రాయబారములు

పండిత నెహ్రూ యుద్ధము

ధర్మ, నెహ్రూ 12:—పండిత మాలవ్యా నెహ్రూ ధర్మ నుండి బయటపడి యెన్నికల ప్రచారముచేసినట్లు బోధించుచు యీ క్రింది ప్రచారమును ఆసానియే తెలుపుచు బంపెను. పండిత మాలవ్యాజీవి ఆయనకును జరిగిన రాయబారములు విఫలములైన విషయమే పండిత యిటుల చెప్పెను.

అందరును గల వికపక్షముగ నేర్పడి యెన్నికలునడుపు విషయము సాధ్యమున నాయని పండిత మాలవ్యాకును లాలలజ వ్రాయించి వికపక్షమునను, సరోజినీనాయకును నాకును వికపక్షమును రిప్రెజెంటింగ్ జరిగెను. కాని యెన్నికల ప్రతిపత్తి యు గురుకపాలయను. కాని నేను నెహ్రూ 4-వ లేదీ బయటపడి మిరటలో ఎన్నికల ప్రచారమునకు బోవనుండుటచేత పండిత ముదనమోహన మాలవ్యా కొన్ని సూచనలు వాకు బంపెను. నేను వాటిని సావధానమున కొందరు ప్రముఖులకు బంపి వారి కోరికలను దృఢీకరింప నొందితిని. ఏకపక్షమువారి యెన్నికల సంరంభమునకును నక్షయ గలగగూడదని యెన్నికలు చేసికొనబడెను. ఆ విషయముగ నేను అన్ని రాష్ట్రములకును తంతి జరిపి నా యెన్నికల ప్రచారమును నెహ్రూ 4-వ లేదీ మిరటలో కాన్పూరు కాంగ్రెసు యుత్తరప్రకారము పండిత మాలవ్యాగారి ను చ న తో నే మియు పంపించి యు తే కుండ ప్రారంభించితిని. నేను ధర్మ 9 వ లేదీ తేరుసరికి నా టెగ్రాములకు ప్రత్యుత్తరములు వచ్చెను. ఇట్లు పండిత మాలవ్యాకు 11 వ లేదీ రాగానే మాప బడెను. ఈ ప్రత్యుత్తరముల స్వభావమునుబట్టియు, వారు గా విచ్చిన సూచనలపై నాయుత్తరప్రాయములపైయు, యీ సంభాషణలపై లాభముండదని వాటికి చెబువలెదను. ఈ విషయమే నన్ను చాలమంది విచారించిరి. ఈ సంభాషణలపై కాంగ్రెసువారు యెన్నికల ప్రచారమునందు ముగియగలెను. ఇట్లు న్నుందులకు విచారము గల్గుచున్నది. కాంగ్రెసువారు రెల్లరును పెంట్లనే. క్రితంపై నుపయోగించి ముందున్న కార్యమునకు గడం గవలెనని కోరుచున్నాను. ఇంకలో నేవచ్చుమైన రాజీయ కుదురునటుల గాన్పించు.

ధర్మ సభ

పండిత ముదనమోహనమాలవ్యాగారి
రథ్యక్షత వహించుట

కార్యవిధానమును తెలుపుట

ధర్మ, నెహ్రూ 13:—మాతముగా నిర్మాణముచేయబడిన న్యాయశాస్త్రకాంగ్రెసుపక్షము యొక్క విధానమును కార్యక్రమమును తెలుపుటకై క్రిష్ణ గార్లెన్సు లో ని స్పటిదినము సాయంకాలము పండిత ముదనమోహన మాలవ్యాగారి ఆధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభ జరిగెను.

స్వరాజ్య సంరంభమును గూర్చియు అప్పగింపుకు లేబడిన సంస్కరణక్రమమునుగూర్చియు తెలిపి పండిత ముదనమోహన మాలవ్యాగారి రిట్లు చెప్పెను:—అసయోగ్యము కావని భావించుచున్నాను. వెలుపలను గూడ బిల్లు మొదటి. స్వరాజ్య పక్షమువారు కడగిన ఈ యుపసభ్యులమునందేయి నిరంతర ప్రతిఘటననునే ఈ కార్యవిధానముగా పెట్టుకొనియుండుట మనవారికమరచిత్రివిత్రిముగా కానరావలసివచ్చును. ట్రయమునొకమాత్రా సనసభ్యులనుండి అందరికీ సారి నెడలివాపు టయు హిందూజాతర్యమునకు దీర్ఘనిర్దేశపాలును చెచ్చిపెట్టినవి. కా సన సభ యందు ముగిసిన తర్వాత మై న కాసన నిర్మాణ విషయము చర్చించుటకు పునరుద్ధరించుచు విడివాడి పోయిన పక్షమున హిందూజాతము తన విశ్వాసము నుపజాలదు. మీరు వోల్టనిచ్చునప్పుడు ఎవ్వరు పునరుద్ధరించు నిజాయితీగలవారో తెలుసుకొని మీ వోల్టనియవలెను.

లాలా లజపతిరాయగారు

రాజకీయ రంగము చదరంగము వంటిది. ఎప్పుటికప్పుడు క్రొత్త యెత్తుల నెత్తుచుండవలెను. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు విప్లవ మొక మార్గమేగాని దానికి మనకు ధైర్యముచాలదు బలములేదు. మూల ప్రాయముగ ఆసహాయ్యముచాలవుంది. కాని సాంఘిక క్రమమున్నదనుకొని పారభూతుపద్ధతిచేత ఆయుధ్యమును విఫలమైనది. అందువల్లనే స్వరాజ్య ప్రతిఘటన విధానమును అపజయము గాంచినది. కాసనసభలను పూర్తిగా బహిష్కరించవలెను. లేదా సంస్కరణములను మనఃపూర్తిగా కొనసాగించవలెను. కాసనసభలనుండి పారి పోవుట రాజకీయముగ ద్రోహముతో సమానమైనది. ఇంకెసాం

ఘోరమైన ముప్పులతో కొట్టుకొను హిందూజాతమున కిప్పుడు పార్టీ పద్ధతులు పనికిరావని వానమ్యము. పద్విమర్శన ముండవలెను అని చెప్పెను.

భాయి ధర్మానంద

కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంఘమే కాదు. స్వరాజ్యపక్షము క్రింద నడుపబడుచున్న కుట్రలలోని కది మారినది అనిరి.

జయ కరు

కాంగ్రెసులోని రెండుపక్షములకును రాజీతుదుర్బులై మనము చేయదగినది చేసితిమి. కాని విఫలమైనందుకు అంగీకరింపని మాలవ్యాగారి వైసనే నిందయంతయు మోపవలసి యున్నది. ఇప్పుడు మనము న్యాయముకొరకును సత్యముకొరకును పోరాడవలసియున్నది. మీరీ వివేచనాశక్తి నంతయు నుపయోగించి మీరు వోల్టనియవలసియున్నది. అని జయకరుగారు చెప్పెను.

బాపిస్టా

సంఘభావమే బలము. కావున అందరూ కలియవలెను. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయవచ్చును. సహృదయముగా మనము మనబలమునుపయోగింపవలెను. లేనియెడల నదిరాజుద్రోహముకొందికి మారును. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము నేర్పరచి యాండుటచే చేడక నుడివము. నేడు మనము సింహజలము చేహరినది. సింగములవలెనే మనము పోరాడవలెను అని బాపిస్టాగారు చెప్పెను.

పండిత కార్యమాలలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యవాదీతప్ప ఎవ్వరికైనను నోట్లయవలసినదని చెప్పెను. కంభుదయార్ విశ్రాంతిగావూడ మాట్లాడిరి. వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. (అ. ప్రె. న్యూస్.)

* * *

జయకరు బాపిస్టాగారు డిల్లీవచ్చి పండిత మాలవ్యాతోను లాలా లజపతిరాయతోను ఎన్నికల సంరంభమున రెస్పాంసివు సహకారాభివృద్ధిగూర్చి మాట్లాడుచున్నారు.

రెల్లపట్టా తోలగంట

లిసాపురము నెహ్రూ 10:—నేడు డౌడుమెయిలు ఇంజనును రెండు పెట్టెలును రెల్లపట్టా తప్పించి. 12-5 గంటలకు ప్రమాదము జరిగినది. మధ్యాహ్నము 1-55 నిమిషములకు మర్రామకు చేయబడినది. ఎవరికి చెబ్బలు తగులలేదు. (అ. ప్రె.)

మొమారు నెహ్రూ 11:—

చామరాజనగరముండి నేడు గండ్లన్నయ మర్రామత్తు చేయబడినందున రెల్ల నడచుచున్నది. (అ. ప్రె.)

రావగొండి, నెహ్రూ 11:—

వై బరులైనమీది గండ్ల మర్రామత్తు చేయబడినది. రేపటినుండి మామూలుగా బండ్లు నడచును. (అ. ప్రె.)

ధర్మ, నెహ్రూ 11:—

కాల్యాలై రైల్వేలనుపై వర్షము భీమగా తిరిగి ముండుటచే ఎప్పుడు ప్రయాణము ప్రారంభింపదగినో చెప్పవలెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా, నెహ్రూ 10:—

17-41 మైళ్లదగ్గర కాల్యాలైలు లైనులో అనేక విధముల పరివార్తియైనది. తిరిగి వర్షము కురిసినది. 11-వ లేదీ గాన్పూరు నువరకు రైలునడచుటకు వీలులేదు. ఇంకను వర్షముకురిసి ఆలస్యముగాగలదు. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—

మృరాత్రి నెహ్రూలు తెలుసులో గుర్తుగారు సతీ సతీవారము ఉదయంపడలము వెళ్లిరి.

దివానుబహదూర్ టి. రంగుచారిగారు ఆదివారం ఉదయం సిమ్లానుండి చెన్న పురకివచ్చిరి.

యం. కె ఆచార్యగారు కనివారము రాత్రి డక్షిణా రాగ్నటు వెళ్లిరి.

మేజరు జెకరలు పాన్పులిగారు యం. యస్. యం. రైల్వే డిప్యూటీ ఏజెంటు పానెటుగారు, పాన్పుపట్టరు జెకరలు హాస్సుగారు, బి. బి. సి.ఎ. రైల్వే ఆడిటరు హాస్సుగారు నేటి దినము ఉదయం చెన్న పురకి వచ్చిరి.

ఇంపీయలు వెలసినది రిపోర్ట్ చేసిన యస్. వేగారు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

గౌ. రామదాసు పంతులుగారు నిన్న రాత్రి కలకత్తా మెయిలులో వెళ్లిరి.

వెటరినరీ కాలెక్టర్ ప్రాఫసరు ఎచినసుగారు ఫిఫ్ ఇంజనీయరు స్టానిగాడు పోలీసుకాపుకు చేసిన రైటుమారుగాల్గు నిన్న రాత్రి ఉదయంపడలం వెళ్లిరి.

ప్రతాపగారు కల్కత్తానానలాలు సి. మెహతాగారు నిన్న ఉదయం ఢోసల స్టేషనులో చెన్న పురకివచ్చిరి. అదేస్టేషనులో నిన్న సాయంకాలమువారు సిల్లోనువెళ్లిరి. చెన్న పురయందు యస్. వి. రామస్వామిమొదలిగారి అతిథులుగనుండిరి.

మదగాపవార్తలు

తపాల ప్రకటన:— పోస్టు డేరుకు పంపబడు బాబులు నెహ్రూ 15 వ లేదీ ఉదయం 8 గంటలు లోపుగ తెనరలు పోస్టు ఆఫీసుకుండు పోస్టు చేయబడునని తెలిపిడిన్ని పోస్టుచుట్టరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము సెనేటు ఎన్నికలు:— రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేటులు సెనేటుకు ఎన్నుకొను 30 స్థానములలో నొకదానికి తాను అభ్యర్థిగనుండ తీర్మానించుకొన్నట్లు పచ్చయప్ప కళాశాలకు చేసిన ప్రాధనరు సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు తెలుపుచున్నారు.

డక్కును హ్యూమనిటీరీయను లీగ్:—మైదరా బాదునందరి డక్కును హ్యూమనిటీరీయను లీగ్ వారి యాజమాన్యమున వాలుటాక్సుకోడునందరి పరమావందదాసు ఛోటాదాగు దర్శకాలయందు ఈనెల 14-వ లేదీ మంగళవారము రాత్రి 8 గంటలకు పాటకచ్చేరి జరుగును. తీవ్రహింసను ఖండించుచు ఉపన్యాసము లియ్యబడును.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివర్ధన సభ:— ఆంధ్రమహాసభలకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు, తమిళవిశ్వవిద్యాలయమున దక్షిణాంధ్రులకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయు నని తీర్మానించుటకును, చందాలు విరాళములు ప్రాసించేయవలయుమై తన ఏర్పాటులు చేయుటకు వైసభ కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము ఈనెల 15-వ లేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు, ఎస్సె నేడులో ఇండియను ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్ మిద్దూర జరుగును.

సింగరేని బొగ్గుగనుల పనివారి క్లబ్బు:—ఈనెల 11 వ లేదీని ఈక్లబ్బు స్థాపించబడెను. పూర్వము తనమందిరముమాత్రమే యుండెను. ప్రస్తుతము 160 మంది సభ్యులున్నారు. సింగరేనిబొగ్గుగనులయందుపనిచేయువారికోరకు సకలమందిరము, పుష్కభాండాగారము, టెన్నిసు బాడ్మింటను మున్నగు ఆటలు, నాటకములు, ఉపన్యాసములు, పారికథలు మున్నగు సౌకర్యములను కలగజేయు ఈసంఘము స్థాపించబడినది అని గౌరవ కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

పెరంబూరు గౌంధిక్లబ్ - నూలువడుకుపోటీ:—

ఈనెల 5 వ లేదీనుండి ఈక్లబ్ వారి యాజమాన్యమున పోటీజరుగుచున్నది. అభ్యర్థులు ఎట్టి ప్రకటనమును కల్పించనక్కరలేదు. ఆక్టోబరు 3 వ లేదీ వాకుపోటీ జరుగుచుండును. ఆదివారము 4ందు ఉదయం 7 ముంపు 9 గంటలవరకు స్త్రీలకు పోటీపరీక్ష జరుగుచుండును. కనివారం ఆదివారం సాయంకాలము 3 మొదలు 5 గంటలవరకు పురుషులకు పోటీపరీక్షలు జరుగుచుండును. రాటుములు పల్లి ఉచితముగ ఇవ్వబడునని సంఘపు కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

గోమను క్రిష్టి ఆగమనము:—గోమను ప్రభృతి నాలుగు నెలలు ఇంగ్లాండులోనుండి కడచిన శుక్రవారము బొంబాయిచేరెను. గవర్నరుగారి అంగరక్షకుడగు కెప్తనుపార్వలు గారి చెల్లెలు పోర్టీలసరితోను, కాప్తనులు లాంగుఫీట్లు, ష్రీ మాయెటులుగార్లతో ఆదివారం ఉదయం చెన్న పురకి వచ్చిరి. గోమను ప్రభువుగారు అంగరక్షకులతో నెంట్రిలు ప్రేమనుకు వచ్చియుండిరి. గౌ. టి. యం. మాయరుగారు, గౌ. పానగలు రాజా, గౌ. మర్దూబాంకుగారు, గౌ. సర్ పాత్రోగారు, పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు రామానుజ ఆచ్యుంగారు ప్రేమనకువచ్చియుండిరి.

గొప్ప బస్సు ప్రమాదము -

ప్రయాణికులకు గాయములు తగులుట:—కడచిన శుక్రవారం సాయంకాలము అండర్సను వీధివద్ద ఒక బస్సు ప్రమాదము జరిగెను. దాదాపు 20 మంది ప్రయాణికులతో రాయపురమునుండి నుంగముబాకమునకు ఒక బస్సు పోవుచుండెను. అండర్సను వీధిలో బస్సు ఒక చెట్టుకు డిక్కిరియకొనెను. ప్రయాణికులందరు ఆతాకిడికి బంధించుండి క్రిందపడిరి. బస్సుయందుభాగము పూర్తిగా చెడిపోయెను. అసమయమున టరనులులుగారు ఆదారి నే మోటారుబండిలో పోవుచుండిరి. బలము గాయములు తగిలినవారిని టరనులులుగారు తన మోటారుకారులో జవలలు హాస్పిటలుకు తీసికొనివెళ్లిరి.

మదరాసు శాసనసభ

శుక్రవారము ఫలహారంతరచర్య

హిందూదేవాదాయబిల్లుపై చర్య

శుక్రవారము ఫలహారంతరము చెన్నపురి శాసనసభ్యులు తిరిగి సమావేశమై హిందూ దేవాదాయ బిల్లుపై చర్య ప్రారంభించిరి.

కమిటీలు నియమముల గావించు నధికారము

“చట్టముయొక్క నియమములకు విరుద్ధముగానుండను, తమ కొనగబడిన యధికారమునకు లోబడి “ఆగత్యుక్తులను సమయములందు ఫర్మలకు కాగితముల నందజేయుటలో నియమములు గావించవచ్చునని” యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు సవరణ నుపపాదించుచు ఇట్టి అధికారము కమిటీసభ్యులకుండుటావశ్యకమని బట్టిరి. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదిర్చిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. అంతట 36, 37 వ క్లాజులు వోటుకు బెట్టుబడి అంగీకరింపబడెను.

దేవాదాయముల రిజిస్టరుల తయారుజేయుట

ప్రతివక్తము లేక దేవాలయముందు ఇతర వివరములుగాక “నగలు, బంగారు, వెండి, బిలువగల కెంపులు, రత్నములు మున్నగు రాళ్లు, పాత్రలు, ప్రతిష్ఠాపనకు సంబంధించిన తదితర చరాగ్ధి యావత్తు వానిదామామె వెలలతో సహా దేలుపునట్టి రిజిస్టరును బోర్డువారు తయారుజేసి యుంచవలెను” అను రిజిస్ట్రా (య) విలుములో వాహనములను గూడ చేర్చవలసినదిగ యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణ నుపపాదించుచు దేవాలయములందలి విలువగల వస్తువులలో వాహనములు చాల ప్రధానమైనవనియు, అట్టివానికై రిజిస్టరులందు టెక్స్టుతావశ్యకమని బట్టిరి. గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు “ఇతర చరాగ్ధియంతయు” అని క్లాజునందుండుటవలన వాహనములును అందు జేరవనియు లేక ప్రత్యేకముగ వాహనములను జేర్చినచో ఇంకను అట్లు జేర్చబడవలసిన వెన్చియో యుండునని బట్టిరి. సభ్యుమార్రిగారు సవరణను బలపరచిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

రిజిస్టరుల సరిజూచుట

“మరము లేక దేవాలయము యొక్క ధర్మకర్తచే రిజిస్టరు తయారుజేయబడి సరిజూడబడి ఆతని చేత్రాలు, బొంది ఈ చట్టము తీర్మానింపబడిన పినవ బోర్డువారు నిర్ణయించు కాలములోపు ఆ ధర్మకర్త బోర్డువారి కంపబడును” అను రిజిస్ట్రా (2)వ సభాక్లాజులో రిజిస్టరు “సరిజూడబడి” అను పదమును తీసివేయు వలసినదిగ సభ్యుమార్రిగారు సవరణ నుపపాదించుచు మతాధిపతుల గౌరవ ప్రతిష్ఠలను గాపాడవలెననియు, వారిచే తయారుజేయబడిన రిజిస్టరులు ధర్మకర్తచే సరిజూడబడుట వారి గౌరవమునకు లోపమనియు బట్టిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు తామీ సవరణ సంగీకరింపజాలనందులకు వగముచెప్పిరి. ఏ మతాధిపతి విషయములోగాని అట్టి అవసరము లేదని బోర్డువారు తలచినచో ప్రత్యేకముగ అట్టివారల విషయములో ఈ నిబంధనను మార్పుజేయవచ్చును అనిరి.

యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణను బలపరచుచు ఎట్టి యధికారికావలెనను ఎట్టి ప్రమాణమును గాని జేయుటకు సమర్థింపని హిందూ సన్యాసులు కొందరు గలరని బట్టిరి. ప్రజలయొక్కయు మతాధిపతులయొక్కయు కోరికల నాదరింపవలసినదిగ మంత్రిగారిని ప్రార్థించిరి. తేనిచో రాగల ఎన్నికలలో ఈ కార్యములవలన గలుగజూర్చు ఫలితముల ననుభవించుట కాయత్తుల గండవి పాచ్చరించిరి. యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు సవరణ నాడేపించుచు రిజిస్టరుల సరిజూచుటయే తేనిచో రిజిస్టరులను తయారుజేయుట ఉపయోగములేదనియు, సాధారణముగ దేవాలయాధికారుల విషయములో నీ నిబంధన అత్యవశ్యకము కాని కొందరు మతాధిపతుల విషయములో మాత్రము వేరేదయిన సౌకర్యము గావించబడవలెనని బట్టిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

ధర్మకర్తచే తయారుజేయబడి, సరిజూడబడి..... యను పదములను పిమ్మట లేక ఆతనిచే అధికారము బొందబడిన ఏ జంటుచే అనువానిని జేర్చవలసినదిగ అక్రిసీడు ప్రసాద్ బహద్దరుగారు నోటిను నొసంగిన సవరణను వారు సభయందు తేకుండుటచే వారికి జయలు ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు నుపపాదించుచు మతాధిపతుల విషయములో చిక్కును కొంతవరకే సవరణ తీర్పుగలవని బట్టిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణ సంగీకరించిరి. ప్రాతినిధ్యము లేక సవరణ సభ్యులెల్లరచే నామోదింపబడెను.

ధర్మకర్తవద్దనుంచి బోర్డువారు రిజిస్టరును అందజేసికొనిన పినవ, తమ కవరముని తోచినట్టి విచారణగావించి, తమ కర్తవ్యము తోచిన మార్పులు, తీసివేతలు, చేర్పులనుచే కలంపుటలు మొదలగువానితో రిజిస్టరు అంగీకరింపబడవలయు ఆజ్ఞా పింపవచ్చును.

అను రి. వ. సభాక్లాజును తీసివేయవలసినదిగ యన్. సభ్యుమార్రిగారు సవరణ నుపపాదించిరి. గౌ. మంత్రిగారు సవరణ నెదిర్చిరి. సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను.

“బోర్డు లేక కమిటీవారియొక్క కార్యాలయముందు ఆఫీసుఉండేది కాలములో నెప్పుడైనను ఒకరూపాయి చెల్లించిన వోటుకు అట్టి రిజిస్టరులు తేనిచేయుట కొనగబడును” అను పదములను (5) వ సభాక్లాజుగ జేర్చవలయునని యన్. ముత్తయ్య మొదలియారు నుపపాదించిరి. సర్. టి. సదాశివయ్యగారు సవరణ నాడేపించుచు బోర్డువారి యధికారమునకే ఈ కార్యముల నెల్ల వదిలివేయవలెననిరి. శ్రీ. పి. ఆంజనేయులుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి. సభ్యుమార్రిగారు నుపపాదనను బలపరచుచు ప్రామాణ్యత హక్కులులేని ప్రజలకు కమిటీవారిచే పరిశీలంపబడిన రిజిస్టరులను తేజిభేదయు హక్కు నీ సవరణ యొసంగుచున్నదనియు ఇంతటి ప్రధానవిషయమును బోర్డువారికి వదిలివేయరాదనియు బిల్లులో నిట్టి హక్కులకై ఏర్పాటు ఉండుటావశ్యకమని బట్టిరి.

గౌ. మంత్రిగారు సవరణ నెదిర్చిరి. పినవ ఉపపాదన వోటుకు బెట్టుబడి వీగిపోయెను. 38 వ క్లాజు వోటుకు బెట్టుబడి ఆమోదింపబడెను.

రిజిస్టరుల సాల్పరీ తీసివే

“ధర్మకర్త ప్రతిసంవత్సరమును రిజిస్టరులోని పద్దులను సరిజూచి, అందు వలసిన మార్పులు, తీసి వేతలు, చేర్పులు మొదలగు వానితో బోర్డువారి యామోదమునకై సరిజూడబడిన నివేదికను బంపవలెను” అనుసవరణయందు “ధర్మకర్త” అను పదమునకు పిమ్మట “లేక అతనిచే అధికారమును బొందిన ఏ జంటుగాని” అనుపదమును జేర్చవలసినదిగ అంగీ సీడు ప్రసాద్ బహద్దరుగారు నోటిను బిసంగిన సవరణను వారు సభయందు తేకుండుటచే యన్. కె. తులసీరాముగారు సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణపై చర్చలేకయే ఆమోదింపబడెను.

మరుదవసం పిల్లెగారి పేర ఉన్నట్టి సవరణలను చెండిటిని ఉపపాదించుటకు సభ్యుమార్రిగారు సభవారి యనుమతి గోరిరి. కాని ప్రతిమారు జప్తిగుపత్తు సభ్యులలో నెవరో యొకరు ఆడేపించుచునే వచ్చిరి. ఈవిషయములో స్టాండింగ్ ఆర్డరును నిలిపివేయవలసినదిగ సభ్యుమార్రిగారు రద్దవుని ప్రార్థించిరి. కాని అధ్యక్షులు ఆడేవల కనుమరించిరి.

మరికొన్ని సవరణలు చర్చింపబడినపినవ సభ ముగింపబడి తిరిగి సోమవారము మానువటుల అంగీకరింపబడెను.

నేటి దినచర్య

హిందూధర్మాదాయములబిల్లు

ట్రస్టీలను ఎన్నుకొనవలెనా? నియమింపవచ్చునా?

ట్రస్టీల అధికారము
చెన్నపురి శాసనసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమై హిందూ ధర్మాదాయముల బిల్లుపై చర్య సాగింపబడినపుడు ట్రస్టీ అధికారముల గురించియు వంశపారంపర్యేతర ట్రస్టీలు నియమింపబడవచ్చునా యెన్నుకొనవలసినదా యను విషయమును గురించియు దీర్ఘమగు చర్చలు జరిగెను.

వంశపారంపర్య ధర్మకర్తలు—మతాధిపతులు

42వ క్లాజు 2వ సభాక్లాజునందు వంశపారంపర్యముగా వచ్చు ట్రస్టీలగురించి గలదు. ఇట్టి ట్రస్టీపదవులందు భాగీలు వచ్చినపుడు వానిని పూర్తిజేయుటయందు ముఖ్య సంకర్షణను న కష్టముల పొక్కులకును, ఇతర దేవాలయముల సంకర్షణను ట్రస్టీలవారకుల హక్కులకును ప్రాధాన్య మొసగబడునని 2వ సభు క్లాజునందు గలదు. యన్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారి సభు క్లాజునకు బదులు మరయొక సభుక్లాజును సవరణగా నుపపాదించిరి. “మతముల సంకర్షణమున - సరిగా నెర్పాటు సంపాదించిన శిష్యులనుండియు - దేవాలయముల సంకర్షణమున నట్టి ట్రస్టీలవారకులనుండియు నియమింపబడవలెను” అని సవరణ సవరణ గోరుచున్నది. మొదలియారుగారి సంకర్షణను హిందూ సన్యాసాశ్రమముల గురించి వివరముగ వర్ణించి - స్వాములవారిచే నగలుగ ప్రకటింపబడినవారే తిప్పక మతాధిపతులుగ నుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి రిజిస్ట్రారి హక్కులను నిరాకరించి తమ కిష్టమైనవారిని నియమింపరాదని తీవ్రముగ నెదిర్చిరి. అట్టి వధికి హిందూసాంప్రదాయములకు విరుద్ధము.

సర్. టి. సదాశివయ్యగారు ముట్టలుడుచు “సరిగ్గా ఆర్డరుల పంపాదించినవారే మతాధిపతులుగ నియమింపబడవలెననినచో నది చాల కష్టసాధ్యమని నుడిచిరి. ఆ యర్హతలని

యు నేవియో దలిసికొనుట కష్టము. అంతయుగాక ట్రస్టీ పని విహీనుగనుడిగాని ఆముష్మికమైనదిగాదు. అందుచే భయపడ నక్కరలేదు. సభ్యుమార్రిగారు సవరణ నెదుర్చుచు ప్రభుత్వము వారు విహీక విషయములకు ఒక మతాధిపతిని ఆముష్మికమగు విషయములకు మరయొక మతాధిపతిని నియమింప నుద్దేశించుచున్నారా యని ప్రశ్నించిరి. ప్రస్తుతమున్న నెక్స్టును అంగీకరించినయెడల ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడు మతాధిపతికి విహీక పరిపాలనయందును మరెవవిషయములందునుగూడ సభికారముండునని ఆర్థమగుచున్నది. ధర్మాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షుని వ్యాఖ్యానము సంగీకరించినను మతవిషయముల మతాధిపతి విహీక (ఆర్థిక) మతాధిపతి గుమ్మమువద్ద పడిగాపులు పడుచుండుననియుండును. దైవారాధన కోక్క కానీ కర్పూరము గా వలెననిన ఆర్థిక మతాధిపతి ఇష్టమున్న నొసగవచ్చును లేనియెడల నిరాకరింపవచ్చును.

మతాధిపతులను ట్రస్టీలను నియమించు నధికారము చాల కష్టమునది. ఇందువలన ఇతరులను నియమింపవచ్చును. ఇట్టి విషయచర్యను హిందువు లేమూత్రమును భరింపరు. అందు ముఖ్యముగా మతములయందు ప్రభుత్వమువారి రిల్లు జోక్యము వున్న కొనుట హిందూమతమునకు అపమానము. ఈవిషయ మటులండు మతాధిపతిచే సరిగ నర్హుడుగ ప్రకటింపబడినవానిని వదిలి ఇతరులను నియమించుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమా? అది వారి యుద్దేశము గానియెడల ఈ సవరణ నెదుర్చుట కెట్టికారణమున గనపించదు.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు, సవరణ సంగీకరించినయెడల మతాధిపతుల నియమించుటకు వికాలముగ నవకాళిమండవనియు, చాల చిక్కులు గలుగుననియు నుడిచిరి.

పి. ఆంజనేయులుగారు—మతముల ట్రస్టీలను నియమించు సంప్రదాధికారము ఈ బిల్లు ప్రకారము బోర్డువారి కే యుండును. వారిష్టమువచ్చినవారికి అధికారముల నొసగునపుడు హిందూమతాచారములను గమనింపవలెనని మాత్రమే సవరణ గోరుచున్నది. అందుచే మంత్రిగా రిసవరణ సంగీకరించుట న్యాయము.

సవరణను వోటుకు బెట్టుగా వీగిపోయెను. అంతట 42 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

దేవాలయోద్యోగులు - ధర్మకర్తల అధికారములు

43 వ క్లాజును తొలగింపవలసినదని ఎన్. సభ్యుమార్రిగారు నుపపాదించిరి. దేవాలయోద్యోగులను, సేవకులను నియమించుటకును, సన్నెండుజేయుటకును, శిక్షించుటకును ట్రస్టీలకి నెక్కువ సంకర్షణ మొసగుచున్నది. కాని వంశపారంపర్యేతర ధర్మకర్తలపైనను సేవకులపైననుమాత్రము ట్రస్టీలకిట్టి అధికారమును ప్రభుత్వమువారు తగింపవచ్చునని కలదు. ఈనిర్బంధమువలన ట్రస్టీలు వంశపారంపర్యముగా వచ్చునధ్యోగులను క్రమశిక్షణ యందుంచజాలరు. కొంతమంది అధికారులై మంత్రిలకు క్రమశిక్షణాధికారము లేకపోవుటవలన తాము సరిగపనిజేయుంపజాలమని మంత్రులు మండిము విచారణసంఘమువారియెదుట మొర బెట్టి యుండిరి. ట్రస్టీల సంకర్షణము న మాత్రమిట్టి బాధకముండదా? వంశపారంపర్యేతర ధర్మకర్తలను శిక్షించు సభికారమునంతను ప్రభుత్వమువారి చేతులలోనే యుంచుకొనుటకు కారణమేమి? ప్రభుత్వమువారినికయములందు సాధ్యమైనంత ఆరుదుగ మాత్రమే కల్పించుకొనవలెను, అందుచే ఈక్లాజును తొలగింపవలెను.

పి. వెంకటరమణరావుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, కొన్ని సంస్థలయందు ట్రస్టీలకువంశపారంపర్యేతర ధర్మకర్తలపై సంప్రదాముగ సభికారము లేదని నుడిచిరి. తిరుపతి మహామఠసంకర్షణను గూడ నిదివరకు ప్రభుత్వమువారి రిట్టి యుత్తరువు నే యొసర్చియుండిరి. అట్టి సాంప్రదాయములకు భంగము గలుగకుండవలె ననినయెడల ప్రభుత్వమువారి కేత జాధికార ముందు కొనకతప్పదు.

పానుగల్లు రాజాగారు సవరణ నెదుర్చుచు దేవాలయములలో కొందరు ట్రస్టీలయంద్యోగము లేక ప్రధానమైనవో మరి కొన్ని యంద్యోగములు గూడనంత ప్రధానమైనవేననియు అందుచే నట్టియంద్యోగులకు సరియగుతీరు మొసగుటకు ప్రభుత్వమువారి అధికారమును తమ చేతులలోనుంచుకొనుట న్యాయమని యు నుడిచిరి.

సవరణ వీగిపోయెను.

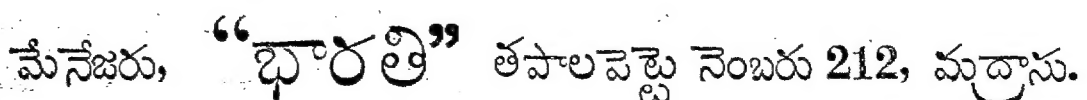
సభ జయగుచ్చునది.

ప్రభుత్వపాఠశాల పునాది వేయుట

గవర్నరుగారి ప్రకటన

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12:—పంజాబు గవర్నరుగారు దక్షిణ చీనాబు కాలవ ప్రక్క నివేళిలమందలి సంకలబారులను చూచి బెలూచి గ్రాంటీ నివసించు చాతుకువర్గిరి. అక్కడను 1872 సంవత్సరమునుండి ఇంతవరకును ఒక గవర్నరును కల్గియుండలేదు. కొత్త ప్రభుత్వపాఠశాల పునాది కైచిరి. దక్షిణ చీనాబుకాలవకు కొత్త గ్రాంటీ నిచ్చిరియు ఇకముందు చాల సాగుగా గలదనియు సుమారు 90 కేల ఎకరముల ఇదివరకున్న నెక్కువ సాగు కాగలదనియు నెబ్బిచ్చిరి.

(ఆంధ్ర)

రాబోవు ఎన్నికలు

రాజనీతిలో ఎన్నికలు సమీపించుకొనినవి. భిన్నపక్షములు భిన్నభవనల గావించుచున్నవి. సహకారాభిమానులలో నొక్కయందే శక్తియు గనుపించదు. రిస్పాన్సివు సహకారపక్షము, జాతీయపక్షము, స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము, జస్టిసుపక్షము, హిందూపక్షము, మహమ్మదీయ పక్షము, ఇటు లెన్నియో పక్షములు బయలుదేరి ఎన్నికలలో పాల్గొనజూచుచున్నవి. రిస్పాన్సివు సహకారపక్షమును స్వతంత్రకాంగ్రెసుపక్షమును కలపజేయుమని యేర్పాటుచేసి ప్రయత్నముచేయుచున్నది. తుదకొక సెంట్రలు యూనియన్ నేర్పరచి ఇరుపక్షముల వ్యక్తిత్వమును కలుపుకొని కాపాడుటకు నిశ్చయించబడెనట. గౌహతి కాంగ్రెసుసభా నిర్ణయమున కొడబడవలయు నను యోచన, వీరికి రుచిపడలేదని తెలియుచున్నది. మహారాష్ట్ర రిస్పాన్సివు సహకార నాయకులగు కీల్కారుగారికి నూతనస్వతంత్రపక్షముతో గలసి రోవుట కేమాత్ర మిష్టములేదని, వారు గావించిన పక్షటనముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. రిస్పాన్సివు పక్షముతరపున ఇంతకాలమునుండియు ప్రచారము చేసి, మరల నికొకపక్షముతో గలిసిపోవుట నన్నను, ఎన్నికలలో ననలే పాల్గొనకుండుటమేలని, కీల్కారుగారు చెలుపుచున్నారు. ఈ పక్షము ఎన్నియు రాబోవు ఎన్నికలలో జయముబడయునుమిత్త మేర్పడినవేగాని వేరుగావు. ఇట్టికలకలము కుద్య కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే పరిస్థుటమగు శతయముల చెలుపుచు, సత్వరస్వ రాజ్యసిద్ధికి హర్గము జూపుచున్నది.

కురువృద్ధవలె పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, శరీరదౌర్బల్యమును లక్ష్యపెట్టక, కాంగ్రెసు సందేశమును బోధించుటకు ప్రారంభించెను. ప్రస్తుత సమయమున హిందూమహమ్మదీయభేదము లెంత ప్రముగ నున్నను, పేరెన్నికగనిన నాయకులు రాజకీయ సమస్యలను సాంఘికవిభేదదృష్టితో జూడ మొదలిడినను, నెహ్రూగారు జాతీయ గ్రామమును జంకులేక బోధించుచు, వివిధమతాభిప్రాయకాంతాపములకు వెటగొండక, ప్రవర్తించుచున్నారు. నెహ్రూగారి వాక్యములం దెట్టి దాపకము లేదు. తాము చెప్పదలచుకొనినసంగతులను సర్వ మేమియు లేక జెప్పటకు, నెహ్రూగారు లోటుపడెడి. ఢిల్లీలో హిందువులు మహమ్మదీయులు లిసిన సభలో గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. మానవా కలం అజ్ఞానగాదు దెలిపినటుల, సాంఘిక భేదముల నతిక్రమించి జాతీయదృష్టితో వీక్షించుచు కాంగ్రెసు సంస్థ ఒక్కటే గాన, దానిని బల

పరుచుట ఎల్లర ధర్మము. ప్రస్తుతపు అంతఃకలహములతో విసుగై తిలవారెల్లరు, కాంగ్రెసు సంస్థనే శరణ్య మని భావింపక తీరదు. ఆలిఖరులో నుపన్యసించుచు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, రిస్పాన్సివు సహకారము నిలుచుట కారాములేదని చక్కగ వ్యక్తపరచిరి. స్వతంత్రపక్షనాయకులగు లాలా లజపతిరాయి గారును, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును, స్వరాజ్యపక్షాశయములనే కొంతకాలము క్రిందట వెలిబుచ్చిరి. నెహ్రూగారు వారి వాక్యములనే ఉదాహరించిరి.

మార్చినెలలో బ్రాహ్మణులలో నుపన్యసించుచు, ఉద్యోగస్వీకారము బొత్తుగ బనికిరాదని లజపతిరాయిగారే వాక్రచ్చియుండిరి. ప్రభుత్వ దృక్పథమునందు, అప్పటికిని ఇప్పటికిని భేద మేమియు గనుపించలేదు. నూతనరాజ్యప్రతినిధిగారి ప్రసంగములు ఆశలను పురికొల్పుటలేదాయని యడుగ వచ్చును. మాట లెక్కుడు మృదువుగనున్న సంగతి నిజమే. కాని ఫలితమునం దేమయిన మార్పు గలదా? మృదువచనముల కుబ్బి తబ్బిబ్బులగు భారతీయులు కొందరు మోహపడినను, ఆంగ్ల ప్రముఖులు నిజస్థితిని గుర్తింప నేర్తురు. ఇందుకు నిదర్శనముగ నీవారమందిన "మాంచెస్టరుగార్డియను" పత్రిక ఇర్విను ప్రభువుగారి ఉపన్యాసపు టర్కము నెటుల గ్రహించెనో యీక్రింది వాక్యముబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

"ఒకటిరెండుసంవత్సరములక్రిందట హిందూ దేశపు రాజకీయప్రపంచ మంతయు, పదిసంవత్సరముల గడువును తగ్గింపవలయునను విషయమై ఆతురపడుచుండెను. బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారు సందిగ్ధమగుజవాబు నిచ్చిరి. దీనినిబట్టి నూతన సంస్కరణవిధానమును తయారుజేసి స్వరాజ్య పక్షమువారు సిద్ధముగ నుండవలయునని యూహించబడెను. ఇప్పుడు ఇర్విను ప్రభువు, ఎంత ఖండితముగ జెప్పవలయునో అంత ఖండితముగ జెప్పిరి. 1929 సంవత్సరమునందు, రాయల్ కమిషను విచారించునను విషయమును వీరు నిశ్చయముగ గైకొనిరి. ఈలోపుగ తటస్థించెడి సందర్భములబట్టి రాయల్ కమిషను పనియు, తత్ఫలములును ఆధారపడియుండు నని ఇర్విను ప్రభువుగారు భారతీయులకు జ్ఞాపకము జేసిరి."

మాంచెస్టరు గార్డియను కనిపెట్టిన విషయము సామాన్య మయినదిగాదు. రీడింగు ప్రభువుగారేమి, బర్మె-పాడ్డు ప్రభువుగారేమి, పది సంవత్సరములగడువు తగ్గునను భ్రాంతి గలుగజేసిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారు రట్టిభ్రాంతిని తొలగించిరి. రాయల్ కమిషను విషయమే ఇటులుండ, నేపనల్ డిమాండు ఎటులుండునో గ్రహింపవచ్చును. అందుచే కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును మార్పుల కెట్టికారణము గనుపించదు. 1924 సంవత్సరమున పైనాన్ను చట్టమును నిరాకరించుచు, భారతీయుల కోర్కెలు నెరవేర నంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి నీప్లయిల నొసగుట భావ్యము గాదని, పండిత మదనమోహనమాలవ్యా గారు భారతశాసనసభలో గంభీరముగ చాటిరి. నెహ్రూగారుపైయిరువుర నాయకులనే తమవాదమున కారాముగ గైకొనుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము సర్వోత్కృష్ట ముఖట కింతకన్నను వేరుకారణ మేమి గావలయును? మితవాదులవలన

బించిన మార్గములవలన, దేశ మెట్టి అధోగతికి వచ్చినదో నెహ్రూగారు స్పష్టపరచిరి. మరల నా మార్గమును చేపట్టుటవలన, స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభింపనేరదు. ఇంతియగాక, హిందూ మహమ్మదీయసంయోగమును బలపరచుటకు, కాంగ్రెసు కన్నను అనుకూలమగు ప్రతిష్ఠాపన యుండబోదు. ప్రత్యేకసాంఘికప్రతిష్ఠాపనలు రాజకీయవ్యవహారములను నడుపజాలవని తేటతెల్లమయినది. ఇవి సో రాటుములన్ను మోసస్పర్థలను బెంచుచుగానితగ్గింపవు. ప్రత్యేకసాంఘికనియోజకగణములు హిందూదేశమునందంతటలేని వైషమ్యములకు కారణమయినవని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. లండనుపైముఖ్యులుపత్రికగూడ, ప్రత్యేకసాంఘికవాదమును నిరసించుచున్నది. రాబోవు ఎన్నిక లిట్టికక్షలతో నిండి పోవుననియు, స్వరాజ్యపక్షమువారి కేగాక, స్వతంత్రులకుగూడ ఇబ్బంది గలిగింపవచ్చుననియు, పైముఖ్య పత్రిక నమ్ముచున్నది. ముఖ్యాంశములు రెండేగలవట. ఒకటి, సాంఘికభేదములు ఎన్నికల నెంతవరకు ప్రోద్బలపరచును? రిస్పాన్సివు సహకార శైలితరకు ఫలితమును మార్పును? ఈరెంటిని గూర్చియు, ఆంగ్లప్రముఖులు యోచించుచున్నారు. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు నూతనముగ ప్రకటించిన సందేశము నిష్ఫల గ్రక్కుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారును, రిస్పాన్సివుపక్షమువారునుగూడ మహమ్మదీయులను చెడగొట్టు జూచుచున్నారని వీరు ప్రకటించిరి. పలువురకు రహీంగారిపట్ల ప్రత్యేకముగ అసూయగలదట. అందుచే తమను ఎన్నికొనుటయ గాక, తమకిష్టమువచ్చినవారినే మహమ్మదీయులందరును ఎన్నికొనవలయుననియు, తమనాయకత్వమున కెట్టిభంగము వాటిల్లకుండ జూడవలయు ననియు, రహీంగారు హెచ్చరించుచున్నారు. వీరిప్రకటనగాంచిన, కేవలమతావేళము బెంచియే, వీరు స్వలాభమును పెంచుకొనజూచుచున్నారని తెలియగలదు.

ఇట్టిసమయమున ప్రాజ్ఞులెల్లరును కాంగ్రెసు పక్షమునకే చేయూత నొనగుట ధర్మము. అది యొక్కటియే ఇటు సహకారోపద్రవమునుండియు అటు సాంఘికభేదోపద్రవమునుండియు, దేశమును తప్పింపగలదు. స్వరాజ్యపక్షమున కింతవరకును తీవ్రవిమర్శకులుగ నుండియు, భారతశాసనసభలో ను వెలుపలను స్వరాజ్యపక్షమును ఎదిరించుచున్న విపినచంద్రపాలుగారు సయితము, లజపతిరాయి మాలవ్యాప్రభృతులవాదము సంగీకరింపజాల మని వ్రాసిరి. పౌరస్వధర్మములలో హిందూక్షేమ లాభములు వేరనియు, మహమ్మదీయ షేమలాభములు వేరనియు, లజపతిరాయిగారు దెలిపెడివాదము వీరికర్థమగుటలేదు. స్వరాజ్యోపద్రవము అని వ్యాసము వ్రాయుచు, ప్రస్తుతోపద్రవమునుండి దేశమును తప్పింపగలిగారు స్వరాజ్యపక్షమువారిొక్కరేయనిపాలుగారు దెలిపిరి. కాంగ్రెసుపక్షాధిక్యమును ఎల్లరుగూర్చించిన మరుదెంచుచున్నది. ఇటు సహకారపక్షములుగాని, అటు ప్రత్యేకసాంఘికమతపక్షములుగాని దేశమును రక్షింపజాలవు. స్వరాజ్యమే ముఖ్యమని భావించుచు, సాంఘికమతభేదములను స్వరాజ్యసంపాదన కడ్డపడకుండు జేయ నిశ్చయించిన కాంగ్రెసుపక్షమున కీసమయమున చేయూత నొనగు వారెల్లరు ధన్యులు. దూర మాలోచించువారల

కు, కాంగ్రెసువారును బలపరుపవలసివ యావ శ్యత తప్పక గోచరించును. కాంగ్రెసు సందేశము దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించుగాక! కాంగ్రెసు పక్షమునకు దిగ్విజయము గలుగుగాక! రాజీలనిమిత్త మాళపెట్టుకొనుటచే, కాంగ్రెసుప్రచారము కొంత మందగించినదని వినుటకు నెఱుఁగారెంతయు చింతిల్లుచు, ఎట్టిసంకోచములేక ప్రచారమును చురుకుగ జరుపవలయునని కోరుచున్నారు. వీరికోర్కెను సఫలపరుచుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులు తమశక్తిసాతను వినియోగింప గోరెదము.

నానారాష్ట్రసంఘము

నానారాష్ట్ర సంఘమునందు జర్మనీప్రవేశించెను. స్పెయిను బయటకు వెడలిపోయెను. జర్మనుప్రతినిధి యు, ఫ్రెంచిప్రతినిధియు మిగుల స్నేహభావము జూపిరి. వీరిప్రసంగములు ఉన్న తాళయములను తెలిపెను. పరస్పరకారవమును సఖ్యమును నిలుపుకొనుటకు ప్రయత్నింతుమని, జర్మనుప్రతినిధి పలికెను. తుష్టాకులరాజ్య మంతరించెనని, ఫ్రెంచిప్రతినిధి యగు బ్రయండుగారు గర్జించిరి. ఇంతటితో యుద్ధములను అంత మొందింపవలయు నని, వీరు గోరిరి. లోకీర్నో ఒడంబడిక జయముగాంచెనని ఛేంబర్లెనుగారు సంతసించిరి. ఉపన్యాసముల దుష్ఫలముగ నున్నవి. కాని, ఇవి ఫలించునా అనునదియే ప్రశ్న. నిర్బంధసైన్యవిధానమంతరింపవలయునని, వివిధదేశప్రముఖులు గావించిన ప్రకటనము. నిదినరకు ప్రచరించయుంటిమి. అందుకేమయిన చర్యలను నానారాష్ట్రసంఘము తీసికొనునా? స్పెయినును సంతృప్తిపరచుటెటులు? చీనాగండ్రగోళమును, నానారాష్ట్రసంఘ మెటుల పరిష్కరించును? తుపాకులరాజ్యము సంత మొందించుటెటులు? ఇల్ల లుకగనే పండుగ గాలేదనువటలు, కేవల గంభీరోపన్యాసములవలన ప్రపంచ శాంతి గుదురనేరదు. శాంతిస్థాపన కవసరమగు మూలసూత్రములను, నానారాష్ట్రసంఘము కనుగొని, ప్రతిజాతియు వాని ననుసరించునటలు జేయవలయును. అంతయు గాని సట్టిమారాభిములవలన అనుకూలఫలము గలుగనేరదు.

దేవాలయసంఘములు: రాజకీయనిర్బంధము

క్రిమినలు కోర్టుచే దేవాలయసంఘములలో ప్రవేశించువారు, ఆరుమాసములకన్నను నెక్కుడు శిక్ష విధింపబడినవారుగ నుండగూడదని, 21వ క్లాజు డెలుపుచున్నది. నీతిభాష్యాపు కార్యముల కనుమాటలను చేర్చవలయునని తులసీరాంగారు కోరిరి. ఇట్టి సవరణ ముఖ్యావసర మనుటకు సందియము లేదు. కారణము సువిదితమే. రాజద్రోహాది నేరములక్రింద శిక్ష నొందిన దేశభక్తులను దేవాలయసంఘములలోనికి రాకుండ జేయవీలగును. అట్టి అన్యత్త చర్యలు శాసనసభాసభ్యత్వము విషయమున జరుగుచునే యున్నవి. దేవాలయ సంఘముల విషయమున నయినను ఎక్కుడు అనుభూలమగు నియమము లుండగూడదా? రాజకీయ నిర్బంధితుల కెక్కడ నయినను స్వేచ్ఛ నొపగగూడదా? ట్రాన్సుఫర్డు శాఖకు సంబంధించిన చట్టములలో గూడ, స్వాతంత్ర్యనిరోధమే ప్రధానస్థాన మాక్రమించుచున్నది. సర్ పానగల్ రాజా

గారు తులసీరాంగారి సవరణను నిరాకరించుటచే, అయ్యది యోజిపోయెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల పట్ల, జస్టిసు వర్గమువారు ఎంతటి ప్రాతికూల్యము జూపుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. అవినీతికరమగు నేరముల నొనర్చినవారిని, రాజకీయనిర్బంధితులను ఒక్కకోటిలో జేర్చుచున్నారు. ఇట్టి జస్టిసు పక్షము ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడుట కల్గ యని తేలినది. ఈసంగతిని వోటరులు గ్రహించుట ముఖ్యము.

నామినేషనులు : మంత్రులు

దేవాలయసంఘములకు సభ్యులను నామినేటు జేయు నధికారము మంత్రుల కుండరాదని, మదరాసు శాసనసభలో సత్యమూర్తిప్రభృతులు వాదించిరి. జస్టిసుపార్టీ లాభములను పెంచుట కీ యధికారము వినియోగింపబడునను భయమును వీరు వ్యక్తపరచిరి. సర్ పానగల్ రాజాగారును, రామస్వామి మొదలియారుగారును ఏమియు నెరుగనివారివలె ఆశ్చర్యము గనుపఱచిరిగాని, మొదలియారుగారి వాక్యములనే సత్యమూర్తిగారుదాహరించిరి. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన మునుగూర్చి చర్చ జరిగినపుడు, జల్లా బోర్డు ఆధ్యక్షపదవులకు జస్టిసుపక్షమువారిని నామినేటుచేయుటయే ధర్మమని, రామస్వామి మొదలియారుగారు బహిరంగముగ డెలివిరి. మొదలియారుగారు తమనుడువులను మరచియున్నను, వారివాక్యము లిప్పటికిని ప్రతిధ్వనించుచునే యున్నవి. ఇట్టి జస్టిసువర్గము వారికి నామినేషను అధికారము నేశాఖలో నిచ్చినను, ఎటుల వినియోగింపబడునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

భారతజాతీయయువకసంఘము

చెన్నపురిలో భారతీయ యువకుల సంఘము స్థాపింపబడినందుల కెంతయు సంతసించెదము. జాతి మత భేదము లేక, దేశసేవకు యువకులను పురికొల్పుటయే, యీసంఘపు ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఈ యుద్దేశ్యము నెరవేరుటకు, పెద్ద లెల్లరు తోడ్పడుట ధర్మము. విద్యార్థులలో గూడ సాంఘిక వైషమ్యములను బెంజూచుచున్న యీసమయమున యిట్టి జాతీయ సేవాసంఘ మేర్పడుట మిగుల వాంఛనీయ మనుటకు సందియములేదు. దేశభక్తిప్రజ్వలనమున కిది తోడ్పడగలదు. నూతనసంఘములను స్థాపించినంతమాత్రమున కర్తవ్యము ముగియదు. ఈయుద్దేశ్యములు సఫల మగుటకు తగినకృషి జరిగినపుడే, సంఘములు సార్థకమగును. జాతీయ యువకసంఘము దినదినాభివృద్ధి గాంచి, ద్వైపభావమును పారద్రోలి, ప్రేమను పెంపొందించుగాక!

యూరపియనుసంఘమువారి ఆగ్రహము

కూలీమరణపు కేసులలో విచారింపబడిన స్పెన్సీగారి విషయమున నేమి, విల్సనుగారి విషయమున నేమి, ప్రభుత్వమువారు న్యాయస్థానములలో చర్య దీసికొనినందులకు కలకత్తా యూరపియను సంఘమువారికి మితిలేని ఆగ్రహము జనించినది. భారతీయాభిప్రాయమునకు వెఱచి, ప్రభుత్వమువారిటుల ప్రవర్తించిరట. యూరపియనులపై నెట్టి నేరముల సారోపింపక, వారిని సామాన్యమానవులుగ జూడవలదని, యూరపియను సంఘమువారి యుద్దేశ్యమే

యుండును. ప్రభుత్వమువారి రెట్టిచర్యల నవలంబించినను సమర్థించుచుండెదమీరు, తమసంఘమువరకు వచ్చునప్పటికి ఎదురుతిరుగుట మాత్రము ఎంచదగిన విషయము.

అలహాబాదు మ్యునిసిపలు సంఘము:

పరిశుభ్రమగునీరు

పరిశుభ్రమగు నీరును పౌరులకు వస్థయిజేయవలసిన బాధ్యత మ్యునిసిపలు సంఘములకు గలదు. అట్టి బాధ్యతను తిన్నగ నిర్వహింపనందుచే, అందుకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారిని బలవంతపెట్టుటకై, సర్ సప్రూగారు దావాదెచ్చిరి. ఈదావా ఫలిత మేమగునో చూడవలయును. ఇట్టిదావానింతవర కెవరును దాఖలుచేసియుండకపోయినను, ఇయ్యది చాలముఖ్యమనుటకు సందియములేదు. పెద్ద పట్టణములలోగూడ మ్యునిసిపలు సంఘములు తమ విధులను తిన్నగ నిర్వహింపజాలక బోవుటచే, ప్రజలకు మితిలేనిబాధలు గలుగుచున్నవి.

డేసన్ కప్ప : అమెరికావిజయము

ప్రపంచమునందెల్ల తెన్నిను పోటీపందెములలో గెలుచువారికి, డేవిసుకప్పను ప్రసాదింతురు. కొంతకాలమునుండియి అమెరికా వారే యీ కప్పను సంపాదించుచున్నారు. ఇటీవల ఫ్రెంచి నిపుణులు పైకివచ్చుటచే, ఈసారి ఫ్రెంచివారికి కప్ప లభించునేమోయని పలువురు ఎదురుజూచుచుండెరి. కాని, మరల అమెరికావారికే కప్ప లభించెను. ఫ్రెంచివారిోడిపోయిరి. హిందూదేశము మొదటనే యోడిపోవుటచే, అందునుగూర్చి తలపెట్టుటకే అవకాశము లేకపోయెను.

ఆంధ్రమహాసభలు

నిలుపు చేయబడినవి

ఈవత్సరము సెప్టెంబరు 18, 19, 20 వ తేదీలలో ఏలూరులో జరుగనున్న ఆంధ్రమహాసభలు నవంబరులో జరుగనున్న ఎన్నికల అనంతరము జరుగవలసినదని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులయిన శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారును ఈవత్సరము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షులయిన కందుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారును శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును పంపిన సూచన ప్రకారం ఆహ్వాన సంఘమువారు నిన్న సమావేశమయి ప్రస్తుతము ఆంధ్రసభలు నిలుపుదల చేయబడినవని తీర్మానించిరి.

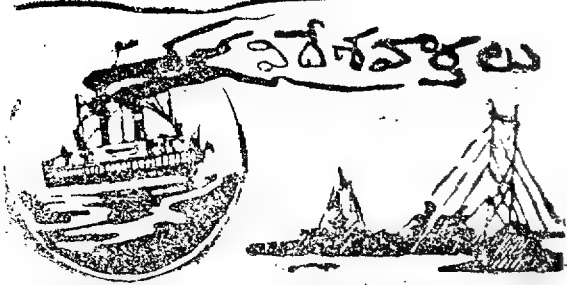
ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు

మోపంబాదు, సెప్టెంబరు 10:— శంభునయాలు మిత్రగారు యం. యల్. ఎ. ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపార్టీలో కేరిరి. వీరు మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ కభ్యర్థి నుండెదరు.

ఇండిపెండెంటు కాంగ్రెసుపక్షముతరపు సభ్యుడాడివి జమలో సంతారముజేయుచున్న రాఘవేంద్రరావుగారు నేడుబయలుదేరి ఢిల్లీలో 11వ తేదీ జరుగనున్న సంయుక్తసమావేశమునకు బోవుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

నిరుచుజరిగిన నల్లమందు ఒడంబడిక

జాతీయమితి రెండవసంఘములో చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెం 12:—నిరుచుపంపత్తరము జరిగిన నల్ల మందు ఒడంబడికను అంగీకరించుచున్నట్లు జాతీయమితి రెండవ సంఘములో ప్రారంభమైనచర్చ అత్యుత్సాహముతో జరిగెను.

ఇట్లీ ప్రతినిధి

నిరటి సంవత్సరము ఒక్కొక్కటి అనేకవిషయములను ఈసంవత్సరము అంగీకరించుటలేదు. 1922 సంవత్సరము ఒడం బడికంటె చాలవెనుకబడియుండినదియు దానిని సరిగా వర్తిం పజేసినచో నల్లమందును పీల్చుటను చక్కగ మాన్పుటకు వీలగు ననిరి.

రాబర్టుసినిలు ప్రభువు

ఒడంబడికను ఆక్షేపించెను. నిరుచు జరిగిన ఒడంబడిక ఇట్లీవారి అభిప్రాయములకు సరిపోయినదనిరి. తరువాత భారతపెరిషియా ప్రతినిధులు సంఘర్షణపడిరి. భారతదేశము పెరి షియాకు నల్లమందు సంప్రదించునని పెరిషియాను ప్రతినిధి ఆక్షేపించెను.

సర్ వసంతకుమారమల్లికుగారు

భారతప్రతినిధియగు మల్లికుగారు పెరిషియాకిగిన సా త్యమును ఋజువుచెప్పినచో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దీనిషయమై ఆలోచించెదనని తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచున్నాడు. కాని ప్రస్తుతమంతమాత్రము అట్టిసాత్యముగాని ఋజువుగాని లేదనిరి.

ముస్సోలినిగారిపై బాంబులను వేయుట

రోము, సెప్టెం 11:—విధిలోగొన్నింటిపై బోవుచుండ ఎకరో ముస్సోలినిగారిపై బాంబులను వేసెను. బాంబువేసినవానిని అరెస్టుజేసిరి. ముస్సోలినిగారికి గాయములు తగులలేదు.

ప్రాంసు అభినందనలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పారిస్, సెప్టెం 18:—బ్రియండుగారు ముస్సోలీని గారికి ప్రవాదము తప్పినందులకు అభినందన లంపిరి. ఇట్లీ వారాప్రతిక ధోరణినిగొలుపునన్న ప్రెంచి రాయబారి ఆక్షేపించిరి.

ఈ దురంతమును జేయబూనినవాడు ప్రాంసునుండినది నను ఆతడు ఇట్లీ వ్యక్తియేయని మరచిపోరాదనియు ఇట్లీ ప్రజలు ఈ వ్యక్తి ప్రాంసునుండి వచ్చిన గదాయని దురభి ప్రాయము వదలకుండ ఇట్లీ ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్త తీర్చ వలెననిరి.

శాంతిసాపనము

ఇకమీదట ఫిరంగులతో పనియుండదు

జనీవాలో లోకార్మో భావము

ద్వైషము మరల జనించదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 10:—జర్మనీ జాతీయమితి ప్రతే కమును గాంచుటకు సభాభవనముతోయు క్రిక్కిరిసిపోయెను. ప్రతినిధులు తమక్రొత్త సహచరలను జూచుటకు తలెత్తి జూచుచుండిరి. ప్రేక్షకుల నాదములచే అధ్యక్షునిగంటకబ్బ మెవరికిని వినిపించలేదు.

డాక్టరు ప్రెస్బర్గ్

తమ ప్రాతవైరుల ఎక్కువ సహకారముతో తనతో జేయుటకు వరల ప్రవేశించుచున్నారనియు అయ్యది చాల హుళుమైనపని అనియు జర్మనీ ప్రవేశము చాల లాభకరముగ ఫలించుననియు నుడివిరి. జర్మనీ సహకారముతో జాతీయమి తిలో పనిజేయునని త్రికరణకుద్ధిగ అభయమిచ్చుటచే బ్రెజిలు స్వయము మరల జాతీయమితిలో జేరునని తలంచుచున్నాడ ననిరి.

బ్రియండుగారు

డాక్టర్ ప్రెస్బర్గ్, సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెగారు నమిస్త్రి ప్రయత్నములచే లోకార్మో ఒడంబడిక సాధ్యమైన దని యభినందించిరి. ఇకముందు జర్మనీ, ప్రాంసుదేశములు తమ కష్టములన్నిటిని జాతీయమితికి న్యాయపరిష్కారమునకు దాని యుద్ధమును మానెదగుగాకయనిరి. బ్రియండుగారు యుద్ధ న్యాయసాంతిమును అందరను ముమ్మారు సంశయమును దాపిరి. ప్రతి నిధులందరను నిలుచుని జయధ్వజములను గావించిరి. అన్య త్తుడు జర్మను ప్రతినిధుల అధికారపత్రములను పరిశీలించి సరిగా నున్నందున వారిని తమస్థానముల నలంకరింపుచురి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రతినిధి ప్రక్కన భారీగనున్న స్థాన ములను ప్రెస్బర్గ్ హార్ మ్యాబ్జగారు అలంకరించిరి జాతీయమితి చరిత్రలో జర్మనీప్రవేశము క్రొత్తమెట్టు అనియు చాల సుదీనమనియు శాంతిస్థాపనమునకు చూచుచున్నట్లు నుడివిరి.

ప్రెస్బర్గ్ గారు

నిండుహృదయముతో సమితిలో సహకారమును వత్పె దమని అభయమొనగిరి. పరస్పర విశ్వాసమే శాంతిస్థాపనమున కు తథారమనిరి. పూర్వము అయిదవముగనున్న ఇప్పుడు జర్మనీ ప్రజలందరను సమితిలో సహకారమును సల్పుటకు పూర్తిగ అంగీకరించుచున్నారనిరి. చీకటినుండి వెలుతురులోనికి వచ్చుటకు ప్రయత్నించెడివారమనిరి.

బ్రియండుగారు

జాతీయమితి ప్రతిస్థాపనమేలేకున్న అంతఃసారముగ పోరాడిన శత్రువులెల్ల ఇంతముదముతో ప్రాపంచిక శాంతిస్థాపన మునకు, త్రికరణకుద్ధితో, మానవ నాగరకమునకును శాంతికిని పాటుబడుట తలపించెడివారనిరి. ఇంతటితో ఫీరంగులపాల నము ముగిసినదనిరి.

జర్మనుప్రతినిధులతో చాంబర్లెగారు కరస్పర్యనగాఽం చినపిదప సభ ముగిసెను.

ఎవరను తిరిగిపోవువారుగారు.

జర్మనీ, సెప్టెం 11:—జర్మనుప్రతినిధు లందర

లోకార్మో ఒడంబడికను సంతకముజేసిన ప్రభుత్వమువారిచే రును తిరిగి పోజాలనని చాంబర్లెగారు రనిరి. లోకార్మో భావ ములు నిలబడగలవనిరి ఇట్లీదేశముల విధానమునకు తోడ్పడ గలెను. ఇంకను ఎంతయో చేయవలసియున్నదనిరి. అనుమానము లను భారదోలి, వైరమునుమాన్పుట కెంతయో ఇంకను పనిచే యవలసియున్నదనిరి.

ఇంతతయు పూర్తియగుటకు కొంతకాలము బట్టుననిరి. దీనివలన ఏదో గొప్పసంగతి జరుగుననుకొన్న ప్రమాదము గలు గును. అకాభంగులగుదురు. అందుచే కొండంతఅలలను బెల్జి కొనరాదు.

ప్రాతపగలను పాతికెట్టనలెనని ప్రెంచి జర్మను ప్రతి నిధు లందున్నాడు. అందుచే ఉత్సాహముతో నుండవచ్చునని ప్రెస్బర్గ్ గారనుటచే నేనును అంగీకరించుచున్నాడను.

ఈ యుద్ధోత్సములు కొనసాగుటకు క్రిటిషువా రెంతయో సహాయపడెద రనిరి.

వెర్మెయిల్సు మరతులను చాలవరకు సవరణ జేయుచుట కుగాని రద్దుజేయుటకుగాని జర్మనీ ప్రయత్నించుననిరి. బెల్జి మనుండి అంతర్నిత్రమండలి సైనిక పరిశీలకసంఘము నెత్తిజేయ వలె నని జర్మనులు గొరుచున్నాడు. త్వరలోనే వైరప్రదేశము ను పూర్తిగ ప్రెంచి క్రిటిషు బెల్జియముసేనలు భారీ జేయరె నని ఆశించుచున్నాడు. కొన్నిముఖ్యవిషయములందును, రాష్ట్రీ యవిషయములందును వెర్మెయిల్సు ఒడంబడికను మార్చులెనను చున్నాడు. యూరపులో ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మార్పుల గలగ జేయుటలే జర్మనీ ప్రధానోద్దేశ్యము లన్నియు యూరపు తే మమునకే మంజుపరి తోచిన అన్నయి నెరవేరు ననిరి.

జనీవా, సెప్టెంబరు 10:—జర్మనీ ఇదివరకే సైన్యముల ను తగ్గించెనని డాక్టరు ప్రెస్బర్గ్ గారు రనిరి ఈ ప్రకారమే అందరను జేసెదరు గాక యనిరి. నేటినుండి జాతీయమితిలో యుద్ధమునుగూర్చి సంకల్ప మెంతమాత్ర ముడరాదని బ్రియండు గారు రనిరి.

ప్రెస్బర్గ్ గారు బ్రియండుగార్లను ఒకరితోనొకరు విందు నుడిచిరి. ఉత్సాహమునకు మేరలేకుండెను.

దురంతము నాపుట

జ్యూరిచ్ వ్యక్తిని అరెస్టుజేయుట

జనీవా, సెప్టెం 10:—జ్యూరిచ్ నుండి జనీవాకు రషియను వ్యక్తి లిమెపాల్డు గ్రహ్మగ్గు అనునాతడు వచ్చెను. మొట్టా, ఆబర్డుగాగ్గు కన్రాడిగారిని సహించినందులకు జంప నెత్తిం చెను. రెండుసంవత్సరముల క్రితము రషియా కార్యక్రమప్రతినిధి వారోవిన్స్కీగారిని జంపిరి.

అందుచే వారిపై పగసాధింప దలచితినిని ఒక్కొక్క నె నట. ఇతనిదగ్గర ఆయుధమున్నట్లునెదట. ఉపద్రవకరుడగు పిచ్చివాడని భావించిరి. జ్యూరిచ్ వార్తప్రకటకు. తిగి ఇతనిని జ్యూరిచ్ కి బంపివేసెదరు.

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వీల్రేఫ్ నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పురం	91.1	79.8	...	18.45	— 10.89
విశాఖపట్నం	89.2	79.9	...	12.89	— 4.58
కాకినాడ	91.7	76.7	0.06	80.87	+ 11.53
మచిలీపట్నం	90.0	77.9	0.17	15.48	— 5.44
కర్నూలు	91.0	74.4	0.14	12.28	— 4.18
బళ్లారి	88.0	68.8	0.95	7.80	— 0.88
అనంతపురం	14.16	+ 4.07
కడప	98.0	77.0	...	18.19	+ 2.73
నెల్లూరు	96.9	78.0	...	11.81	+ 2.88
మద్రాసు	94.4	76.9	...	8.85	— 4.20
కడపూరు	92.1	77.3	...	9.48	— 2.45
నీలము	91.5	74.0	0.80	10.84	— 6.23
కొయంబూరు	86.2	70.8	...	6.89	+ 1.56
తిరుచునాపల్లి	95.0	74.8	0.85	12.26	+ 8.54
నాగపట్నం	88.7	76.8	0.15	4.48	— 4.22
మధుర	89.8	78.1	0.55	7.66	— 2.19
పాంబల్	86.0	76.4	...	0.88	— 0.81
తిరునల్వేలి	0.74	2.08	+ 0.11
తిరువేండ్రము	77.1	74.2	1.19	27.88	+ 1.07
కొచ్చిక్	79.1	78.7	0.22	79.77	+ 11.52
కాలికట్టు	85.8	74.1	0.84	97.17	+ 18.75
మంగళూరు	84.0	75.2	0.10	91.79	— 10.11
తెంగళూరు	85.9	67.1	0.70	16.18	+ 0.56
మెదకూరు	75.1	62.5	0.62	98.71	— 4.94
కొడెకనూరు	64.4	54.2	1.64	18.51	— 0.69

సర్కారులు:— మచిలీపట్నం 0.17 సెం. చెను.

కాకినాడలో చినుకులుబడెను. మేఘములు కస్తూరుగ నున్నవి. మచిలీపట్నంలో ఆర్ద్రతమిక్కువ. కాకినాడలో 2 1/2 గోపాల్ పురంలో 3 డిగ్రీలు పగటివేడివి ఎక్కువ.

దక్కన్:—బళ్లారిలో 0.95 కర్నూలులో 0.14 వర్షం చెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాలమిక్కువ. బళ్లారిలో పగలు ౮ డిగ్రీలు 2 1/2, 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు కస్తూరుగ నున్నవి. తీవ్రోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. రాజధాని చాలభాగమున వర్ష పాతముండవచ్చును.

సి. చెంగల్పూరుయ మొదలియూర,

అసిస్టెంటు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

సెప్టెంబరు 2:—తెన్నాసరిమ, దక్షిణ పెనిన్సులాలలో ఆర్షిచోట్ల వర్షాధికముగలదు. సామాన్యముగ దక్షిణబర్మా కు మానుగుట్టను ఉత్తరహైదరాబాదు, మైసూరు, లలోను స్థానికముగ ఉత్తరబర్మా, రాజపుటానా, మధ్యఇండియా, మధ్య పరగణాలు, బొంబాయి, దక్కన్, దక్షిణమద్రాసు, మద్రాసులోను వర్షము గురిసినది. బెంగాలు, భోటానాగల్లం, సంగ్ఖ్య సంగ్ఖ్య, బెంగాల్, పానము, గుజరాతు దక్షిణహైదరాబాదు మలబారులలో అక్కడక్కడ పరిసినది.

మాచన:—పెద్దమార్కెడియ గానరాదు. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 11:—మాన్సును పెనిన్సులూ గుజరాతులలో తీవ్రముగా నున్నది. దక్షిణబర్మా, దక్షిణహైదరాబాదు మైసూరులలో సామాన్యముగను, స్థానికముగ మధ్యఇండియా మధ్యపరగణాలు, బొంబాయి దక్కన్, ఉత్తరహైదరాబాదు, మలబారు మద్రాస్ దక్కన్లలోను వర్షమున్నది ఉత్తరబర్మా అస్సాము, దక్షిణబంగాళము, భీహారు, సంగ్ఖ్య పరగణాలు, ఉత్తర బెంగాల్, పానము ఉత్తర, దక్షిణ మద్రాసు తీరములందును వర్షమున్నది.

మాచన:—పెద్ద మార్కెడియ లేదు.

పూకంపము:—దక్షిణఇండియా సముద్రములోని కొకొకొద్దులకు నుమారు 300 మైళ్ల దూరమున భూకంపముగలిగిన ట్టిక్కడియంత్రమున కవబడెను. బొంబాయి కలకత్తా సిమ్లా, లలో మధ్యాహ్నము 4 గంటల 18 నిమిషములకు నిర్భక న బడెను. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్ష యెన్ని కలప్రచారము (ఆ లి ఘ రు)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ సంచారము

కాంగ్రెసు యొక్క ఆధిక్యరూపణము

ప్రస్తుత భారత ప్రభుత్వ నిర్మాణలో పములు

లాహోరి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

(అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు సర్వీసు)

అల్మోరా, నవంబరు 11:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ సిబ్బందితో అలిఖురుకు మంగళవార ముదయము వచ్చిరి. భార్య జా అబ్దుల్ మజీదు బారీస్థులు గారింట బసజేసిరి. మధ్యాహ్నము ఫలాహాగము లైనపిదప కర్మిసభ జరిగెను. సాయంత్రము జమీరంగపథల యాల్మగ్రామమునందు జరిగెను. ఆ సభకు దాదాపు విధుజేలమంది వచ్చిరి. టి. ఏ. కే. షెర్వాణి గారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారేమియు ప్రారంభవచనములు జేపపకుండనే పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని మాట్లాడగోరిరి. పండితీలేవగనే అత్యంతోత్సాహము ప్రబలితను. కానన సభా కార్యమునందు కాంగ్రెసుకును క్రొత్తపక్షములకును గల విభేదములను వివరించుచు వారు ప్రారంభించిరి. కాంగ్రెసు చలనపైటిని రాజకీయకార్యము లన్నిటియందును యీక్రింది మనసు నందుచుకొనియే పనిజేసెను. 1. యితర మార్గములన్నియు సపజయముగాంచినపుడు ఒక్క కాన్సోల్టేషనుమే సరియైన అస్త్రము. 2. దేశము అభివృద్ధిగాంచుటకు జేయు ప్రయత్నము లన్నిటియందును స్వయంసహాయమే ముఖ్యము. 3. ప్రభుత్వము వారుగాని యెవరైనగాని దేశము స్వరాజ్య విషయమున సభివృద్ధిగాంచుటకు గల్గు ఆటంకములన్నిటిని నిరోధింపరెను. అయిన మీరటలులోను ముజఫ్ఫర్ నగర్ లోను నుపస్థానించినపు డీసిద్ధాంతములను చాల మారము వివరించి భారతీయులు యెందుకు వీని ననుసరింపవలెనో చెప్పెను. ఈసమయమున వారు యీమధ్య లాల్ బజ్జత్ ట్రాయ్ రెల్వీ న అభిప్రాయము ల మీద నాధారపడెదనని చెప్పిరి. మార్చి 27 వ తేదీన స్వరాజ్య పక్షమువారు కాననసభ లన్నిటినుండియు వెడలిపోయినపిదప పండిత మోతీలాలు స్వరాజ్యపక్షమును ఖండించుచు రెస్పాన్సివు సమాకారోద్యమమును బలపరచుచు జేసిన దానికి సమాధాన మిచ్చుచు బ్రాహ్మహాలిలో లాహోరి యిటుల జెప్పెను.

మార్చి నాటి లాహోరి

పరాధిన దేశము విదేశప్రభుత్వముతో సహకారముజేయుటయే యుక్తమున మూత్రమును నేను చిన్నతనమునుండియు నమ్మియుంటిని. ఏదేమిగాని విజృంభణలను తీర్మానములను స్వాతంత్ర్యమును బడయజాలదు. రాజకీయములందు దయయను మాటలేదు. స్వ దేశీయ మైనను విదేశీయ మైనను ప్రభుత్వము ఒత్తిడిజేసినగాని ప్రజలహక్కుల నీయజాలదు. ఈ ఒత్తిడిపరిస్థితుల బట్టియెనను, పశుబలప్రయోగము రూపమున నైనను గొప్పపుడే ప్రజలయిచ్చను, కోర్కెలనుగమనించెదరు. ఈ నూత్రమును విశ్వసించియే పక్షపాదోపసహన భావమునెప్పుడును పెట్టుకొనలేదు 1919కి పూర్వము ప్రభుత్వనిర్మాణమునది అచిత్రేతకపోయెను. 1919 నుండియు ఒకప్రభుత్వనిర్మాణమునది వచ్చెను. అయ్యదియైనను బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వమునగాని, ప్రజాయుక్త ప్రభుత్వమునగాని, రెస్పాన్సివు ప్రభుత్వమునగాని యొక సంగియుండలేదు. ఆంధ్ర ఒకరికేలాభకరముగ నుండెను. నిరంశకాధికారమును కొంతవరకు ఆంధ్రులు మరొక గొట్టెను. పార్లమెంటుద్వారా భావములు చెల్పుకొనుట కవకాశమిచ్చెను. అంతకున్న ప్రజలకేమియు సాధికారమిచ్చలేదు. ఇంకను అధికారము 1919కి పూర్వమున్నచోటనేయున్నది. మనమిప్పుడా అధికారమున్నచోటనుండి లాగుకొనవలెను. దానిని లాగుకొనవలెనని యెందుకుచెప్పుదుననగా అధికారమున్నచోటనుండి యితరులకు మార్పు జేయవలెనన్న ఉన్న వారు చారంతట వారు స్వయముగ నీయజాలరు మనము రాజకీయముగజేయు కార్యముల ప్రధానోద్దేశ్యమిదియే, అయితే దానిని నిర్వర్తించుట యెట్లనియే. ఒకదానివెంట నొకటిజరిగిన విషయములబట్టిమాడ అధికారులు జేయునదేమియులేదనియు, పత్రికలలో ఆందోళనవలన లాభములేదనియు 'వెడలింపులవలన లాభములేదనియు వ్యక్తమయ్యెను. ధైర్యముల ముదిరినవారుగల్గు ప్రభుత్వము యందులకెప్పుడును లొంగజాలదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వము అది ధైర్యమును బలమును గలది." అని

లాహోరిభారత రాజకీయ జీవితమునందును భవముగల్గి కాచి వడపాసి న మీదనిటుల చెప్పెను. నేను లాహోరి వాక్యములనింత దూరముదరించినందులకును ముందుగాడ నట్లే జేయనున్నందులకును తుమాహన వేడెదను. ఈ అభిప్రాయములు నావానితో సమానముగ నుండుటేగాక లాహోరిగారి గంభీరతైలిలో చెప్పవలెను. నేనట్టి శైలి ననుకరింపజాలను. ఆ సమయమునలాహోరి గారిచివ ప్రసంగము నంతను సభవారుగమనింపగోరెదను. దాని నంతను లాహోరియేడగల గౌరవభావముతో జదువ్వగోరెదను. ఇంకను ఆ యావస్థాసమయముండి. ముఖ్యముగ కొన్ని విషయముల గూర్చి చెప్పట అవసరము.

కాన్సోల్టేషనునము, ప్రతిష్టంభము లాహోరి అపుడు కాన్సోల్టేషనునగుర్చియు ప్రతిష్టంభము గూర్చియు నిటుల స్థాపించెను. విచక్షణను జూపి ప్రతిష్టంభము గావించినను ఆదిర్మము యెందుట నుండును. అట్టిమనస్సు లేకున్నయెడల జాతీయ భావములు భ్రష్టిపోవును. విదేశ ప్రభుత్వమునకు లొంగిపోవుటయు యెట్లున్నను సరిపుచ్చుకొనిపోవుటయు లాభనష్టముల జూచుకొని వహనభావము గల్గియుండుటయు, స్వాతంత్ర్యాలయద్వారమున మూయును. అవసరమైనపుడు ప్రతిష్టంభ మవలంబింపబూని, చివర కవరవమైనపుడు కాన్సోల్టేషను ననువలంబింప మనస్సులోనుండుకొనుటవలన యీద్వారములు తెరచియుండును. ఆతీయు విశ్వాసమును గల్గుత. దేవుని యాన యీఅశను బోగొట్టునట్లు. మనకు బలపన్నాహము తక్కువనిచెలియును. మనము జయప్రదముగ అసహాయముగాని, సంపూర్ణ ప్రతిష్టంభమును గాని ననుపలేమని చెలియును. కాని అవసరకరమున సహకారభావములోమాత్రము పడిపోవలను. తరువాత లేవవలదు. గుడ్డిబెదిరింపులవలన లాభమేమియు నుండదనియు, నవ్వబాల్లనియు, నేనొప్పుకొందును. మాటలతో రాళ్లు బగులవని నాకుచెలియును. అయినను మాటలవల్లనే ప్రాణాం గారమువెలుగుచుండునను సంగతిని చెబునుకొనవలెను. జన్మద్యుత్వమును పూటబ్రెమెనున కముకొనవద్దు. తాత్కాలికముగ గల్గుకొద్ది లాభములకిని స్వాతంత్ర్యమును ముక్కుకొనవద్దు. మంత్రులు కొంత ఘించి జేయవచ్చును. కాని వానివలన గల్గునష్టముతో స్వాతంత్ర్యమునతో బోల్చిచూచిన ఈమంచి యెంత వివక్షణజ్ఞానమును రాజనీతిని జేర్చి రాజపుత్రవిధానము ననుసరింపవలెనా. కొనుటివలె గీచిగీచి లెక్కజేయుపద్ధతివలన లాభముండదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్యవిధానమును మార్చుకొన్నందుకు నిందింపక ప్రశంసించవలయును" అని లాహోరిచెప్పెను. ఇటుల దహించుకొనిపోవు మాటలు అత్యంత దేశభక్తుడనవానిపూదయమునుండియే వెలువడగలవు. ఇవట నన్ను వారందరును దేశభక్తితో ఆచక్కినమాటల యందు గల భావము ననుసరింపగోరెదను. లాహోరిమాటల నుదరించినపిదప కాంగ్రెసు ప్రచారము నడుపునూత్రములనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసరము లేదు.

కాన్సోల్టేషనునందు కర్తవ్యము కాబట్టి యింకను కాన్సోల్టేషనులో సానిధాంతముల నాచరణలో బెట్టుమార్గములను చర్చించెదను. అసెంబ్లీలో కొరెన నేమనబడియుండును కాంగ్రెసుపక్షమును, యిప్పుడందులకు ప్రతిహాలముగనున్న రాజకీయపక్షములను ఒప్పుకొనెను. కానికాంగ్రెసువాదుల మార్గములకును ఇతరపక్షముల మార్గములకును భేదముగలదు. ఉద్యోగముల సంగికిరింపకుండుటయు, సస్యయిలినరాకరించుటయు, కాంగ్రెసుకార్యవిధానమునందు ముఖ్యాంశములై యుండెను. లిఖరలు, రెస్పాన్సివు పక్షములను మిగిలినవారును ఉద్యోగము సంగికిరింపవలెనను, పరిపాలనమునందసంత్కృతి యున్న అందుకు చిహ్నముగ ఒకటి రెండుడిమాండును మాటొగలని దహించిరి.

ఉద్యోగస్వీకారము

ఉద్యోగస్వీకారమునుగూర్చి లాహోరి చెప్పినట్టి మాటల వివరము.

"ఆత్మగౌరవముగల మంత్రులవర్గమేదైనను బెంగాలు ప్రభుత్వముతో గలసి వారు ఆర్థికసన్నాహం బంపు ద్వీపాంతరవాసములలోను, వేయు శత్రులలోను ఏకముగాగల్గునా? బెంగాలులో విప్లవ కార్యోద్యమము మున్ను దేయనుకొన్నను, ఏ మంత్రులవర్గమైనను ఆయుధ్యమునునాకము జేసి లేదా ఆయుధ్యము నాయకులపై చర్యచేసికొనిబెంగాలు ప్రభుత్వము పనిజేయకుండు నాపగల్గునా? ఈ విధముగ చారేమియు జేయజాలరు. 1919 భారత ప్రభుత్వశాసన మిప్పుడున్న విధమున నున్నట్లయిన భారతదేశభక్తుడెవరైనను ఉద్యోగము సంగికిరించి తనదేశమునకును దేశీయులకును ద్రోహిగా నుండ, ఆత్మగౌరవమును బోగొట్టుకొన నుండ పనిచేయగల్గునా? ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఉద్యోగములమాట మాట్లాడుట తప్పేగాక అపాయకరముగాడ తెలుస్తుంది అని లాహోరితో చెప్పెను. నేనింతదూరము వారిమాటల నుదరించినందులకు తుమాహనీయ సక్కిరలేదు. ఉద్యోగముల సంగికిరించుటలో నేమోతు మున్నదని తలంచెడివారి విశ్వాసము శక్తి అంత బాగుగపనిజేయగలదు. లాహోరిమనస్సు స్వరాజ్యపక్షమునొకే గావించు విసర్గల కిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. "స్వరాజ్యపక్షమువారు ఉద్యోగముల నిరాకరించి గడియారమును చెనకకు నడిపిరనుమాటలన్నియు శుష్కనిరూపయోగకరములు.

సమైక్య:—1924 నాటి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగూర్చి పండిత మోతీలాలు మాటలకున్న సెక్కువగ జెప్పినవారెవరులేరు. వారు 1924 ఫ్రెనాన్స్ లిల్లు త్రోసివేయ నుపపాదించుచు ఈక్రింది శిలాక్షరముల బట్టిరి.

భారతప్రభుత్వ శాసనమును సంస్కరించువరకును, ఆత్మగౌరవమును, భగవంతుడిచ్చిన అంతరాత్మగల్గియు ఇవ్వడుగాని, యింకముందుగాని పన్నుల విధించుటను బలపరపజాలను. మీయిష్టముచచ్చి భారతప్రభుత్వశాసనము తీసివేయుదు. బాధ్యతలేకుండా ఆలోచనలేకుండా నుండువారి విధముగ బెదరించుచుండురు. అయినను యిష్టముచచ్చినయెడల భారతప్రభుత్వ శాసనమును రద్దుజేయుదు. మాకాక్షేపణలేదు. భారతదేశమును నాగరక ప్రభుత్వమార్గముల పరిపాలింపగోరునెడల యిప్పుడున్న బూటకమును దొలగించి యాధ్యాత్మమును స్థాపింపజేయుదు. నేడు మమ్ములకునీసైన్యాస్పత్రిలును వోటుజేయ గోరుచున్నారు. మేముబుద్ధిపూర్వకముగ గౌరవభావముతో నటులజేయజాలము. ఇకనుఫ్రెనాన్స్ లిల్లును త్రోసివేయుట కింకొకకారణముగలదు. మాకు చాల ముండికపుడు భారతప్రభుత్వ నిర్మాణమున్నవిధమున విశ్వాసము లేదు" అని మోతీలాలుగూర్చి జెప్పిరి. నేనింతకున్న యెక్కువ వాదములచెబువ నవసరములేదు. మీరు పోవునపుడు మీప్రతినిధులు బడ్జెటును తయారుజేయుటలోగాని, అంగీకరించుటలోగాని పాల్గొనిరిని తలంపజరదు. బడ్జెటులో యేస్వల్పభాగముతోనో వారి సంప్రతింపువచ్చును. ఎప్పుడైన యేదైన డిమాండును త్రోసివేయునెడల, లక్ష్యము జేసెవారుగాను దీని నంతకు గమనించియే యిద్దరు భారత దేశభక్తులు కాంగ్రెసు మూత్రములనుటల నిర్వచించి బలపరచిరి.

ఇప్పుడా ప్రముఖుడే అధ్యక్షుల నిర్ణయించుటలో శక్తిని దేశభక్తినిగమనింపవలెగాని పార్టీనిబట్టికాచుకొనరాదు. నూతన రాజకీయ పక్షములందున్న ప్రముఖుల నేకుల దేశభక్తిని, సామర్థ్యమును నేను శంకించుటలేదు. అయితేవారు దేవసేవ నెలుల జెనెదరను విషయము మూత్రమిచ్చుచు చేలవలసియున్నది. నేను ఉద్ధరించిన వాక్యముల బట్టిమాడ కాంగ్రెసు విధానమొక్కటియే మనమున్న సిద్ధిలో ఆచర్యమును జెర్పునటుల సత్వము గావించును. ఆ విధానముననుసరింపనివారి భక్తిశక్తుల పై నాధారపడి లాభమేమి? ఆ విషయమున యింకను పనిజేసి లాభములేదు. కాంగ్రెసుతో నేకభవింపక దేశభక్తిగల్గి శక్తిసామర్థ్యములగలవారు జెనెన! పనిని లాల్ బజ్జత్ పత్రాయు బ్రాహ్మహాలి ప్రసంగముననిట్లు వివరించెను; "గాంధీ మహాత్ముడును వారి యనుసరులను అసహాయోద్యమమును పనిజేయుచుండమితవాదనాయకులను, విజ్ఞానసౌశీల్య శిఖరులను సహకారమువలంబించుచుండిరి. 1919 కి పూర్వము అట్టిపరిక్షకపరీక్షములేమండెను. మితవాది నాయకులు ఒక్కమాటతో నంతయు పాలించుచుండిరి. ప్రభుత్వము నిస్సంశయముగ సహకారముజేయుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు వారికి పెద్ద ఉద్యోగములనిచ్చి సంతోష బెట్టి వారిని తమలో నొకరిగ జేసుకొనుచుండిరి. ఇట్టిమనోహర దేశీయులు వారినినమ్మి అత్యుత్సాహముతో రాజభక్తితో బనిచేసిరి. దీని ప్రభుత్వముతో సహకారముజేసితిమి" బాటు దేశసేవజేయు శుద్ధాంత కరణులకు భక్తులను తప్పు జేసిరి 40 జేలమునిని ఖైదుకు బంప తొడ్చిదిరి. ఈ వివరాద నాయకులు 1921 డిసెంబరులో డ్యూరొజిన దెయడ జేయుచున్న భావోద్వేగపరిస్థితి నేర్చుకొనిరి కాని

వారు సహకారముగానే ముగియుచుండిరి. వారు గాంధీమహాత్ముని శిష్యులుగా వ్యాయముని బలపరచిరి. వారు దేశభక్తిని బాటియ తకు నిలవేరిరి. అయినను వారేమియు జేయజాలకపోయిరి. దేశ భక్తిని బాటియతగుడలవేసిన దేశభక్తులుగలరని లాలాజీ అభిప్రాయము. భగవంతుడు మన దేశభక్తి కి క్షిప్తి జూచెను. లా జీ ఆహవానముగానే రెండుపట్టులు చిత్రించెను. వారిటుల జెప్పిరి. "1921 నుండి 1928 వరకును మితవాదులు సహకారము జేసిరి. కాంగ్రెసువారు లసహాయము జేసిరి. సహకారభరితముగ పెద్దజీతములు ఉన్నంత ముఖంకలోద్యోగములు భగవంతుని అను గ్రహములు సంతోషములు చేయించెను. అసహాయమువలన చేతులకు బేడిలు గొలుసులు, కాళ్ళకు సంకెళ్లు, చీకటికొలు జెయిలులిండి, తిట్లు కొట్లు తట్టించెను. ఇదంతయు నిజమే యైనను యీ విషయముల దెబ్బలలో ఉద్యోగముల స్వీక రించువారు, ముఖ్యముగ రెస్టాన్సివు సహకారోద్యమనాయకులు దేశభక్తికన్న అత్యున్నతము నెక్కువగ భావించుచున్నారని దెబ్బబులేను. ఆనాయకులు తమ కున్న అభిప్రాయములను గట్టిగ గట్టియుంచుదురు. అందువలన దేశమునకు లాభముగల్గునని గట్టిగ నమ్మెదరు. వారింతసదుద్దేశ్యము లున్నను ఉద్యోగములతోన మని కీమలూట రాకనూనదు. అవినీతికరమగు చిత్రము లాలాజీ వర్ణించినటుల జరుగకూడదు.

అప్పటి మాళవ్యా లాలాజీలు- ఇప్పటివారు
ఇప్పుడు పండితమాళవ్యా లాలాజీప్రత్యయ గారలకు గల అభిప్రాయములకును నేనుద్ధరించి చెప్పినవానికిని భేదము గలదు. ఈయెందు అభిప్రాయములలో యేది యుక్తమైనవోని యోజకవర్గములే నిర్ణయించుగాక. 1926 మార్చి నాటిలాలాజీని పరించెదరో తేక 1926 ఆగస్టు నాటి లాలాజీని పరించెదరో, 1924 నాటి పండితమాళవ్యాను కోరెదరో, 1926 లోని మాళ వ్యాను గోరెదరోవారియిప్పుడు. ఎవరిని పరించెదరో సందేహ ముక్కురలేదు. ఇంతటితోనేను వదలివేసెదను.

మ త క ల హ ము లు
భారతదేశముననున్న ఉభయమతములును ఎవరినివారక్షించుకొనుచుండ కాంగ్రెసు ఉభయములను ఒకరితో నొకరు పోల్చుకొనుచుండరక్షించుటయేగాక వారికిగల్గునపద్రవమునుండి గూడరక్షించవలయును. కాననభలకుఉభయజాతులందునుపోల్చాడుకొనువారినిబంధులవలన రాజకీయముగ ఆత్మహత్యగావించుకొనుటగును. కాననభలందు మతకలహము జరుగుచుండునెడల దేశమునందు అల్లరులును రక్తపాతమును గల్గి ప్రతిద్యునిగనును. కాంతిసద్భావముల ప్రేమించువారందరను అన్ని జాతులకును పరస్పరస్నేహమును నెలకొల్పి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోలు చేయవలెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును ఏకముగావలయును. అందరును డాక్టరు కైలాసనాథ కథుజాగారి వోలు జేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను అని చెప్పి పంకిత నైహూముగించెను.

అంతట డాక్టరు కథుజాగారు. తమ యభ్యర్థియను బలపరపవలెననిగోరిరి. తరువాతి పండిత జ్వాలాప్రసాదయజున్న గారు మాట్లాడుచు (అరిగరునండి రాష్ట్రీయకానసభ్యాధి) అందరును వోట్లీయవలెనని యుద్వేధించి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరపగోరిరి.

అన్యథును కొన్నిమాటలు చెప్పినపిదప సభ ముగిసెను. **అసఫాల్ గారి అభ్యర్థిత్యము**
ధిల్లీ సెప్టెంబరు 12-జిల్లా కాంగ్రెసు పంపు ఆహ్వానముపైని పండిత నైహూ నిన్న సాయంత్రము కొందరు హిందూ కాంగ్రెసువారులను కలిసికొని అసెంబ్లీకి అసఫాల్ గారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరపవలెననిగోరిరి. చూచర యైనపిదప పండిత మాళవ్యా, మోతీలాలు నైహూగారలు కలసి ఒక వహమ్మదీయ అభ్యర్థిని ఉభయము బలపరచువారిని నిర్ణయించ నిశ్చయించిరి.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల ప్రచారము
నిన్నరాత్రి హిందూముమ్మదీయుల సభ జరిగెను. అపుడు పంకిత మోతీలాలు నైహూ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి (అసెంబ్లీ) పక్షమున మాట్లాడిరి. ప్రభువును అన్యథుని యెన్నికను గూర్చి కొంచెము గలభాజరిగెను. ప్రాసెసరు ఇంద్ర గారి నవ్యక్షత వహింపగోరగా చాలమంది మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల పక్షపడిరి. గట్టి కాంగ్రెసు వాది అన్యక్షత వహించగోరిరి. అంతట డాక్టరు సాల్ మనును అభ్యక్షత వహింప ను ప పా దిం ప బ డె ను. ఈ సాగి హిందువులు అడుపెడిరి. కానీఆగిరి. లాలాశంకరలాలుపంకిత నెరుగజేయుచు భారతస్వాతంత్ర్యమార్గము ఖడ్గముద్వారానైనను స్వార్థత్యాగముద్వారానైనను వచ్చుననిచెప్పిరి. త్యాగమే కాన నోల్లంఘనసారాంశము. తుదకు కాననోల్లంఘన ఘనసరణియ ముగ చెప్పుకొనబట్టియే కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమును బలపరచుచుండెను.

పండితమోతీలాలు దీక్షోపన్యాసముగావించుచు హిందువులందరును సంయుక్తనియోజకవర్గములు గావలెనని కోరుచుండెననియు, ఢిల్లీలో నట్లుండెననియు, ఢిల్లీ హిందువులు యీ

సంయుక్త నియోజకవర్గమువలన వ్యవసంఖ్యాకులకు నష్టమేమియు గలుగదను సత్యమును ప్రపంచమునకు తెలియజేయవలెను.

మాలానాఅబ్దుల్ కలాం అజదుగారు ఒక్క కాంగ్రెసే మతాతీతమైనదిగాన దానిని బలపరపవలెనని విజ్ఞప్తిజేసిరి.

నది పొంగుట

డోరు మునుగునను భయము లేదు
హైదరాబాదు(సింధు) సెప్టెంబరు 10:-అధిక వర్షము లవలన నదిపొంగి గట్టుతెగినది. కిటిబందర మునుగుననితలంబిరి. గండి పూర్వబడినది. పట్టణము రక్షింపబడినది. (ఆంధ్ర)

బ్లాక్ బే విచారణ సంఘము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
లండను, సెప్టెంబరు 13:- బ్లాక్ బే విచారణసంఘ మువారు నేటిదినము లండను చేరిరి.

బిర్లండు ఫ్రీస్టేటు పార్టీ

ప్రారంభనమావేశము
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
లండను, సెప్టెంబరు 13:-నూతన విశిష్ట ఫ్రీ స్టేటు పార్టీ నేటిదినము కా ప్రథమ రెస్టాన్సివుగాను మరొకరిందరే చాల రుభద్రుడందు స్థాపింపబడినది. ఉత్సాహపూరితు లగు జనులు అధికముగ వచ్చియుండిరి. రెడ్ మండుగా రుపన్యసించుచు ఫ్రీ స్టేటుప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేక కక్షీయుకట్టి యుండవలయు నని యు దేశస్థాభ్యుమునకు చక్కని ఆర్థికవిధాన మవలంబించుట అన సరమనియు వికమత్య మన్న గాని దేశము వృద్ధికేంద్రబాలదనియు చెప్పిరి.

లిటను ప్రభువు చిత్రపటము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
గొప్ప ఆంగ్లేయచిత్రకారుడు భారతదేశమునకు రాకుండుట
లండను, సెప్టెం. 12:-లిటను ప్రభువుగారి చిత్రపట మును చిత్రించవలయునని పర్ ప్రాదయతు టాగురుగా నుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల చిత్రకారులకు జేయు హుదుగారిని కోరిరని మార్షింగు పోస్టు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఈపని ముగియ గనే జేకటు హుదుగాను భారతదేశమునకు వచ్చి పర్ ప్రదయతు టాగురు, వారి భార్యాపుత్రులు, బర్మన్ మహారాజుగార్ల చిత్రపటములను చిత్రించెదరని తెలియుచున్నది.

నరసాపూరు తాలూకాసభ

(స్వకీయనిలేఖరి)
కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయ సూచనలు
నరసాపూరు సెప్టెం 13-నరసాపూరు తాలూకాసభ ప్రత్యేకసమావేశము పాల్గొల్లు సినీమా హాలులో జరిగెను. నూరు జేయియంది వచ్చిరి. బారిష్టరు స్వామినాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ యు త టం గ టూ రి త్ర కా శం క ట తులు గారు గంభీ రో ప వ్యాస మిచ్చి న వివర, పలుకు బడిగల పెద్దచునుభ్యులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకొరకు వేరువేరు పోలింగుస్టేషనులవద్ద పనిచేయుట కుత్సాహముతో ముందుకు వచ్చిరి. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయసూచనలు గాన్పించుచున్నవి.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0
ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి వలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దుము చిత్ర శ్రీకాళింపును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు లేదును. ఈతైలము మంచి గువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ప్రకాశం పంతులుగారి సంచారము

(స్వకీయనిలేఖరి)
శ్రీ యు త టం గ టూ రి ప్రకాశంపంతులు కి-వ తారీఖు నకు విశాఖపట్టణము చేరిరి. ఆనాటిమధ్యాహ్నము సానిక నాయకులతో సంగమించిరి. సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంగ్ల నాటి ముద్రాక్షరకాలను బహిగతము గావించిరి. ఆనాటిరాత్రి పురమహాజననభలో మాట్లాడిరి. ఇభలో ఉపన్యసించుచు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలుచునియున్న శ్రీ యు త టం గ టూ రి శ్రీనివాస రావుగారికిని, కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల గు సి. వి. ఎస్. వరసింహరాజుగారికిని పి. సి. వేంకటపతిరాజు గారికిని పోటీగా నిలుచునవద్దని కోరిరి. తరువాత శ్రీనివాసరావుగారు మాట్లాడిరి. వారు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా నిలుచుట కు గల కారణముల చెల్లడిజేసిరి. సభాసంతరము రహస్యముగా తామును, ప్రకాశంపంతులుగారును, పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారును, బుద్ధి నుందరరావుగారును కలిసి మాట్లాడుట మంచిదని శ్రీనివాస రావుగారు కోరిరి. ప్రకాశం పంతులుగారు అంగీకరించిరి. రెండుగంటలసేపు కష్టముఖములనుగూర్చి మాటలు జరుగగా శ్రీనివాసరావుగారు, ఎన్నికలో చాలడబ్బు, కాలము అప్పుడే జరుపు పెట్టియున్నను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఎదురుగా నిలువ మని వాదనముజేసి, వారి అభ్యర్థిత్యమును ఉపసంహరించుకొనిరి. ఇందుకు శ్రీనివాసరావుగారిని ఎంతయు కొనియాడవలసి యున్నది.

కి-వ తారీకు ఉదయము ప్యాసింజరులో ప్రకాశంపంతులుగారు బరంపురం వెళ్లిరి. పూండిస్తేషనువద్ద వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు వీరిని కలిసికొనిరి. నాటిమధ్యాహ్నము జి. బిర్రామదానుగారి యింటివద్ద పట్టుకాంగ్రెసుసంఘసభ సమావేశ మయ్యెను. చర్చ చాలసేపు జరిగిన పిమ్మట విశ్వనాథ దాసుగారు చెన్నపట్టణమునుండి బరంపురము తిరిగివచ్చుచరకు యిదివరలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఏర్పాటుచేయబడినవారు ఎన్నికలప్రచారమును యథావిధిగా సాగించుటకు ఏర్పాటు చేయడమైనది.

ప్రకాశం పంతులుగారు బరంపురమునుండి నిన్నరాత్రి రాజుమండ్రి విచ్చేసిరి. బారిష్టరు కంసుల వీరరాఘవస్వామి నాయుడుగారును, ప్రకాశం పంతులుగారును కలిసి రేపు ఉదయము పాల్గొల్లు వెళ్లెదరు.

బారిష్టరు స్వామిగారును, వెన్నేటి సత్యనారాయణ గారును రామచంద్రపురము తాలూకాలో ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్నారు.

ప్రకాశం పంతులుగారు 16-వ తారీఖు గంటూరు విచ్చేయుదురు.

కర్నూలు

అన్వేషణము
కర్నూలు, సెప్టెంబరు 12:-జమ్మలమడుగు తాలూకా మొఖవరం గ్రామ నివాసులకు మంకాలి లక్ష్మీనరసయ్యగారి యతుంగపోషకులును, 24 సం|| గల శేషాద్రిగారు కడదిన ఆరుమాసముల నుండి యగపడనందున, వారి సోదరులలో నొకరు వారి సర్వేషించుచు వచ్చిరి. వారిపాలకున తెలియజేయగల వారు నరసయ్యగారి కృతజ్ఞతకు తాత్తు లగుదురు.

సువర్ణపతకము
రమావిలాస నాటకసంఘసభ్యు లగు గ.వి. రామచంద్రయ్యగారు 1-9-28-వ తేదిన లవకుళ నాటక ప్రదర్శనమున లక్ష యనిపాత్రను మిగల సమర్థతతో నిర్వహించినందులకు నేమా రామయ్య శ్రేష్ఠిగా రొక సువర్ణపతకమును సమర్పించిరి. జిల్లాకల్యాణగారును, జడ్డిగారును, నూపరిం లెండెంటుగారును జిల్లావిద్యాధికారులును సభ సభ్యులందరి యుండిరి.

మునిసిపలు విన్నికలు
క్రొత్తపేటభాగమునకు రెండుభూలీలు పడినవి. అట్లా బరు సూసారింభమున ఎన్నికలు జరుగును. పోల్లకొరకు ప్రచారములు జరుగుచున్నవి.

మండలపోటీ వ్యాయామక్రీడలు
ఇవి ఈనెల 17, 24 తేదీలయందు జరుగును. ఈయాగి సంద్యాల తాలూకాలు పాల్గొనును. హాకి, ఫుట్బాలు క్రీడలు కర్నూలు, ముఖ్యములు.

వివాహము
గుత్తి సబురిశిష్టాచార్యగారు యం. వణ్ణుఖచెరుమాళ్ మొదలియూరుగారు తమమూర్తయగు సో|| నాగమణి అమ్మగారిని కంచిపురజాను లగు సి. ఆర్. భావ్యం మొదలియూరుగారి కొడుగి 9-9-28 తేదిన కర్నూలున వివాహమును జేడుకతో గావించిరి. (విలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

పెద్దనాయకన్ పేటలో పోరసభ

గత శుక్రవారము సాయంత్రం పెద్దనాయకన్ పేట డివిజను క్రీష్ణప్పనాయకచెరువు వీధియందు రాగల కాసనసభా ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల బలపరచుటకై పోర సభ జరుపబడినది. ఆ ప్రాంతమునందలి నివాసులలోని ప్రముఖులందఱుగూ, కా॥సా॥ కందసామిమొదలియగు గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఓ. కందసామిచెట్టిగారు:—ప్రభువును ఉపస్థాపించుచు భారతీయు లింతకాలము విదేశ ప్రభుత్వముక్రింద లోబడియుండుటవమానకరమని బోధించిరి. కాంగ్రెసు ప్రతిపాదనయొక్క చరిత్రను స్పష్టముగ వివరించి భారతవర్ష స్వాతంత్ర్యమునకై కాంగ్రెసు 40 సం॥ లనుండి పోరాడవలసివచ్చినది బట్టిరి. ఇట్టి స్వాతంత్ర్యోద్యమమును జయపడముగ నిర్వహించుటకు ప్రజలైకమత్యము గలిగి పూనికతో కృషిసలువలసినది. స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకును కాంగ్రెసునకును ప్రతిపాదనకును జస్టిసుపక్షము సాంఘిక రాజకీయములను యెరిగి ఒకదానితోనొకటి జోడించి దేశీయోక్తమత్యమును చెరచుచు దేశానరకము గావించుచున్నారనిరి. జస్టిసుపక్షమువారు విదేశ పరిపాలకులతో జేరి జేరియుల దాస్యశృంఖలముల నెట్లను దిట్టము గావించుచున్నారనిరి. కావున రాగల కాసనసభల ఎన్నికలందు ప్రజల హక్కులకై ప్రభుత్వముతో సాహసముతో పోరాడగల కాంగ్రెసువారి నే ఎన్నుకొనవలసినదని బోధించిరి.

ఒకరు:—గోనుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారి వంటివారికి వోటుజేయవలెదరా?

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ప్రశ్నలకు సమాధానము తెప్పటకు లేచినవెంటనే కొంత గలభాజరుగు సూచనలు గన్పించెను. కొందఱేమేమో ప్రశ్నలు వేయుట కారంభించిరి. కాని సభ్యులచే ఆలరితేయక నివారించబడిరి. నాలుగైదు నిమిషము లలో ఆలజడి తగ్గి కాంతిపరిశితులు చేపూరెను.

శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు మాట్లాడుచు జి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారి విషయమై కొందరు కొన్ని వదంతుల వ్యాపింపజేయుచున్నట్లుల తామెరుంగుదనునియు తామిట్టి వరనే ఈ విషయముల నెరింగినవారై, వెంటనే ప్రజల కష్టసుఖములు, కొరతతీమియో విచారించుటకు కాంగ్రెసు గనుస్తాను నియమించియుంటి ననియు ఏడుబావుల దీవిజను కాన్సిలరు శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయకు గారినిగూడ ఈదీవిజను విషయముల గన్గొని తోడ్పడవలసినదిగ కోరియుంటి ననియు బట్టిరి. దీవిజనులోని నిజమగు పరిస్థితులు పౌరులు తమకు వెంటనే తెలియజేయుపాపియనందులకు విచారించిరి. ఇంతకుముందే ఈ విషయముల దెలిపియుండినచో తక్షణమే తగు ప్రయత్నములు గావించియుండెడివార మనిరి. ఐనను ఏయొకరిద్దరు కాన్సిలరులు తమకొర్యముల నిర్వహించుటయందొకత జాగ్రత్తపడి కారణముచే కాంగ్రెసు పక్షమునకు ఆవమానమును జేకొర్రబోతునని బట్టిరి. "గోనుగుంట్ల సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు ప్రజలను సాధ్యమైనంత తరుచుగచూచి వారి కొరతలను విచారించవలసినవారగుట సత్యమేయైనను గృహవిషయకముగ కొన్ని చిక్కులకు లోనైయుండుటవలన కొంత యుపేక్ష జరిగినదనియు, ఐనను పన్నులు తగ్గించుట మొదలగు తీర్మానముల కై బలపరచియుండినదియు ఇకముందు విషయముల కై చక్కబడగలవనియు బోధించిరి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు తమ దీవిజను పౌరుల సౌకర్యములను ఉపేక్షించి యుండెడిచు వారేననిపించుకొని దీవిజనులోని చెరువును మరమ్మతు చేయుటకు కార్యోచనములలో పూరిడి కొన్ని వేల రూప్యములను గొంతును జేయుచిరి. కమిషనరుగారిచే కాన్సిలరుల కనేక పరిబంధకములు గల్గింపబడుచున్నవి. వివిధశాఖల అధికారులను కాన్సిలరులకును నేరుగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను నిలుపుటచే ఏకార్యముగాని త్వరలో నిర్వహింపబడుటకు విలులే యుండెను. కాంగ్రెసుకాన్సిలరులు గావించిన తీర్మానములు శిష్యాస్థులు ప్రభుత్వమువారిచే మన్నింపబడుటలేదు. తమకు సాధ్యమంతవరకు కాంగ్రెసువారు తమకైక లోబడులేక ప్రజాత కార్యములను గావించియున్నారు. పన్నులు తగ్గించుటయు తగ్గించుట, ఖర్చు సభివృద్ధిచేయుట మున్నగు విషయముల నెంతయో పనిజేసి యుండిరి. కాంగ్రెసు కాన్సిలరులు డుచున్న చిక్కుల నవకాశముగ గైకొని జస్టిసుపక్షమువారు జలకు దుక్కొగలు గావించుచున్నారు.

కావున పారిమాలలన్ని మోసపో: కాంగ్రెసువారి నే న్ని.

ముగ:మృదుగారు సభలో అల్లిజరిగినందులకు విచారుచుట సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు చెరువును బాగుకొండవలసియు కాన్సిలరులలో పోవులంక నుజేయుటలు తీర్మానింపజేసిరి. శ్రీమద్దేవనిచ్చిప్రములవల దీవిజనులో క్రమముగ పనిని

కాంగ్రెసు కార్యకర్త కావించుచును జలగుగోరిరి. కార్యోచనములోనున్న 14

కాన్సిలరులు తోడ్పడుటకు సంసిద్ధులై

యుండరునిరి. కాన్సిలరులు తమవిధుల నిర్వహించుటలో కమిషనరుగారు గావించుచున్న నిరోధకకార్యముల నేకములు గలవనిరి. జస్టిసుపక్షములను, కాంగ్రెసుపక్షములు తెలిపెడి కోరికలందరువురకు భిన్నముగ ఆచరణ జూపబడుచున్నది. తమ దీవిజను విషయములలోనే అట్టినిదర్శనములు చాలగలవు. ఇండ్లపన్ను తగ్గించుటకు, లై సెన్సు మార్కెటుఫీజును పూర్వపురేటుకు తగ్గించుటకును కాంగ్రెసువారు గావించిన కృషిని ప్రజలెరింగియే యున్నారనిరి. సంవత్సరములోగ ఉద్యోగపన్నుగూడ తగ్గింపబడగలదనిరి. నిమ్మలపీతమనున్నులై ప్రజాసేవజేయుటకు బూనుకొనియున్న కాంగ్రెసువారు ప్రజలకు విహితులుగావని పౌరులు చలించినచో కార్యోచనములోనుండి కాంగ్రెసువారిని రొక్కకట్టుగ నెలవలకు వచ్చుటకు సంసిద్ధులగు నున్నారని పట్టిరి.

"నద్దు, నద్దు" అనుకేటలు, సాఫీమహమ్మదుగారింకను మాట్లాడుచు స్వార్థచింతతో గాని, బిరుదులకు, ఉన్నతోద్యోగములకై గాని కాంగ్రెసువారు కార్యోచనములో ప్రవేశింపలేదనియు, ప్రజాసేవయే వారినిండులకు బురికొల్పినదియు, కాంగ్రెసువారుగావించిన తీర్మానములు కమిషనరుగారి సూచనలతో గా॥ స్వపరిపాలనామంత్రిగారి కంపబడుననియు, కాంగ్రెసువారి తీర్మానములను సాధ్యమైనంతవర కమలులో పెట్టరనియు, కాన దేశమునందు కాంగ్రెసుపక్షము నింకను బలపరుపుడనిగోరిరి. పిదప సభ ముగింపబడినది.

అమీరుమహల్ దీవిజనుసభ

రాబోవు కాసనసభల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకై అమీరుమహల్ దీవిజను మద్రాసు కలెక్టునకు ఎటుల నిన్న సాయంత్ర మొకసభ జరుపబడినది. తిరుమలాచారి బి. ఏ. బి. యల్, గారధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుతులు శ్రీనివాసయ్యంగారు, కొలంబై, సాఫీమహమ్మదు పి. భక్తవల్సేనునాయకుగారుల సభ కరుదెంచిరి.

డి. కొలంబై గారు:—మాట్లాడుచు కడచిన ముగిసివేత్ ఎన్నికలలో అమీరుమహల్ నందు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థి జయమంద జాతకపోయినను, ఈ దీవిజనులో కాంగ్రెసుబలము వృద్ధియగుచున్నదని బట్టిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అపజయమున కెన్నియో కారణాంతరములు గలవని బట్టిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అపజయము వాటిలైనవని దేశమునకే ప్రజలకే అపజయమనిరి. కావున ఇందులకు సమాధానముగ రాబోవు కాసనసభా ఎన్నికలందు అమీరుమహల్ దీవిజను పౌరులు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల సభిమానింపవలయునని బట్టిరి. కాంగ్రెసు స్వార్థరహితులకు నిలయును. త్యాగధనులకు నివాసము. దేశభక్తుల కాటవట్టు. దేశద్రోహులకు, స్వార్థపరులకు యనుదండము. కాంగ్రెసు ఆశేరు హిమాచల యావద్భారత భూమియందు గల రిగి కోట్ల భారతీయులకును ప్రాతినిధ్యము వహించు మహాసంస్థ. కాంగ్రెసునందుండువారు స్వయముగ నెంకటి ప్రతిభావంతులైనను ప్రజాశయములకు లోబడియేయుండురు. కాంగ్రెసుపేరు జెప్పినంతనే మనదేశపరిపాలకులు మిగుల భీతి జెందెదరు. కాంగ్రెసు ఆశయము అత్యున్నతము. అది విశాలమైనది. బ్రిటిషు పరిపాలకులు హిందూదేశమునండి కోట్లకొలది ధనము సహారముగ కొల్లగొట్టుచు పానగలు, పాత్రో ముగ్రతులకు కొన్ని దమ్మిడిలను ఎరవేయుచున్నారు. అందుచే నీమంత్రివర్గము బానిసలపై బానిసలభగ అధికారము చలాయించుచున్నారు.

పానగలు మంత్రిగారైనవది మరీ ఎవరైననుగాని భారతదేశమును వదిలి వలసదేశముల కెదటి కేరకు ఇరువురు సమానముగ బానిసలుగనే పరిగణింపబడుదురు. మనచేతులకు వేసిన సంకెలు ఇనుపసంకెలు! పానుగలు రాజాగారి చేతులకు బంగరు సంకెలు! ఇదియే భేదము!

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మసంస్థయను అపవాదు అసత్యమని ఉపన్యాసములు ఖండించిరి. రాజకీయముగ అధికముగ భారతీయులను పరాధినులుగజేసి తిరిగి నేడు మతవిషయములందును ప్రభుత్వమునకు జోక్యము గలిగించి జస్టిసు పక్షము దేశమును కాళ్ళత బానిసత్వమునందు ముంచివేయు చున్నారని బట్టిరి. నేడు హిందూ దేవాదాయములందు జోక్యము గలిగించుకొనినవారు రేపు ముసల్యముల మనీసుల యొక్కగాని కైస్తవుల చర్యయొక్కగాని పరి జట్టరనుటకు ఆగారమేమి యని ప్రశ్నించిరి. లోకపూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని పానుగలురాజాగారు బూటక మహాత్ముడని బట్టియుంటిరి. ఇట్టిదానిని భారతీయులు సహించగలరా? ఒకప్పు డభివృద్ధి కాఖామంత్రియై దేశపరిశ్రమల సభివృద్ధి గావించకపోయినను మాసమాసము వేలకుతరబడి రూప్యముల జేతనమును స్వీకరించి బ్యాంకులలో అభివృద్ధిగావించన (నవ్వు) పర్ కె. వి. రెడ్డి నాయకుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభయందుండుటకు జగత్పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ము డన్నడని బట్టిరి!

(అవమానము)

మరికొందరు మాట్లాడినపిదప సభ ముగింపబడినది.

శ్రీ శే. సి. సుబ్రహ్మణ్య భారతి సాంవత్సరిక దివసము

"తమిళభాషీయకవికి శోకము"

తిలకు ఘట్టమునందు సభ

తమిళభాషలో అత్యుత్తమ మగు పాండితీప్రతిభలు గలిగి, జాతీయగీతములను మనోహరముగ కవితావాగ్ధి రిని రచించి తమిళదేశీయులందు మాతృదేశప్రేమను, స్వమత, స్వదేశ, స్వజాత్యభిమానముల నెలకొల్పి తా దివంగతుడైనను తన యశస్సు చిరస్థాయిగ తమిళనాట వ్యాపింపజేసి మృతజీవయైన సి. సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి సాంవత్సరిక దివసము మొన్నటి సాయంత్రము తిరువళ్ళీకి సమద్రతీరము తిలకు ఘట్టమునందు జరిగెను. శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సత్యమూర్తిప్రభృతులు పలువురు సభ కరుదెంచిరి.

శ్రీ మేలే రత్నసభాపతిమదలియారుగారు గౌరవసాధిపత్యము వహించి యశశ్శేషులగు సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి జీవితమును పంగళాముగ ముచ్చటించుచు వారిదేశభక్తిని దివ్యోత్సాహమును నేవారిరతిని గొనియాడిరి. భారతిగారి గీతములను గొన్నింటిని తేర్చొని పరాధీనభారతవర్షము నుద్ధరించుటకు సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారు గావించినసేవలు నిఘనమానము లని పట్టిరి. వారి గీతముల నొకమారు పాడినను, వినినను ఎట్టివారి కైనను దేశభక్తి జనించుననిరి. మాతృదేశారాధనకై యొకవిధముగ నాజేతమును జనింపజేయునట్టివి సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి గీతములు. సుబ్రహ్మణ్యభారతిగారి త్యాగబుద్ధి, వారినిష్కళంక దేశభక్తి, వారి అసమానోత్సాహములు వారు రచించిన పాటలందును ప్రతిఫలించుచున్నవి పట్టిరి.

శ్రీ యస్. యస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గారు శ్రీ శే॥ సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి కవితామధుర్యమును, భాషాపాండితిని, దేశారాధనతత్పరతను వివరించిరి. భారతిపాటలు క్షినిన ఎట్టివారును తన్మయత్వము నొందెదరని బలికిరి. తమిళనాడు భారతివంటి పుత్రుని గనినందుల కెంతయు గర్వింపుచున్నదని పట్టిరి. అట్టికవిశోరము తన జీవితమంతయు మాతృసేవకై విరియొగించి తాను ధన్యుడై తన సోదరదేశీయులకు చిరస్మరణీయులై రని పట్టిరి. భారతిగారి యాత్మను గౌరవించుట వారి యుపదేశముల ననుసరించుటయే యని బలికిరి. తాను స్వార్థము నాశింపక, దార్మ్యజీవితమునకు సంసిద్ధులై పరరాజ్యదాస్యవిముక్తికై సుబ్రహ్మణ్య భారతిగారు పాటుపడిరి. భారతిగారి పాటలను ప్రశంసించువారు వారి జీవితాదర్శము ననుసరించుటకంటె వారి యాత్మ కెక్కుడు గౌరవమును జేయజాల రనిరి.

డి. కొలంబై గారు తమిళుల దేశభక్తిని, జాతీయోత్సాహమునకును భారతిగారి జాతీయగీతములే చాలవరకు కారణము లనిరి.

ఓ. కందసామిచెట్టిగారి అనుతితోత్సాహమును త్యాగశక్తిని గొనియాడిరి. అంతిల సభ ముగిసెను.

బొంబాయి భారత జాతీయ పక్షము

శాసనసభాభ్యర్థుల నిర్ణయము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 11:—రానున్న రెండ్నికలకు బొంబాయి భారత జాతీయ పక్షము లెట్లిన అభ్యర్థుల మొదటి పట్టికయందు బొంబాయి మహమ్మదీయేతరస్థానమునకు యం. ఆర్. జనుకురుగారును, మహమ్మదీయస్థానమునకు యం. ఏ. జిన్నాగారును అసెంబ్లీకి నిర్ణయింపబడిరి. ఆర్. పి. పరింజిపైగారు విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు రాష్ట్రీయ శాసనసభకు పార్టీ అభ్యర్థిగనిర్ణయింపబడిరి. 1928లో జయకరు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిగనున్న పును పరంజిపై ఓడిపోయి ఆయన రాజీనామా నిచ్చినపిదప స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థికి పోటీగానిలచి గెలిచెనని దెలియనగును. (అ. ప్రె.)

కాబ్తాముగారు

రంగూను, సెప్టెంబరు 10:—వాతావరణము బాగుగ నుండనందున విట్టోరియా పాయింటువద్ద కాబ్తాము గారాగిరి. (అ. ప్రె.)

రంగూను, సెప్టెంబరు 12:—మొన్న వచ్చినవార్త తరువాత అక్కడ తింతివార్తా స్థానముగాని నిష్పంతివార్తాస్థానముగాని లేదుగాన వార్త లేవియురాలేదు. (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి కార్పొరేషను

రాత్రిపాఠశాలలకు ఉచితవిద్యుద్దీపనహాయము

ప్రారంభవిద్యాప్రణాళికను తయారుచేయుటకు ప్రయత్నములు

సావి వెంకటాచలశెట్టిగారి యధ్యక్షతక్రింద, చెన్న పురి కార్పొరేషనుసభవారు సమావేశమైనపుడు చాల ముఖ్యాంశముల చర్చించిరి. తుదకు కార్పొరేషను పాఠశాలాభవనములందున్న రాత్రిపాఠశాలలదీపములకు విద్యుచ్ఛక్తి సుచిత్రముగ నొసగుటనుగురించి డా. రామకామతంగుగారు దెచ్చినతీర్మానముపై చర్చ జరుగుచుండగా కె. వ్యాసరావు టి. సుందరరావునాయుడుగార్లు చర్చ సాగకుండ జేయుటకుగాను సభనుండి లేచిపోయిరి. అంతట 6 X. 45 ని. లకు కోరములేక సభను నిలిపివేయవలసి వచ్చెను.

అధికారుల నిర్ణయము

కార్పొరేషను పట్టికయందలి విషయములను గైకొనుటకు పూర్వము పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారికి అత్యవసరవిషయముల సభవారియెదుట నివేదించిరి. సభవారి తీర్మానములను శిఫార్సులను కార్పొరేషను అధికారవర్గమువారు మరీమరీ నిర్ణయమునర్పి తృప్తిగొందుచున్నారు. 10 లేక 15 దినములకు పూర్వము త్రోవ కడములేక చిరకాలాగలములైన ఆక్రమణలపైని ప్రాసిక్యూషనుల నుపసంహరించుకొనవలసిన దని ఈవిషయమును పనుల స్థాయిసంఘమువారు విచారించి శిఫార్సుల గావినింపవలసినదనియు సభవారు తీర్మాన మొనర్చియుండిరి. అధికారుల తీర్మానమును నిర్ణయమునర్పి ఆక్రమణ లని పేరుపెట్టి కొంతమంది గృహములముందర నున్న కట్టడముల నిర్మాణమునర్పించునట్లు చెలియవచ్చుచున్నది.

అధ్యక్షకమీషను రిచ్చట లేదు. వీధి పనిమీద బయటకు వెళ్లనట. అతని కీవిషయములను చెలిపి చర్యల నాపియుం చవలసినదని వ్రాసెదను.

విద్యాసంఘాధ్యక్షునకు ఇర్దురు గుమాస్తాలు

నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యాప్రణాళికను తయారుజేయుటకుగాను విద్యాస్థాయిసంఘాధ్యక్షు నకు కెం. డు. నెల. ల. కాలము నెల 1కి రు 85 చొప్పున ఇర్దురు గుమాస్తాల నొసగు విషయమై పిమ్మట చర్చ జరిగెను. కె. భావ్యం గారు సదరు గుమాస్తాల కను ఖర్చులను ప్రారంభవిద్యావిధినుండి చెల్లింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి. డబ్ల్యు. హెచ్. నర్సంగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు విద్యాశాఖాధికారియగు, అతనికి కొందరు గుమాస్తాలును నుండగా స్థాయిసంఘాధ్యక్షుని కి గుమాస్తాల నొసగుట కవసర మేమని ప్రశ్నించిరి.

కె. వ్యాసరావుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, నగరము నందింతవరకు నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యావిధాన మేమాత్రము సఫలముగా లేదనియు, ధనవ్యయముతప్ప నెట్టిప్రయోజనమును నుండదనియు నుడిచిరి. ప్రస్తుతివిద్యాస్థాయిసంఘాధ్యక్షు లగు వరదరాజులు నాయుడుగారు నవంబరు మాసము నుండియు సభ్యులగు నుండరు. ఒకవేళ ప్రభుత్వమువారిచే సభ్యుడుగ నామి నేటు చేయబడినను తిరిగి యెప్పుకొనబడిన నే గాని స్థాయి సంఘాధ్యక్షుడుగ నుండజాలడు. ఇంకొక అన్యత్తుడు వచ్చిన యెడల ప్రభుత్వవిధానము తారుమారు గావచ్చును. అంతియగాక ఈ విధానము 1927 మార్చిమాసాంతములోపల అమలులో పెట్టు నుద్దేశ్యము లేదు. కనుక నిందు తొందరపడవలసిన దెద్దియును లేదు. ఈ పత్తిరాంతమున నీ విషయమును చర్చింపవచ్చును.

రా. బ. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిర్బంధప్రారంభవిద్యావిధాన మింతవరకునెట్టి ఫలితముల నొసగలేదని చెప్పుట సరి గాదనిరి. ఈ విధానము అమలునందున్న నాల్గు డివిజనులలోను 1600 మంది బాలురు క్రొత్తగా పాఠశాలల ప్రవేశించిరి. 1927 సం॥ న నీ విధానము ను నగరమున కంతకును వర్తింపజేయవలె ననినయెడల అందుల కను వ్యయమును గరించియు, ప్రణాళికక్రిందవచ్చు బాలుర సంఖ్యలను బాలికలసంఖ్యను అంచనాల తయారుజేయుటకును, పాఠశాలాభవనముల నిర్మించుటకు ప్రదేశములనిర్ణయించుటకును లెక్కల తయారు జేయవలెను. ఇందుకు ఇర్దురుగుమాస్తాల త్యవసరము.

ప్రతిపాదన వోటునకు బెట్టుగా నంగీకరింపబడెను

కోడ్ల మరమ్మత్తులు

నగరమున కోడ్లను బాగుజేయుటను గరించి కమిషనరు తయారుజేసి సభవారియెదుట నుంచినశిఫార్సునుగురించి పిమ్మట

చర్చ జరిగెను. కమిషనరు నగరమునందలి కోడ్ల నిర్మాణవిధానమున కంతకును వర్తిండు సిఫార్సుల గావించెననియు, ఇట్టిముఖ్య విషయములను చర్చించుటకు కొంత యవకాశము నొసగ వలెననియు చెల్లెను. కె. భావ్యముగారు ఈవిషయముపై చర్చను మరుసటి సభవరకు నిలిపియుంచవలసిన దని కోరిరి.

టి. సుందరరావునాయుడుగారు:—కమిషనరుసిఫార్సులను పనుల స్థాయిసంఘమువారి విచారణార్థ మంపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు—ఇట్టి సుఖ్యాంశములను చర్చించుటకు పనుల స్థాయి సంఘమువారి కవకాశ మొసగకపోవుట న్యాయ ముగాదని నుడిచిరి.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు, సుందరరావుగారి ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

స్థాయిసంఘమువారు 15 దినములలో తమయభిప్రాయముల చెల్లపవలసినదని కోరుచు జి. ఎ. నలేశుమగారు సుందరరావు నాయుడుగారి ప్రతిపాదనకు సరణు జవపాదించిరి.

సవరింపబడినరీతిని సుందరరావునాయుడిగారి ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడెను.

విద్యాలయములు

1. కొనపేట 2. మిర్జాపేట ఆవిధి కి. వ్యాసరావుడిల యందు మాడు పాఠశాలభవనములను నిర్మించుటకు రు 18000 లను గ్రాంటుజేయవలెనని - కె. భావ్యముగారి నూచనపై టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు రుపపాదించగా, నంగీకరింపబడెను. భావ్యముగారివిషయమునమాటలాడుచు సదరుభవనములనిర్మింపవలసినదని సభవారిచే నిజరకే తీర్మాన మొనర్చబడెననియు, ఇంతవరకు భవనములు నిర్మింపబడకపోవుటకు అధికారుల యాదానీవ్యమే కారణమనియు నుడిచిరి. పిదప స్టాండింగ్ కమిటీల తీర్మానములు కొన్ని పరిష్కరింపబడెను.

రాత్రిపాఠశాలలు - విద్యుద్దీపనహాయము

విద్యుద్దీపనరీతిగల గల కార్పొరేషను మాడలునూర్. శ్శయందలి రాత్రిపాఠశాలల కుచిత్రముగ విద్యుద్దీప సౌకర్యముల నొసగవలసినదని 5-8-26 తేదీన కాన్సిలువారు గావించిన తీర్మానమున కంతకు పూర్వమునకుగూడ వర్తింజేయవలెను. అను తీర్మానమును డాక్టరు కామతుగారు రుపపాదించిరి.

అధ్యక్షు డీపయమునలేచి:—బాకీలను వదలివేయఁగ కారము స్థాయిసంఘమువారికిమాత్రమే గలదనియు, వారైనను ననూలుచేయగలబాకీలను వదలుకొనుటకు అధికారము లేదనియు అందుచే నీతీర్మానము క్రమభంగ మైనదిగాదా యని అడిగిరి.

కె. భావ్యము, టి. పి. మివాక్షి సుందరముశిల్పగార్లు కాసమునందలి సెక్సులకు వ్యాఖ్యానమొనర్చుచు తీర్మానము సక్రమమైనదేనని అభిప్రాయమొసగిరి.

“బుర్రా సత్యనారాయణగారు రంతటలేచి తీర్మానము క్రమమా గాదాయను సందియమే గలుగకుండ తా నొకసవరణ నుపపాదించెదనని చెల్లెను కార్పొరేషను మాడలూర్. శ్శయందలి రాత్రిపాఠశాలలు విద్యుద్దీపముల చార్జిలక్రింద కార్పొరేషను వారికి బాకీయున్న మొత్తముల నాపాఠశాలకు విరాళములుగ నొసగవలెను” అను తీర్మానము నుపపాదించిరి.

టి. సుందరరావునాయుడు మొదలగువా రీసభనుండి చివాలను లేచిపోవుటచే కోరములేక సభ నిలిపివేయబడెను.

స్థాయిసంఘపు శిఫార్సులు

కాన్సిలువారిచే నామోదించబడిన స్థాయిసంఘతీర్మానములలో నీక్రిందివిగూడ గలవు.

1. అంటే రాచికు ట్రేటుమెంటుకొరకు జెనరలుఆఫ్ ప్రెజిడెన్సీకొల న పేదరికమునుగురించి శిఫార్సుజేయుటకు వారము నకు కొన్నిదినములలో కానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరుల నిదివరకువలెనే పంపవలసినదని సర్జెంట్ జెనరలు వ్రాసినజాబు నీసభవారామోదించుటలేను. (అంటేరాచికు ట్రేటుమెంటు కనుఖర్చులను కార్పొరేషనువారు భరింపవలసిన బాధ్యతలేదని ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు 12-12-25 తేదీన కాన్సిలువారు తీర్మానించిరి. ఆవిషయమును ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరించువరకు ను కానిటరీ ఇన్ స్పెక్టరులను ఇదివరకువలెనే పంపుమండవలసిన దని సర్జెంట్ జెనరలు జాబువ్రాసెను.)

(2) యూరవియనునూర్లో వ్యాయామసంఘకార్యదర్శి కి కార్పొరేషను డ్రిముకోలరును 2 గంటలకాలము అద్దెకొనట కిసభవారనుమతి నొసగచు ఇకమీద స్థాయిసంఘమువారి అనుమతిలేదని డ్రిముకోలరుల నితరులకు అద్దెకొనగరాదని తీర్మానించుచున్నారు.

“అడయారు, పైదాపేటనుండి, నెయింటుభామను మోంటులకుగూడ మదరాసునలెక్కికుకంపెనీవారువిద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాజేయుటకెట్టిఆక్షేపణయులేదని ఈసభవారుతీర్మానించు న్నారు అని స్థాయిసంఘమువారి శిఫార్సుపైకొంతచర్చజరిగెను. “ప్రెజిడెన్సీకొలకు సరఫరాజేయు విద్యుచ్ఛక్తిలేటును లిగ్గించుట వాంఛనీయమని ఈసభవారభిప్రాయపడుచున్నారు. అనుపదములనుచేర్చవలసినదని అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు రొకసవరణను ప్రతిపాదించిరి. టి. సుందరరావు నాయుడు, కె. వ్యాసరావు గార్లు సవరణ నెదుర్చుచు—అట్లుగోరుటకు సభవారికి అధికారము లేదనిరి.

అంజలియో సలిగారి ప్రతిపాదనపై నీసభయమై చర్చ నిలిపి యుంచబడెను.

ఏలూరు మునిసిపలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపక్షపురాజయము

ఏలూరు, సెప్టెంబరు 11—ఏలూరు మునిసిపాలిటీ కి, 4, 5 వాడల ఎన్నికల ప్రతి ఫలము నిన్న సాయంత్రమున ప్రకటింపబడెను. మూడవ వార్డునకు వెంకట్రావు నాయుడుగారికి 158 జఫారాలీ సాహేబుగారికి 97 నాల్గవ వార్డునకురాజాఎమ్. భుజంగరావు పంతులుగారికి 191 పున్నయ్యగారికి 186 జి. రామచంద్రరావుపంతులుగారికి 120 డి. సత్యనారాయణ మూర్తిగారికి 7 ఎమ్. మార్కనారాయణగారికి 16 అయిదవ వార్డులో మోతే నారాయణరావుగారి 284 కె. కుబ్బయ్యగారికి 196 టి. మాణిక్యంగారికి 195 వోట్లు వచ్చెను. (తంతివ్వారా)

నిజామురాష్ట్రములో సాగుబడి

వృద్ధి జేయుటకు ప్రయత్నములు

నిజాముఫర్మానా ప్రతిఫలితము

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 11—నిజాము రాజ్యమందు సాగుబడి హెచ్చించుట కొరకు తయారుజేయబడిన స్కీమువిషయమై స్కీము ప్రకారముగ భాగింపబడిన ప్రాంతములందువిలువ గల అడవులు గలవనియు, దొరతనము వాఫసుజేసి అడవుల దొరతనము స్వాధీన భుక్తులలో నుంచుకొన నున్నదనియు నిజాము ఉత్తరువు జేసెను. విచారించి దొరతనము గోరు మరతులకు దరఖాస్తు వార లంగీకరించిన యెడ భూములు వారి స్వాధీనభుక్తులలో నుంచుకొనవచ్చుననియు, కొంతవరకులాభము జూపబడుననియు నిజాము ఫర్మానాయందు గలదు.

(అ.ప్రె.)

రాయలు కరంసీ కమీషను

మెజారిటీ రిపోర్టు

మెజారిటీ రిపోర్టుచందు సంతకముజేసిన సర్

రాజేంద్ర ముఖర్జీ అభిప్రాయములు

పదియారు పెన్నెల మారకపురేటు వ్యవసాయ

దారులకు లాభకరముగ నుండజాలదు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10:—రాయలుకరంసీ కమీషను మెజారిటీ రిపోర్టులో సంతకముజేసిన సభ్యుడు కమీషను రిపోర్టునై భారతీయులు జూపిన ప్రతికూలాదరణమునకు ఎక్కిలి విచారించెను. 18 పెన్నెల మారకపురేటుగ గా వింప సిఫార్సుజేయ నిలసినదని కార్యనిర్వాహక వర్గము సభ్యుల కొత్తిడి గావించలేదనియు, పరిస్థితులబట్టిమాడ రేషనుల గురించి తత్తరపడ నవకాశములేదనియు 16 పెన్నెల మారకపురేటుచే వ్యవసాయదారుల కంతి విశేషలాభము సంభవింపజాలదనియు సర్ రాజేంద్ర ముఖర్జీగారు చెప్పిరి. తగినంతకాలము మారకపురేటెలు నిల్పుజేసెయెడ లాభనష్టములు తాత్కాలికములగు నుండవనియు, 16 పెన్నెల మారకముచే వర్తకము చేతనములు, ధరలు పరిశ్రమలకు ముప్పు గలుగ జేయుననియు సర్ రాజేంద్రగారు వచించిరి. (అ. ప్రె.)

బర్రాగవర్న మెంటు రెండు

కమిటీల నియమించుట

ఉత్తర ఛిన్ డిస్ట్రిక్టు జిల్లాలో నిరుపదిసంఘములపై ఆంక్ష వేసెను

రంగూను, సెప్టెంబరు 11:—బర్రాగవర్నరు యిటీవలు గావించిన ఉపన్యాసమందు నూచించిన కమిటీలు రెండును నియమింపబడినట్లు బర్రాగవర్నరు ప్రకటించుచున్నది. పెను డివిజను కమీషనరు ఎఫ్. బి లీకుగారు అధ్యక్షత వహించు కమిటీ రంగూనునందు అంటువ్యాధులు, నగర ఆరోగ్యముగల యమై విచారించు ఆరోగ్యాభివృద్ధి గావించ సిఫార్సున్నది. అఫీషియేటింగ్ ఆఫీసర్లధికారి కమీషను ఛాన్సలరుగారి అధ్యక్షతక్రింద డివిజనుబంధాల్లో వింపిన వరదలకు గోరణము విచారించి యిట్టి క్కొన్నుటకు సిఫార్సుజేయ రెండవకమిటీ నియమింపబడును అని ప్రకటించెను. ఉత్తర ఛిన్ డిస్ట్రిక్టు జిల్లాలో యిర బర్రాగవర్నరము ఆంక్ష వేసెను.

రాజ్యోపనిషత్తుల ప్రచారము

ఒక సంవత్సరము

కాననసభల ఎన్నికలు జరుగవలసిన దినములు సమీపించుచున్నవి. ప్రతికూల నీచమున ముగిసిన వ్యవస్థలను విమర్శనలతోను నిండుచున్నది. దినపత్రికలలో ముఖ్యముగా నాంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను, స్వరాజ్య ప్రతిపక్షమును, పారప్రతిపక్షమును, కాంగ్రెసు, స్వరాజ్య చిత్రరంజనపత్రికల ద్వారాయును చాల ప్రచారము జరుగుచున్నది. ప్రత్యేకముగా నాంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలను ఆంధ్రరాష్ట్రములో మూలములకును స్వరాజ్యమును సూచించుచున్నది. ఇంకను, నియమితదినము సమీపించినకొలది మరింత తీవ్రముగ ప్రచారము సాగునటులకు పండియము లేదు.

కాని దేశము చాల విషవృత్తిలోనున్నది. వెనుకటివలె ప్రజల యభిప్రాయము లేకుండునట్లు లేదు. ఎన్నికల విషయములో పార్టీలు బహులవెడలినవి. వీరినందరూ ఏకాభిప్రాయములను చేయుటకు తగిన సాధనముకూడ అగపడదు. ఇందుకు కారణములు లేకపోలేదు.

1920 సం॥ కలకత్తా కాంగ్రెసులో గాంధీమహాత్ముని సహాయనిరకరణ తీర్మానము ఆమోదించబడిన తరువాత కాననసభా బహిష్కారము బహులవెడలినది. కాని అసహాయాద్యము తీవ్రత తగ్గినతర్వాత అభిప్రాయభేదములకలిగి కాననసభలలో ప్రవేశించుటకు కొంతవరకు ప్రభుత్వమును లొంగదీయగలమని నాయకులు కలచిరి. కొన్నాళ్లు వాదోపవాదములు జరిగిన తరువాత నాయకులందరూ కలసి స్వరాజ్యపక్ష మను నొక క్రొత్త పక్ష మేర్పరచి కాననసభా ప్రవేశ మంగీకరించిరి. 1928 సం॥ ననే ఈపక్ష మేర్పడినను, తగినంతమంది నాయకులు దీనికి పూర్తిగ ననుకూలురు కాకపోవుటచే తగినంత లాభకారి కాక పోయెను.

దేశీయనాయకులెల్లరు ఒక్కటియై స్వరాజ్యపక్షముగా నేర్పడినపుడు, మరల మనసులలో ననుమానములకు తావింపగల మంచియో చెడ్డయో దానినే తుదవరకును కొనసాగింపవలెను. ప్రజలుకూడ కాంగ్రెసు అజ్ఞను శరణాగతమైనవలెను. ఇట్టి సమయమున చీలికలు తగవు గమ్యస్థానము చేరవరకు అందరు కలసి పనిచేయవలయును. వాదోపవాదముల కిందు తావులేదు. ఎవరైన నట్లు చీలిపోయినచో ప్రజలగౌరవమును కోల్పోదురు.

ఇక ఎన్నికల పద్ధతినిగురించి యిందొక చెప్పదలచితిని. ప్రస్తుతము మన రాజధానిలో రెండుపార్టీలు మాత్రమే కలవు. స్వరాజ్యపక్షము, జస్టిసుపక్షము అనునవిమాత్రమే. రెన్నానిపు పక్షమునందొక క్రొత్తగా బయలుదేరినది. కాని ఇదియుండియు లేనిదానిలోనే జను. ఏలన ఇది నూతనముగలచేతను, ప్రజలెవ్వరు దీనినంతగా నామోదించకపోవుటచేతను, వారిలో నెవన లక్షకు ఒకడైనను లేకపోవుటచేతను, ఇది దేశములో లేనట్లే యొంచవలయును. అదిగాక, ప్రత్యేకవ్యవస్థలమీదనుండు అభిమానముచేతను ఏ కొద్దిమందితోనే ఒక పట్టణములో మాత్రమే ఒక మూల ఏర్పాటుచేయబడినట్లు ప్రకటింపబడినది. ఇందు మొత్తము సభికులు డజనులొప్పు. ఇట్టిపక్షము చురుకుగా పనిచేయుటకు అవకాశము లేదు. ఏమని ప్రజలకు బోధించవలెనో ఈపక్షము వారికి తెలియదు. ప్రచారములు లేరు. వీరి యభిప్రాయమేమో వీరికే తెలియదు. వ్యవధిచాలదు. కాన నీపక్షమునుగూర్చి మనము లక్ష్యముచేయ నవసరము లేదు.

ఇకమిగిలిన రెండుపక్షములలో బలమైనది స్వరాజ్యపక్షము. ఇది కాంగ్రెసుపక్ష మునకుచే దీని ప్రచారమునకు చాల సదుపాయములనున్నవి. వెనుక సహాయనిరకరణాద్యమును ప్రారంభమైనపుడు అన్ని జిల్లాలలోను, ఇంపుమించు అన్ని గ్రామములయందును కాంగ్రెసుసంఘములు స్థాపించబడి క్రమముగా వృద్ధిపొంది 1922 ఫిబ్రవరివరకు చురుకుగా పనిచేసినవి. కాంగ్రెసువారు, వీటిద్వారా అసపరము వచ్చినపుడెల్ల క్రొత్తతీర్మానముల పంపి ఉద్యమాభివృద్ధికి పాటుబడిరి. ఆసంఘము లిప్పటికి నున్నవి. వాటిద్వారా కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యపక్షములతో పున కాననసభల విషయములలో చురుకుగా పనిచేయుచున్నను, ఏలన అసలు గ్రామసంఘములు స్థాపించునపుడే ఆ గ్రామమునకు పలుకుబడి కలవారిని, ఉద్యమమునందభిమానముకలవారిని సంఘమునకు అధ్యక్షులుగను, కార్యదర్శులుగను ఏర్పరచిరి. వీరిలో చాలమంది రాజకీయములందు ప్రవేశముకలవారే. వారెట్లు త్రిప్పిన చక్ర మటుతిరుగగలరు. వారికున్న పలుకుబడి ప్రచారకులకుగాని నాయకులకుగాని యుండదు. వారికి కాంగ్రెసుపై గౌరము చాలగలదు. నాయకులుగాని ప్రచారకులుగాని ప్రతిగ్రామమునకు ఒకటిరెండు సార్లుకంటె పోజాలరు. అప్పుడైనను వారు గ్రామములో నందరు వోటరులను కలసికొనుట కష్టము. ఈమాత్రము ప్రచారము నిజముగా చాలదు. కావున తగినంత ప్రచారము గ్రామకాంగ్రెసుసంఘములద్వారా జరుగవలసి యున్నది. ఆ సంఘముల అధ్యక్షులు యావిషయమై పూనుకొన్న యెడల

చాలమగుపుణ్య పనిజరుగగలదు. ఏలన ప్రచారకులకులేని ఆనుకూల్యమును వీరికికలవు. వీరు ప్రతిదినము నింపుమించుగా ప్రతి వోటరును కలసికొందురు. అట్టివో వారిలో వోటు నెవరికొసంగునదియు చెప్పట ముశువు. ఇట్లు అప్పుడప్పుడు చెప్పుమంపిన అదియే కావలసినంత ప్రచార మగును. జస్టిసుపక్ష ప్రచారకులు అప్పుడప్పుడు వోటరులకు బోధించుటచే కాంగ్రెసునుగురించి కూడ ప్రజలకు బాగుగ తెలిసినగాని, వారు నిశ్చయాభిప్రాయమునకు రాజాలరు. అట్టివని గ్రామకాంగ్రెసుసంఘములు చేయగలవు.

జస్టిసుపక్షమునకుగాని మరి యె యితరపక్షమునకుగాని ఇట్టి యనుకూలము లేదు. వారు చెప్పుదానిలో నర్థముండదు. నోటికి వచ్చినట్లులెల్ల చెప్పుదు, బెదిరించియు, లాలించియు, వోట్లు గైకొన ప్రయత్నింతురు. వీరికి గ్రామసంఘములు లేవు, ఎట్టిపద్ధతీయములునులేవు. ప్రచారకులు వచ్చిచెప్పినను, వారు గ్రామమును విడువగనే వారిత్రోవనే వారి బోధలుకూడ సెగిరి పోవును. కాని కాంగ్రెసు చెప్పుదానిలో నర్థమున్నది. ప్రజలకు దానియందు గౌరవము. అందుచే నీపక్షమున కెక్కువ సదుపాయము లున్నవి.

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు చేయుప్రచారము చాలదు. వీరు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములపై నాధారపడవలెను. గ్రామములలో నున్న కాంగ్రెసునాయకులకు ప్రజలకు బోధించు ముఖ్యవిషయముల నచ్చొత్తింది పంపించవలెను. కొన్నిగోడల మీద నంటించునట్లు చేయవలెను. ఇది కాక ప్రతి గ్రామములోను చెన్నపురి కాననసభకు వోటరులెవ్వరో, అస్సెంబ్లీకి వోటరులెవ్వరో తెలియదు. ఇట్టి గ్రామ జాబితాలను జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు తయారు చేసి ఆయా గ్రామములకు పంపించవలెను. ఈ గ్రామముల జాబితా, ఆ సంఘములకార్యదర్శులగురాల పేరులు జిల్లా కాంగ్రెసు అధీనములో నుండును. ఏ గ్రామములోని వోటరుల జాబితా ఆ గ్రామమునకు పంపినజాలును. ఇట్లు చేసిన గ్రామకాంగ్రెసు నాయకులు, అజ్ఞతాల సహాయముతో ప్రతిదినమును వోటరులను తమ విధులను గురించి హెచ్చరింతురు. ఇదియే నిజమగు ప్రచారము. ఈ విషయమునందలి యభిప్రాయము ఉదాహరణముతో తెల్పుచున్నాను. మా గ్రామములో (గోరప) తాస్సాపావంతులకు నాయకులును, గౌరవప్రచారకులును కలరు. అందు శ్రీరావు థెంకటరావుగారు, సత్యనారాయణరావుగారు అను నెరువురు సోదరులు. వీరు జీవితమంతయు ఖద్దరు ధారణమందే గడుప నిశ్చయించిరి. శ్రీ వోలేటి భద్రయ్యగారు (అధ్యక్షులు) కూడ ఇట్టివారు. వీరిలో మొదటివారు చాల శ్రమ తీసుకొను గౌరవప్రచారకులుగా నున్నారు. వీరందరికి గ్రామములో నడువతమకు పలుకుబడి కలదు. రాజకీయములందు ప్రవేశము మొందు. దినపత్రిక యను నాంధ్రప్రదేశ్ ను తెప్పించి ప్రచారము చేయుదురు. వీరికి ఓటరుల జాబితాయును ముఖ్యముగా ప్రజలకు బోధించు విషయములను పంపినచో కాంగ్రెసు అజ్ఞ శరణాగతమొచ్చి ప్రచారము చేయుదురు. అప్పుడు వోట్లన్నియు కాంగ్రెసువారిచే యగును. ఇట్లే దగ్గరలోనున్న క్రొత్తపిల్లి గ్రామములో ముఖ్యులును, మిగిల పలుకుబడియును, కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణమైన నమ్మకము గల వెలుగు [వర్ధన్] నాయక జమిందారులు కలరు. వీరికికూడ పై విధముగ జాబితాలను పంపవలెను. వీరు ఆ గ్రామ మండేకాక, చుట్టుప్రక్కలనున్న గ్రామములందుకూడ ప్రచారము చేయుదురు.

కావున పై చెప్పినవిధమున జిల్లా కాంగ్రెసువారు పని జరిపినచో జయము నిశ్చయము. కావున జిల్లా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు ఈ విధముగ తోడ్పడి కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠను నిలుపుదురుగాక! లోకకళ్యాణమునకు పాటుబడుదురుగాక—హహాత్మాగంధిజై.

గోరప (పితాపురం తాలూకా) 10-9-26. } ఇందకంటి సుబహ్మణ్యశర్మ బి. ఎ.

నూజివీడు తాలూకాలో మిటింగు యీ నెల అనగా 1926 సం॥ 15 నెవ్రెంబరు బుధవారం సాయంత్రం 8 గంటలకు గన్నవరములో లోకలుభంధు రహదారి బంగాళాలో జరుగగలదు. మానికొండ } నూ. అంజయ్యచౌదరి, మెంబరు.

బొంబాయి క్రైస్తవుల వార్షిక సమావేశము

రెవరెండు జాను మెకెన్సిగారియుపన్యాసము "భారత దేశస్వపరిపాలనము - క్రైస్తవదేవాలయముల అధికారవిభజన సంబంధము"

బొంబాయి, నెవ్రెంబరు 9—భారతదేశమందు సుమారు ఒక లక్ష క్రైస్తవుల ప్రాతినిధ్యము వహించ 28 ప్రాంతీయ మిషనుల వార్షిక సమావేశమందు రెవరెండు జాను మెకెన్సిగారు భారత స్వపరిపాలన క్రైస్తవ దేవాలయసంబంధములగుర్చి యుపన్యాసించిరి. భారతదేశమందు క్రైస్తవుల సంఖ్య బహుస్వల్పమనియు బలము తక్కువనియు భిన్నపక్షములుగ భాగింపబడినదనియు భారతీయతరుల చెప్పుచేతలలో నింకను గలదనియు పాశ్చాత్యులపద్ధతులు వారి నిత్యజీవితమందంతటను కన్పించుచున్నదనియు చెప్పెను. యూరపీయనుల సహాయములేనిదే భారతదేశము తన్ను పరిపాలించుకొనగలదా యనుటకంటె అర్థబోసిన ముగ ప్రశ్న లేదు. పూర్వము భారతదేశము తన్ను తాను ఎవరి సహాయములేకనే పరిపాలించుకొనెను. ఇప్పుడును అట్లు చేయగలదు. ఇట్టి ప్రశ్న యే మరి యొక టిగలదు. భారతదేశమందు ఇంగ్లాండు స్థాపించిన మహాపరిపాలనాయంత్రమును ప్రజాస్వామికపద్ధతుల ననుసరించి కొనసాగించగలిగెదరా యని భారతీయుల ప్రశ్నింపవచ్చును. వారు కొనసాగించుకొన జాలరని నాయభిప్రాయము. ఇంగ్లాండు స్థాపించిన పరిపాలనాయంత్రము నడుపుట స్వపరిపాలనము గాను. ప్రజల ఇష్టానుసారము స్థాపింపబడి జాతీయాభివృద్ధికి తోడ్పడు పరిపాలనమే స్వపరిపాలనము. ఇచ్చటనే భారతదేశమందలి చర్చి అధికార విభజనమునకును స్వపరిపాలన ప్రయత్నములకును పోలికగలదు. భగవంతుని రాజ్యము విస్తరింపజేయుటకును మానవసేవ చేయుటకును బాధ్యతేవహించి నూతనపద్ధతుల నవలంబించి చర్చి పరిపాలనాధికార ముండుటయే భారత క్రైస్తవులు గోరునది. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్.)

రెండు పెద్దబందిపోట్లగుంపులు

108 గురు గల మొదటిగుంపు 85 పైగా దోపిడుగులు గావించెను.

65 గురు గల రెండవగుంపు అంతకుమించి బంది పోట్లు గావించెను.

అలహాబాదు, నెవ్రెంబరు 12—రెండు పెద్దబందిపోట్లగుంపులు కేసులుపై జాబాదు న్యాయాధికారి యెదుట విచారింపబడుచున్నవి. మొదటి గుంపులో సభ్యులు 108 చేసిననేరములు 85 కు మించినవి. రెండవగుంపులో సభ్యులు 65 నేరములసంఖ్య అంతకు మించినది. (ఆ. ప్రె.)

కార్కావై బరు రైల్వేలగండ్లు

తిరుగ మరామతు చేయబడినవి
సిల్వా; నెవ్రెంబరు 12—కార్కావై బరు రైల్వేలగండ్లు మరామతు చేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)
డిల్లీ, నెవ్రెంబరు 12—47/41 మెకెన్సిగారి కండి మరామతుచేయబడినది. తిన్నగా ప్రయాణము కి గంటలనుండి సాగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఇది మీకు తెలియునా?

ప్రజ్ఞా బేకరుకార్డు 100,000 మైళ్లు ప్రయాణముచేసియున్నది. అంతమారము వరకు మీకు కారుననువులయందొడ్డు ముండక పోవచ్చును. కాని మీరు దానియొక్క పనినిగురించి బాగుగ గమనించవలెను. ఇది 50,000 మైళ్లు సునాయాసముగ త్వరలో పోవగలదు. దానినిగురించి మీరు బాగుగ ఆలోచింపవలసియుండును.

(7) రోమర్ డాన్ & కో
2/17 మౌంట్ రోడ్డు, మద్రాసు.
ROMER DAN & Co.,
2/17 Mount Road, Madras.

రసము-శూన్యవాదము

శ్రీమదాంధ్రప్రతిభాపత్రికయందున పలువిధములగు వ్యాసములు రసమునుగూర్చి కొలదికాలమునుండియు విరివిగా ప్రచురింపబడుచున్నవి. అందు ప్రాచీనాలంకారికుల మతములు అందుగల సిద్ధాంతభేదములు నవీనాచార్యులగు శ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులవారి మతమునకు తల్పిద్ధాంతములకును గల సంబంధ సహితముగా విమర్శింపబడుచున్నవి. ఇందు, రసము, నాలుకమునకు సంబంధించిన యంశమునుగూర్చి ప్రధానముగా చర్చింప పలంపురు మొదలిడిరి.

రసము, కావ్యమునకు ప్రధానమనియు, అది, కావ్యమందు అభిజేయనాయకభ్రమచేత కలుగుననియు, అట్లుకలిగించుటయే కళయనియు సర్వజనయాశ్రయగు మార్గము కాని, కళ, భ్రమ కల వృత్తము గు టెట్లో, భ్రమ ర స ము ను కలిగించు టెట్లో ఆరసము అనందపర్యవసానము టెట్లో ఇంచుక విచారింతుము. స్థూలదృష్టిని, వీటికిగలసంబంధము, అట్టి సంబంధముచేత నిట్టిరసతత్వరత కళకు సిద్ధించుటయు నాశ్చర్యకరము. ఒకపదార్థమునుండి మరియొకపదార్థము పుట్టుట సహజము. అంతియేకాని ఒకపదార్థము, శూన్యమునుండి పుట్టుట అసంభవము. భ్రమ యన్న శూన్యము శూన్యమునుండి శూన్యమే పుట్టుటయునుగాని శూన్యముకాని పదార్థమేమియు పుట్టుదు. భ్రమయన్న, శూన్యమనునవియు శ్రీఆచార్యులవారి మతమందుమాడ సంగీకరింపబడినవిషయము. మహాత్మాకళింగ మణులగు శ్రీఆచార్యులవారు శూన్యమునుండి రసమునకల్పించు సిద్ధాంతమును, ఏవిధముగా సంగీకరించినది దుర్బోధముగనున్నది. పామును చూచినవానికి పాము లక్షణములు త్రాటినిచూచినప్పుడు కలిగిన దానివేరు భ్రమ యనుచున్నాము. మనము ముందు శూన్యమున పిలచినదానియర్థముపాములేకుంటుందే. పాము లేదని మనకెల్లరకును తెలియును. పామును చూచినదానికన్ని మిక్కిలి మగు వికారములు చీకటిలో త్రాటిని చూచినవానికి కలుగుటయు చూచుచున్నాము.

ఇందు గల రహస్యము గుర్తింప బహుమంది తత్వజ్ఞులు బహువిధముల యత్నించిరి. అద్వైతులు ఇది కేవలము తుచ్ఛమనియు విశిష్టాద్వైతులు ఇది సత్యమే అనియు ద్వైతులు ఇది భ్రమయనియు, అనేకమంది యనేకవిధములగు పేర్కొనుచున్నారు. సేరు తెన్నియిడినగాని యీపేరిట వ్యవహరింపబడు కత్తును మాత్రము దుర్భేద్యముగ నున్నది. శూన్యమనువిషయమును, శూన్యమునుండియే ఇట్టి చిత్రవిచిత్రవిషయములుబయలుదేరుచున్నవనియును మాత్రము నెల్లరు సంగీకరింతురు.

ఇది సాదృశ్యమాలకమని కొందరును, సాజాశ్యమాలకమని కొందరును కేవలము నిర్విమిత్తమని కొందరును నమ్ముచున్నారు. శ్రీ ఆచార్యులవారి మతము ఏ పక్షమునకు చెందినదో లేక యీపై సుదాహరించిన ఏ పక్షమునకును చెందనిదో, అట్లుచో నా పక్షమేదియో తెలియక మిక్కిలి త్వరపడుచున్నాము.

అట్లు పూర్వమునుండి శంకాస్పదమయ్యు కేవల నిరర్థక పామరానియగు అవశ్యేదకములచేతమాత్రము నిండి సంశయచ్ఛేదమును ఎంతమాత్రము ను చేయ జాల ని కు మ్మ వా క్యములచేతకన్న శ్రీ ఆచార్యుల వారిసంటి చూచిపతిభాషాతుల నూత్రప్రాయము లగు వాక్యములచే నీసంశయమును తీర్చుకొన మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడను. శ్రీఆచార్యులవారుగాని తదనుగ్రహప్రసంగ పాతకులుగాని నాసంశయము తీర్చ వేడబడుచున్నారు.

యం. భానోజిశర్మ.

ఏలూరులో ప్రకృతిసభ

18, 19, 20 సెప్టెంబరు తేదీలలో జరుగును. యోగి, ద్రులను సయితము సభన తీసుకొనివచ్చి భారతీయుల స్వగత విద్య యగు ప్రకృతిశర్మప్రచారమునుగూర్చి యుపన్యాసము లిప్పింప సర్వప్రయత్నములు జేయుచున్నాము. కాన యీ విషయమై యభిమానము గలవా రెల్ల రిదియే యాహ్వానముగా నంగీకరించి సభకు మిత్రులతో విచ్చేసి సభను జయప్రథముగా జరుపుదురగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆంధ్రసభల ప్రకటనలో ప్రతికాశిపటము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిసభను సయితము జేర్చెదరుగాకయని గోరుచున్నాను.

పుచ్చా వెంకట్రామయ్య,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ప్రకృతిసభసమీక్షన కార్యదర్శి.

చామరగోటబోర్డు హైస్కూలు

పాతకమునశయిలారా ?

చామరగోటపురము గోదావరిమండలమునగల చారిత్రక ప్రసిద్ధపట్టణము లోనొకటి యని ఆంధ్రమహాజనులందఱు తెలింగిన విషయముగదా. ఈపురవరంబు కాకినాడ, పితాపురము, పెద్దాపురము, రాజమహేంద్రవరము పట్టణములకు శృంగాటకంబున నొప్పారుచున్నది. ఇచ్చట చాళుక్యులచే నిర్మింపబడిన శ్రీభీమేశ్వరాలయంబొందుగలదు. కలకత్తా, చెన్నపట్టణము, కాకినాడ పట్టణములనుండి వచ్చు ధూమశకటముల కిది విక్రాంతి స్థలము. ఇచ్చట నాంగ్లేయుల తర్కరాకార్యగారమొకటి విరాజిల్లుచున్నది. ఈనగరము, చామరగోట, భీమవరము, కొత్తూరు, అయోధ్య రామపురము, జగ్గమ్మగారి పేట యను నైదువిభాగాములు గలది విలసిల్లుచున్నది. మంచితీర్థమున కీపట్టణము వాసిం గాంచినది. ఈగ్రామమున యూరారు 20 వేలమంది జనులు నివసించుచున్నారు. పురపాలకసంఘముగూడ నీనగరమున జాలవత్సరముల నుండి యున్నది.

ఇదివరలో మండల సంఘాధ్యక్షులుగానున్న మహారాజ శ్రీ దినానాభపార్థురు దురిశ్చేటి శేషగిరిరావు పంతులుగారును, కాకినాడ కాళాసంఘాధ్యక్షులు గంటి వేంకటరావుగారును, మండల విద్యాకాళాపరీక్షకులుగా నున్న గురుస్వామిరెడ్డి మహాశయులును గలసి బాగుగా నాలోచించి యిచ్చట సాంఘికోన్నత పాఠశాలను రి సంవత్సరములక్రిందట స్థాపించిరి. ఆపాఠశాల క్రమక్రమంబుగ కుక్కుపక్ష చంద్రేశాంబోలే దినదినాభివృద్ధిం గాంచుచు మండలమునగల యేపాఠశాలకును దీసిపోవక విరాజిల్లుచున్నది. ప్రవేశపరీక్షకుఁ బంపిన బాలరలో నూటికి 70 మందినఱకు నుత్తీర్ణు లగుచున్నారని చెప్పుట యతిశయోక్తి కా సేరదు. ఈపాఠశాల యభివృద్ధికంఠకు గారణము స్థాపించిన మహానుభావుల నిరంతరాశీర్వచన పరంపరయును, సమర్థులును, ఇది వఱలో బ్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండినవారగు శ్రీ కల్లూరి నుండరరామయ్యగారి బోధనాకౌశలమును గారణము లైనవని గట్టి గ వాక్రమము చున్నాడను.

ప్రకృతము ఆర్కింగు హైస్కూలుకుగానున్న శ్రీ పులస్తీ సోమన్నగారును గడుసమర్థులు. వీరు యమ్. ఏ. పరీక్షయందు గృతార్థులై యున్న పాఠశాలలయందు జరకాలనుభవము గల వారు. 225 మందిబాలురు ఈయన్నత పాఠశాలయందు విద్య నభ్యసించుచున్నారు. ఇదివఱలో ఇంగ్లీషుభాష యనిన కేమాయె యు గ ని వారల కు గూడ నీ పాఠశాల వలన ప్రబోధము గలిగినది. ఈపట్టణమునకు జాట్లును మంచి భూసాములగు పల్లెలు యూరారు 20 గలవు. ఇన్నిపల్లెలకును విక్కువోలు, సోంపేట, జగ్గంపేట మొదలైన మధ్యమపాఠశాలకును గూడలిగానుండి చాల నభివృద్ధిఁజెందునీతిలోపాఠశాలయున్నది. ఈ పాఠశాలకు సాంఘికసమలేక ప్రకృతము శ్రీ పీఠికాపుర శిష్యసాధాపకుల బంగళాభవనమున నున్నది.

ఇట్లుండగా దొరతనమువారు ఈ పాఠశాలను వేటొండుచోటికి నూర్చునెత్తెనొనవట్టును, అందుమీఁద జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారి యభిప్రాయమునుగూర్చి ప్రశ్నించినట్లును విన్నాడను. ఇదియెంతయు శోచనీయంశము. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మొకటి నిర్మింపఁబడి యాంధ్రులకు మహోన్నతవిద్యావిషయమున లభింపఁగలదని నమ్ముచున్న రోజులలో నిట్టి విపరీతకృత్యమున కేల తలపోయుచున్నారో దురదృష్టముగనున్నది. అభివృద్ధిలోనికివచ్చు పాఠశాలను వేటొండుచోటికి నేలమార్చ నవసరముగదానో యెఱుంగరాకున్నది. ఈజిల్లాలో గ్రొత్తపేట, రాజోలులలోనున్న పాఠశాలలలోఁగూడ నింతకంటె బాలరసంఖ్య హెచ్చుగాలేదు. అవసరమైనయెడల నింకొకహైస్కూలు క్రొత్తది పెట్టవలసినదేగాని యున్నదాని నూడఁబెట్టుటలే క్రయస్కరముగాదు. ఈవార్తను వినినంతనే ప్రజలలోఁగలిగిన యలజడి యింతింతయుని చెప్పవలసికాదు. దీనినిగట్టి ప్రజలకు విద్యయందుఁగల యభిమాన మెంతయో బోధపడుచున్నది. ఈ యూరి కి మూడు మైళ్లదూరములోనున్న పెద్దాపురములో విషమవారల హైస్కూలు గలఁట! అందువలన విషమవారలకు నష్టమురాకుంటుకై యీహైస్కూలును దీసివేయవలయునట! ఎంత యన్యాయము! మూడుమైళ్లదూరములో హైస్కూలున్నదని చెప్పుట యెంతయు నవివేకము. చెన్నపట్టణములో ప్రతిపేటలోను హైస్కూలున్నది. ఇంగ్లాండులో బ్రతిసిటీలోను విశ్వవిద్యాలయముగలదు. అందులకు మనవా రేమిచెప్పగలరు? ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడినతర్వాత ప్రతిగ్రామముందును విద్యవిరాజిల్లవలెను. ప్రతినాలుగు గ్రామములకు 1 మధ్య పాఠశాలయు

బ్రతియునియును బోర్డుల గ్రామమునను హైస్కూలును విలసిల్లవలెను. అప్పుడు గాని మనము విద్యావిషయమున నభివృద్ధి చెందనేరము. ప్రభుమున విద్యనభివృద్ధిచేసికొంటిమేని స్వరాజ్యము దానియంతట నదియే లభ్యముకాగలదు.

కావున వ్రాయునంతమేమనఁగా నీచామరగోటయు స్వతపాఠశాలను ఇచ్చటినుండి కడల్క దానికి కాశ్యతభవన నిర్మాణవిషయమున దొరతనమువారు శ్రద్ధనహింతురుగాక. విద్యాకాళామంత్రిగారుమాడఁ తొందరపడక యీ విషయమును సావధానముగా నాలోచింతురుగాక యని విన్నవించుచున్నాడను.

చామరగోట. } నందూరి బొయన్న పంతులు,
8-9-26. } న్యాయవాది.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు అభినందనసభ

శ్రీయంత మారిన వరసన్న గారు రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన సందర్భమున చిత్తరంజన్ పత్రికా కార్యాలయమువారును కాతేరు పురవాసులును ది 14-9-26 తేదీనంగళవారము మధ్యాహ్నము రి గంటలకు కాతేరులో అభినందన సభయు ఉపహరవిందును జరుపుదురు.

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు
కిడ్డర్ పూరు బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే, కంట్లోలరు ఆఫ్ స్టోర్సుగారు ఖరగ్ పూరు వర్క్సు మాపులో నున్న సుమారు 700 టన్నులలో మూర్ ఇనుము, వాగన్ సైడ్ గోలుసులు, కొక్కులు మొదలగువాటికి పెండరులను అంగీకరింతురు.

పెండరును కవరులో నుంచి శీలుచేసి కవరుపైన "లోమూర్ ఇనుముకు పెండరు" అనివ్రాసి, సదరు పెండరులు 22-9-1926 తేది బుధరమువా నాడు పగలు 11 గంటలకు లోగా (కలకత్తా గంటలు) కిడ్డరుపూరు నందున్న వి. ఎన్. రైల్వే కన్ ట్రోలరుగారి కార్యాలయము జేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

అమ్మకము షరతులు, నిబంధనలు మొదలగు పూర్తి వివరములకు ఖరగ్ పూరులో నున్న వి. ఎన్ రైల్వే డెప్యూటి కన్ ట్రోలరు ఆఫ్ స్టోర్సువారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

ఎన్. లూకిన్,
10-8-1925 కన్ ట్రోలర్ ఆఫ్ స్టోర్సు.

క్షయదగ్గు తత్సంబంధమైన వ్యాధులకు అమోఘమైన ఔషధము

కడవిన 1 సం॥ రం 6 నెలలనుండి నాభార్య పలువిధముల వ్యాధులచే బాధపడుచుండెను. శ్రీవ్రమైన క్షయజ్వరము, వమనము, అజీర్తి, విరేచనములు మొదలగునవి ఆమెను బాధించుచుండెను ఆంగ్ల ఆయుర్వేదవైద్యులు చికిత్సజేసియు నివృత్తియొజ్జ మైనందున తిరునల్వేటిజిల్లా కృష్ణా పురవాసియు, ప్రస్తుతము చెన్నపురము, మైలాపూరు శీవ్ థోమునందు లిన్ పెరారి యావీధిలో నున్న ఆల్బర్టాలాడియంను కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎన్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించబడెను. పండితులవారు యిచ్చిన మొదటిమోతాదు తోనే జ్వరము పూర్తిగా నిలిచినది. తరువాత రి రోజులు బౌషధము యిచ్చిన తరువాత విరేచనములు వమనములుపూడ నిలిచినవి. దగ్గుపూడ పూర్తిగా పటాపంచలై పోయినది. ఇప్పుడు అజీర్ణ మనునదియే లేదు. వారు బాగుచేయుటకు పూచీ యివ్వక పోయినను తప్పక వారు వ్యాధులను జయప్రథముగా బాగు చేయుదురు. వారుకలంగజేయు అద్భుతగుణము విలువ వారి కిచ్చుడబ్బుకంటె వెయ్యిరెట్లు అధికమని నా అభిప్రాయము.

కె. ఎన్. దండపాణి అయ్యరు,
ఇదివరలో బెప్టు అండుకోలో ఉండిరి, జార్జిటవుక్, మద్రాసు.

పాలలోని మంచివైనటువంటిన్ని, పుష్టిచేయునటువంటిన్ని ఆహారభాగములు వుంచి పనికిమాలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగాచేయబడిన పాలే కన్ డెన్సుడు పాలు. కన్ డెన్సుడు పాలు కొనుటవలన మీరు యిచ్చే సొమ్ము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనునప్పుడు పొదుగునుంచి పితకబడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమ్మువాడు యెక్కువ లాభముకొఱకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్ డెన్సుడు పాలు వుపయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్క్ మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మానములు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్క్ మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) యిట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, పంట, మిఠాయిచేయుట, మరియేవైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్ డెన్సుడు పాలు వుపయోగించనియెడల, మిల్క్ మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అణాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మాదిరిడబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

<p>MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA</p>	<p>దయచేసి మాదిరిడబ్బా పంపుము. దీనితో మాడణాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియింపుడి.</p>	<p>పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....</p>
--	---	--

ప్రతి మిల్క్ మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తయారుచేయించినవారిచే గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్క్ మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో
తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు Regd Trade Mark

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. పి. మండరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, పద్మరజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతర్యబరహ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోడ్డు జోర్హట్ పి. బి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తమనదినుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కన్నపామేడ్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవివునః సీసాలను బంపకొరతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా పబ్లికేషన్స్, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకు, పిల్లలకు మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా నెల 4 అణాలు, పాస్తేజీవేరె పాస్తేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

301-1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

యాట్రెన్ 105

అమెలిట్ విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్నను
బాసిల్లరిగా నున్నను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రలు

ఎసిమాలు

యాహుగెన్సు, పెక్సెనందు రయారుచేయబడినది.

ఒడ్డప్రయాగముచే గలగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రదేహములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సయము, హామ్బర్గ్ అం దరు కెమిస్టలవద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY
Madras Representative:—T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బుబిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నిత ముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడుకూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందునూ దొర కును.

2039

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే
లండన్, పారిసులో తయారుచేయబడును. 2

నాగరికమైన నవీనవస్త్రములకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన వ్యాపారులెవరు

జ. కె. ప్ర. సి. ధి. గా. చి. న.

Dharmavaram, pure Swadeshi Khadder Silk and Lace fabric weaving Co, Ltd. Anantapur Dist,

భామల కింపైన బనారసు మోస్తరు జరిచీరలు కన్యకలకు సొంపైన కరాచిమోస్తరు జరిచీరలు ప్రఖ్యాతిగాంచిన పూనా మోస్తరు జరిచీరలు పెద్దిరికమునిచ్చు బెంగుళూరు దూదిపేట మోస్తరు ధర్మవరం చీరలు కిరిగెలు రమ్మమైన రవికెలు సొగ సైన జరిబేలు చిత్రపనిచేసిన జరిచీరలు కరాచి మోస్తరు రెట్టం చు జరిచీరలు పలువిధములు మీయిష్టము మేరక అన్ని రకము లు మాస్ట్రోకర్టిలో తయారు కాబడును. చీరలు పురమాషీగా నాణ్యముగా సిల్కులో వెండిజరీలో ఏలాటిలోపములు లేకుం డా గ్యారంటీ యివ్వబడును. తగు విషయములు ఎక్కువగా తెలుసుకొనుటకు వై వారికి వ్రాయుడు.

2713

ఏజంలు దరఖాస్తులను పంపవచ్చును.

D. K. Narayanaswamy, Managing Director.

ఆంధ్ర నాటక లోకము

శ్రీ! శతానధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి:

సంభాషణలు

సాదృశ్యవిచారము

- ప్ర:—ఇందు విదూషకునకు అపజయ మేమి?
- ఉ:—అతని హాస్యమునకు మనముగాక; మనహాస్యమునకు అతడు పాత్రు డగుట.
- ప్ర:—ఇట్లే ప్రతివ్యక్తియు మార్చునొందుట యవసరమా?
- ఉ:—మార్చునొందుట, భ్రమప్రకృతికి, నవసరమేని.
- ప్ర:—ఇట్టి, భ్రమప్రకృతిని, నిర్ణయించునది యేది?
- ఉ:—భ్రమ, నిర్ణాయకమున, అభిజ్ఞేయప్రకృతి.
- ప్ర:—పురుషులయందునలె, నాటకమున స్థానావల యందు మార్పు వచ్చుటెట్లు?
- ఉ:—పురుషులయందు మార్పు రాకుండు టెట్లు స్థానావలయందు వట్లే.
- ప్ర:—రాదగదనియో తమ యూహ?
- ఉ:—అవును.
- ప్ర:—ఏల?
- ఉ:—రా దగని వగుటచేత.
- ప్ర:—పురుషులయం డేల?
- ఉ:—సహజధర్మ మగుటచేత.
- ప్ర:—స్థానావలయం డేల లేదు?
- ఉ:—అదియు సహజధర్మ మగుటచేత.
- ప్ర:—విపరీతస్థితి అసంభావ్యమా?
- ఉ:—స్థితివై పరీత్యమునుబట్టి సంభావ్యమే.
- ప్ర:—ఎప్పుడు?
- ఉ:—పురుషుడు స్థానావలనపుడు, స్థానావల పురుషుడగునపుడు.
- ప్ర:—ఇది యెట్టిస్థితియందు?
- ఉ:—భ్రమస్థితియందు.
- ప్ర:—కాన, నాటకమునం దనవచ్చువా?
- ఉ:—భ్రమ కలుగుచోటెల్ల నాటకమ యగు నేని, యనవచ్చును.
- ప్ర:—అభిజ్ఞేయభ్రమను కల్పించుటయే గదా నాటకము?
- ఉ:—ఎవనియందు?
- ప్ర:—సభ్యునియందు.
- ఉ:—కల్పించునది యెవరు?
- ప్ర:—నటుడు.
- ఉ:—సరి.
- ప్ర:—అట్లు కాకున్న సేమగును?
- ఉ:—నటుడుగాని, సభ్యుడుగాని తనయందు నాటక భ్రాంతిని కల్పించుకొననగును.
- ప్ర:—ఇచటి స్థానావలలు, స్థానావలలుగ నే గ్రహింపబడుచుండ, భ్రమ యేద?
- ఉ:—ఇచటి స్థానావలలు, అచటి స్థానావలలుగ గ్రహింపబడుటయందు.
- ప్ర:—పురుషునియందును స్థానావలనందును కలుగుమా ర్పునకుభేద మేమి?
- ఉ:—పురుషునియందు స్వయంకృత్యము, స్థానావలనందు పరకృత్యము.
- ప్ర:—స్థానావలలు భ్రమ కలిగింపలేకుండుట, యెట్లు తెలియును?
- ఉ:—భ్రమ కలుగకుండుటబట్టియే.
- ప్ర:—భ్రమ నాటకమునకు కారణమేని, తత్కార్యము-భ్రమ కాదా?
- ఉ:—భ్రమయనునది, ప్రమయగుటచేత, తత్కార్యమును ప్రమయే కాదా?
- ప్ర:—భ్రమ, భ్రమకాదందురా?
- ఉ:—‘భ్రమ’ భ్రమయనుమాట కా దందు.
- ప్ర:—కాన సేమందురు?
- ఉ:—తత్ఫలమాన, భ్రమ కా దందును.

ఒక విలేఖరి

మ్యూనిసిపల్ ఆధ్వర్యము

(స్వకీయవిలేజిరి)

సెప్టెంబరు 10:—కాకినాడ పురపాలకసంఘమునకు యొక్కిదివార్ల సభ్యత్వములు అక్టోబరు 31 తేదీతో సమాప్తి యగునగునక తిరుగ ఆ రి వార్లల ఎన్నికలు యానెల 27 వ తేదీని జరుపబడును. ఈకిందివారు ఆభ్యర్థులుగ నుండుటకు నామినేషన్ పేపర్లు నేడు దాఖలు కాబడినవి.

5 వ వార్డునకు: (1) పుష్పలూరి భీమశంకరరాస్త్రిగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (కాంగ్రెసు) (2) వెంపటి రామబ్రహ్మం గారు బి. ఏ. బి. ఎల్. (స్వతంత్రుడు) (ఈ వార్డునకున్న కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడు దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు మరల ఎన్నికకు నిల్పుట మానివేసిరి.)

6 వ వార్డునకు:—దివాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్య వారాయణమూర్తి నాయుడుగారు (ప్రస్తుతములో ఆవార్డునకే సభ్యుడుగా నుండున్నారు. మ్యూనిసిపల్ చైర్మన్ పోటీ లేదు.

7 వ వార్డునకు:—చావలి రామసోమయాజులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడుగా నుండున్నారు. పోటీలేదు.)

9 వ వార్డునకు:—(1) రావుబహద్దరు పైదా వెంకట చలపతిగారు. (కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడుగా నుండియున్నారు.) కాంగ్రెసు పక్ష ఆభ్యర్థిగా నిలబడుచున్నాడు. (2) వంక గవరయ్యగారు (స్వతంత్రుడు.)

10 వ వార్డునకు:—(1) ఇరుకువర్రుల చినసుబ్బారావు శర్మగారు (స్వతంత్రుడు. ప్రస్తుతములో మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు.) (2) కర్తా అప్పారావుగారు (స్వతంత్రుడు.) (3) యడ్ల అమృత రామయ్యగారు (స్వతంత్రుడు)

12 వ వార్డునకు:—చల్లా సుబ్బారావుగారు బి. ఏ. ప్లీడరు. (కాంగ్రెసుపక్ష ఆభ్యర్థి (ప్రస్తుతములో మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు) (2) రెడ్డి పీఠాజుగారు (స్వతంత్రుడు)

16 వ వార్డునకు:—కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తి నాయుడుగారు బి. ఏ. (ప్రస్తుతములో సభ్యుడు.) పోటీలేదు.

22 వ వార్డునకు:—యల్లాజోన్నల కామేశ్వరరావుగారు ప్లీడరు (కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థి. ప్రస్తుతములో కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుడు.)

కినివిట్టి 6, 7, 16, 22 వార్డులలో పోటీలేనందున ఇద్దరు కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులు ఇద్దరు జట్టిపక్షమునకు చెందు చురని చెప్పబడువారు సభ్యులగుదురు. తక్కినవార్డులలో కంటెస్టు ఉండును.

బెజవాడ

మూడుముక్కలూట

ఈపట్టణములో కొందరు దుండగీండు పల్లెటూళ్లనుండి వచ్చెడు అనాయక పుజనల ననేకమందిని మూడుముక్కల ఆటలోనికి మాయోపాయములతోదించి వారిపదనన్న సామ్య నంతయు హరించుచుండుటచే ఈమోసమును సహించజాలక బెజవాడ వర్తకులు చేపట్టినచేసి జిల్లాకలెక్టరు, పోలీసునూప ర్నెంటు, ఇంకను వైఆఫికారులకును ఇందునుగూర్చి అర్జీలనంపి యున్నారు. వారుపంపిన అర్జీలలోని కొన్ని భాగముల నీడినవ వొందుపరుచుచున్నాను.

“బెజవాడలో దాదాపు 40 మంది పనిపాటలులేని సోంబేరివాండ్లు కృష్ణానది ఆనకట్టనదనన్ను మోడ్లూను మీదను డి. పి. డబ్బు వర్గు-సాపువెనకను గుంపులుగూర్చుని కొండగట్టువెనుక కృష్ణానదిలో మొసలి ఒకటిల్లవాడిని సగము, మింగినవని ఆదానినిపోయేడి అనాయకపు బాటసారులకు చెప్పి వారిని మొసలియొన్నస్థలమునకు తీసుకపోవు నెవములో ముఖ్యమూటలలోనికిదింపి క్రమముగ మాయోపాయములచేసి మూడుముక్కలు ఆటలోనికి దింపుట సామాన్యముగ జరుగు చున్నది. యాత్రీకులందరు బెజవాడలోనికి కృష్ణాపవిత్రజల ములో స్నానమాచరించుటకు వచ్చెదరు గనుక వారు పిల్లవా డిని మొసలి మింగుచున్నదని విని విచారపడి అచ్చోటచూచు టకై మోసగానివెంట వెళ్లుట తలపించుచున్నది. ఈయాత్రీ కులు కొంతభారము పోవుసరికి, మోసగాండ్లలో మరికొందరు ఎరుగుగవచ్చి మొసలికంఠ నిజమేననియు తాము చూచివచ్చు చుంటిమనియు చెప్పెదరు. పిరు డి. పి. డబ్బు. వర్గు-సాపు వెనుక వైపుకు చేరు సరికి ఆ చట మో స గాండ్లలో కొందరు మూడుముక్కలూట ఆశుచు చెల్లెడి వారిని కేకవేసెదరు. అప్పుడు ఈ అనాయకపు యాత్రీకులతో నుండు మోసగాడు పిరిని నెవ్వడిగ అనటికి లాగును. అచట మోసగాండ్లలో మోసగాడు తన తిరపున పంజ మొడ్డుటయేగాక యాత్రీకులపక్షమున గూడ పంజ

మొడ్డి మొడ్డుల కొంతరుచి చూపించి ఆటలోనికి చొప్పించి కొత్తవానివద్దనున్న సామ్యును చూపుమన ఆఅనాయకుడు తన వద్దనున్న సామ్యును చూపగనే మోసగాండ్లందరు ఆయనపైన బడి సామ్యును అపహరించి పారిపోవుదురు. ఈలాటి మోసాలు రోజూ జరుగుచున్నవి. ఇందునుగూర్చి టౌన్ పోలీసు వారికి వేలసార్లు రిపోర్టు చేయబడినను ప్రయోజన మగుపడలేదు. కారణ మేమనగా అద్యుభయమీదనుండే పోలీసులకు మోస గాండ్లు ముక్కుగా డబ్బు ఇస్తారు.

పై సందర్భములనుబట్టి అధికారులు చిత్తగించి యాత్రీ కులను మోసగాండ్ల వారినుండి తప్పించవలయునని ప్రార్థించు చున్నాము. ఇంకొకనైనను అధికారులు తగుశ్రద్ధ తీసికొని బెజవాడకు వచ్చెడు యాత్రీకులు మున్నగువారిని రక్షించెదరుగాక.

(స్వకీయవిలేజిరి)

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేజిరి)

గంధాలయభవనము

సెప్టెంబరు 8:—శ్రీ చిత్తరంజనదాసు ధర్మగంధాల య భవన నిర్మాణమునకై, స్థలముకొరకు ఒంగోలు సబుకలె క్టరుగారికి, కార్మినిర్మాణక సభ్యులు సమర్పించుకొన్న దరఖా స్తును కలెక్టరుగారు తహశీల్దారుగారకు, మ.రా.రాజేశ్రీ జంపాల గోపాలరావు ఎం. ఏ. గారిని, విచారించబంపిరి. ఆం దుపై వారు పురప్రముఖులలో కొందరిని, 6 వ తేదీ సోమవారం ఒంగోలుకు హాజరుపలలు సమము బిపి విచారించి, వత్స రములోపల గంధాలయభవనము భవనము కట్టించుకొను పూచీ నిచ్చినచో, స్థలమొసంగెదమని తహశీల్దారుగారు జెప్ప, గం ధాలయభవనములకు, శ్రీమాన్ కాండూరి కస్తూరి రంగాచార్యు లుగారు లిఖిత పూర్వకముగ కట్టించెదనని వ్రాసి యివ్వ, నోక వారములోపల స్థలమొసంగినట్లు మంజూరి ను తత్తర్పును బంపు నట్లు చెప్పిపంపిరి.

ఆల్వారు ప్రతిష్ఠ

శ్రీ రాజగోపాలస్వామివారి ఆలయములో, సింహపురి నివాసులగు, దేవతు శ్రీరాములు శ్రేష్ఠిగారు సుమారు 2 వేల రూప్యములకు నుండరమగు చక్కని యాగశాల కట్టించుటయే కాక “నేనముదలి గూళ్ళారు, వెరియూళ్ళారు అను విగ్రహముల ప్రతిష్ఠాకంఠ్యమును గూడ జేసియున్నారు. మ. రా రాజేశ్రీ, గాదాశ్రేష్ఠి, చెంచయ్య శ్రేష్ఠిగారు యేదుం ధాన్యము ప్రతి ఎత్తిరము యిచ్చునట్లు వాగ్దానముజేసిరి. మరియు నూనె వెంక ట్రాయయ్యచెట్టిగారు వాహనముల నుండుటకు కొట్టు నోకదానిని కట్టించెదనని వారి అభిప్రాయము చూపెట్టిరి.

పొరబాటు

‘ఇమిటేషన్’ ఆచార్యులుగారినిగూర్చి 4 వ తేదీ కొత్త పట్టణపువార్లలో, శ్రీమాన్ నంనూరి శీతానామనబా చార్యులకు బదులుగ పొరబాటున శ్రీమాన్ నంనూరి నరసిం హాచార్యులుగా రని ప్రకటింపబడినందులకు పాతకమహాశయము మన్నించుదురుగాక!

సువర్ణ సుందరసము

సహమేహములకు సంబంధి. కీ|| తే|| వేటూరి సుందర శాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సహమేహములనై నను గురుచున్న. ఇకాకెక్కున అనవసరము. 50 మాత్రలు రు 5/ వాడువిధము మందుతో పంపబడును.

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

రతిరంజన్ గారడి 2034

ఈమందు పూర్వం నవాబులు విహారాజులు బహుభార్యులు గలవారు వాడేవారు. మునుపటికన్న వాల్లు వెల్లు సంతార నుఖ వియ్యగలదు. అద్భుతగుం సీసా 8-0-0 తైలము కాకిన, పోగొట్టుకొనిన క కె కలుగును. ద్దు. 8-0-0. వెల్లు. 10-0-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

ఆయుర్వేద దాషధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యుత్కృతగంధము రు 3-0-0
ఆంధ్రవైవర్ణ్యరత్నావళి రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1.
ఆయుర్వేద భూషణ దివ్యగృ
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2048
ఏ. యస్. ఏ. పి. బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1923 వ సం|| సెప్టెంబరు నెల, 13-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 8 0 వరకు			
చియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని ,, వ 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0			
సెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0			
డిబ్బి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0			
రాసులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0			
సువ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0			
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 305 ,, 11 8 0 12 8 0			
కెనగలు ,, డిటా ,, 13 8 0 14 4 0			
కెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0			
మినుములు ,, డిటా ,, 15 8 0 18 0 0			
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 9 0 0 9 8 0			
3. నూనెవస్తువులు.			
సువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 158 0 0 166 0 0			
నయ్య మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0			
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా 1-కి ,, 59 0 0 62 0 0			
ఇతరప్రజేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0			
జేరు నెనగనూనెగానుగబా 1-కి రు 118 మినుకనూనె 115 0 0			
ఆముదము బా 1-కి ,, 88 0 0 89 0 0			
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి ,, 73 0 0 75 0 0			
భూరపసుపు ,, ,, 25 0 0 28 0 0			
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి 180 0 0 187 0 0			
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి రు 40,45			
కాశవాస్త్రపాయకట్టు ,, ,, 50,55			
తైలము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0			
చింతపండు బా 1-కి ,, 85 0 0 56 0 0			
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0 30 0 8			
చనరం ,, 29 0 0 31 0 0			
రవుండు ,, 27 0 0 29 0 8			
6. లోహములు.			
కండి 100 కులంకు ,, 65 8 0 66 0 0			
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0			
పనరము 1-కి ,, 18 8 0			
ఇ తడి బా 1-కి ,, 240 0 0 250 0 0			
రాగి డిటా ,, 255 0 0 260 0 0			
7. దూది.			
బోండాచెట్టు బాదన 1-కి రు 800 0 0			
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0			
8. నూలు.			
పుట్లూగు యేనుగ నెం 8 1/2 నెం 1-కి ,, 5 4 0			
నూళ్లయేనుగ నెం 20 ,, 6 12 0			
నెం 20 వేల్పు నీలహం యూ కె ,, 7 10 0			
నెం 25 ,, ,, 7 14 0			
నెం 12 1/2 ఆలెన్న ,, 5 8 0			
నెం 12 1/2 బొండిచేరి ,, 6 0 0			
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 7 0			
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,, 5 10 0			
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0			
నెం 10 1/2 జోయంటూరు ,, 5 4 0			
నెం 2 1/2 ,, ,, 5 14 0			
7 14 1/2 ,, ,, 6 8 6			
నెం 12 1/2 మోగ్ ,, 5 12 0			
నెం 1 1/2 ,, ,, 6 0 0			

అమృత తాళిజనము

జక్కనిమ్మలో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంబాయి

బలహీనము, వకముల బలహీనము

రక్త హా జి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

నిరపుష్ట ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడదు, 30,000 వైద్యులు ఒప్పకొనియున్న వారు. డెస్చియన్, పారిస్
ఇది మోతాదు, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కెను.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

చదువును

యోచింపుడు

కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రచేతముల కిది అపూర్వమైన వాసన ద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు పోషింపగలదు కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధము పెంచుచును. పుష్ట్యయందు గలగునుమంటను పారద్రోలును, బట్టతలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుత గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రికను చదువుడు.

దివ్యాచంద్ర భండారి, అమృతసర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డిను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రు 1-0-0 పోస్టుభర్య 0-6-0 ప్రత్యేకము
,, ,, 2-10-0 ,, 0-12-0 ,,

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి వట్టలమునందును, గ్రామ మనందరును యందు ప్రతి వాగరికయుండు బాకామునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుఱుకుగల తప్పువర్తకము నిచ్చి “ఇది పరమము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తెలివములకమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరే దియ వాడకూడదని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది

టటో దిల్ బహారు

చాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్పగా ప్రశం

సించబడినది. తేలి తుల్యయందు కొని చుక్కలను

వేసిన కొత్తగానోసిన పుష్పములవలె మిమిల్లుతక్కు

లకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీని ని ఒకసారి చారుడు: తరువాత మీరెప్పుడును

దీనినివాడుచుడు.

1 బుడ్డి ధర రు 2-0-0 వి. పి. భర్యలు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము.

1/2 ,, ,, 1-4-0 ,, 0-5-0 ,, కాంపెట్ బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోల్ వజంట్ల :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, అమ్మమగ్గు మార్కెట్టు, పొంబాయి.

128

వెలువడినది! త్వరపడుడు!

నీతినిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయం ద్వైదవకునునుము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభావలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటివల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభావలోనికి, తర్వాత నింగ్లీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పన్నసీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసమీక్షితమున కావశ్యకములగు నెల్లసీతుల నానుపూర్వితో దేటగా నూటిగా సీగంధము చెప్పుచున్నది. క్రొను నైజా నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౫-౦.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి

మీమాన స్థాల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెలనులభము! (బొమ్మలున్నప్రత్యేకము) గుణమధికము!

కీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాల

కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశ్రద్ధ, అరుచి, అపులింతులు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పొచ్చుములు, కిరణు,

ప్రేర్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను

బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మునులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

బిక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

బొమ్మ నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కామేశ్వరమూలము

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా

కామేశ్వరమూలము

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, ఐశ్వర్యము, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపథతులను గుఱించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. 210

ఆతంకనిగ్రహఫార్యసి 28, బ్రాహ్మ్య, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.